

DEN NORSKE KIRKE

Agder og Telemark biskop

Adresseinformasjon fylles inn ved ekspedering. Se mottakerliste nedenfor.

Dato: 11.11.2025

Vår ref: 24/02543-5 THS

Deres ref:

Visitasrapport fra bispevisitas i Borgestad og Skien sokn 2025

Biskopen takker igjen for flotte visitasdager i Borgestad og Skien sokn.

Vedlagt er visitasprotokoll som inneholder:

- Biskopens visitasforedrag
- Visitasmelding fra Borgestad
- Visitasmelding fra Skien
- Rapport fra prestens forbesøk
- Visitasprogram

Med vennlig hilsen

Stein Reinertsen
Biskop

Trine H Syvertsen
Kirkefagsjef

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Vedlegg:

Kontorvisitas Borgestad
VISITASMELDING FOR BORGESTAD SOKN 2025
Prestens forbesøk Skien
Visitasmelding Skien endelig versjon 090925
Program visitas Borgestad og Skien
Visitasforedrag Borgestad og Skien 4. - 9.november 2025

Kopi til:

Agder og Telemark bispedømmeråd

Postboks 208

4662
KRISTIANSAND S

Postadresse:
Postboks 208
4662 KRISTIANSAND S

E-post: agder.bdr@kirken.no
Web: www.kirken.no/agder
Org.nr.: 818 066 872

Telefon: +47 38 10 51 20
Telefaks:

Saksbehandler
Trine H Syvertsen

Mottakere:

Skien kirkelige fellesråd	Schweigaards gate 11	3717 SKIEN
Prosten i Skien prosti	Schweigaardsgt 11	3717 SKIEN
Soknepresten i Borgestad sokn	Håvundvegen 378	3711 SKIEN
Soknepresten i Skien sokn	Schweigaardsgt 11	3717 SKIEN
Borgestad menighetsråd	Håvundvegen 378	3711 SKIEN
Skien menighetsråd	Schweigaards gate 11	3717 SKIEN
Skien kommune	Postboks 158	3701 SKIEN

RAPPORT PROSTENS FORBESØK**KONTORVISITAS I BORGESTAD MENIGHET****DATO: 15.10.2025****TIL STEDE: Anne Mona Skifjeld, og undertegnede
Driftsleder og kirketjener har også vært kontaktet.**

TEMA:	KOMMENTAR:	MERKNAD/PÅLEGG:
Kirkebok	Føres elektronisk	Medarbeideren/medlemsregisteret
Ringereglement	Foreligger	
Kallsbok	Er ikke bruk	
Journal	Det føres elektronisk postjournal	Agrando
Menighetsrådets protokoll	Blir arkivert elektronisk i tillegg til fysisk arkiv (ringpermer)	
Dagsregister for kirken	Det er en fysisk bok i sakristiet i kirken, som blir ført av kløkker/kirketjener. Tallene føres deretter inn elektronisk av menighetssekretær	
Inventarbok	Dette føres elektronisk hos kirkevergen.	«Ordna eiendom»
Konklusjon:		

Andre kommentarer:**Det foreligger gode rutiner for oppbevaring av urner. Det brukes senkning med tau etter tradisjon på stedet.****Forordningen stemmer med praksis.****Det meste av kommunikasjonen foregår i dag elektronisk, men evt «papirpost» fordeles av sekretær.****Det er gode rutiner i forhold til stabsmøter, og det skrives referat.***Skien 15.10.2025***Liv Espeland Jettestuen
prost**

Visitasmelding for Borgestad sokn 2025

VISITASMELDING FOR BORGESTAD SOKN

Visitas 04. – 09. November 2025

Borgestad menighet vil være en raus menighet hvor nestekjærlighet og fellesskap kan merkes, gjennom ord og handling, av alle i soknet og i alle deler av vårt arbeid.

Visitasmelding for Borgestad sokn 2025

INNHALDSFORTEGNELSE	s.2
1. INNLEDNING	s.4
1.1 Kort historikk siden siste visitas	s.4
2. SOKNET	s.5
2.1 Grenser, folketall, kirkemedlemskap.....	s.5
2.2 Lokalsamfunnet – Kultur og samfunnsliv og næringsvirksomhet	s.5
3. ARBEIDET I MENIGHETEN	s.6
3.1 Menighetens strategi og visjon.....	s.6
3.2 Generelle vurderinger av menighetslivet /menighetens åndelige situasjon.....	s.8
3.2.1 Utvikling av gudstjenestelivet og gudstjenestedeltakelse.....	s.8
3.2.2 Kirkelige handlinger.....	s.10
3.2.3 Trosopplæring (0-18 ÅR) –Øvrig barne og ungdomsarbeid.....	s.11
3.2.4 Undervisning voksne/voksenarbeid.....	s.12
3.2.5 Diakoni.....	s.13
3.2.6 Misjon /SMM (Samarbeid menighet og misjon)	s.13
3.2.7 Givertjeneste.....	s.14
3.2.8 Kirkemusikalsk virksomhet.....	s.14
3.2.9 Integrering av mennesker med spesielle behov og nye nordmenn.....	s.15
3.2.10 Kultur, samarbeid med det alminnelige kulturlivet.....	s.15
4. KIRKELIGE RÅD OG ANSATTE	s.16
4.1 Menighetsråd, navneliste.....	s.16
4.2 Fellesråd, navneliste Skien kirkelige fellesråd.....	s.16
4.3 Ansatte, navneliste, stilling, stillingsstørrelse og arbeidssted.....	s.17
5. KIRKEBYGG OG KIRKEGÅRDER	s. 17
5.1 Borgestad kirke	s.17
5.2 Borgestad kirkegård og urnelund.....	s.18
5.3 Borgestad kirkestue.....	s.19
5.4 Tiltak siden forrige visitas.....	s. 20
6. KOMMUNEN OG KIRKEN	s.21
6.1 Generelle vurderinger.....	s.21
6.2 Kirkene i kommuneplanene, økonomi	s.21

Visitasmelding for Borgestad sokn 2025

6.3 Samarbeid kirke –skole- barnehage.....	s.21
7. SAMARBEID MED ORGANISASJONER OG MENIGHETER	s.22
7.1 Samarbeid med kristne og humanitære organisasjoner/institusjoner.....	s.22
7.2 Samarbeid med andre sokn og fellesråd.....	s.22
7.3 Samarbeid med andre kirkesamfunn.....	s.23
8. KONKLUSJONER/FREMTIDSPERSPEKTIV	s.23

Vedlegg:

1. Strategiplan for Borgestad menighet 2024-2027
2. Årsmelding for Borgestad menighet 2024

Visitasmelding for Borgestad sokn 2025

1. INNLEDNING

1.1 Kort historikk siden siste visitas med Stein Reinertsen, september 2017.

Fra forrige visitas har det vært en del uroligheter i Borgestad menighet.

Ordningen med samarbeid på prestnivå mellom Borgestad og Skien har gjennom årene gått seg til, for både prester og menighet. 20% av prestestillingen som Skien menighets kapellan tidligere har ytt til Borgestad er ikke dekt opp i samme grad som tidligere.

De delte stillingene på fellesrådssiden mellom Borgestad og Gjerpen har også blitt avsluttet i denne perioden. Her følte nok begge parter at det var vanskelig å forholde seg til to arbeidssteder og at det var mer konstruktivt å heller samarbeide om visse tiltak og hendelser, heller enn å dele på ansatte.

Nesten hele staben på Borgestad er også ny siden sist visitas. Det er bare diakoniarbeideren som er igjen fra 2017.

Mange sykemeldinger i staben har gjort at det tidvis har vært vanskelig å gjennomføre noen av de ulike prosjekter som vi har ønsket. Koronapandemien gjorde også at mye av arbeidet vårt lå nede, og dette påvirket også det daværende menighetsrådet (2019-2023) og deres arbeid.

Men det ser heldigvis ut til at mange mennesker, og flere til, har funnet veien tilbake til kirken. Og siden forrige visitas har det også blitt startet opp et nytt kor i menigheten, som heter Euphoria. Euphoria er ledet av kirkemusiker, Ingrid Halle, og består av damer i alderen 18-45 år. Koret har hatt en voldsom vekst og har blitt et av Telemarks mest ettertraktete og beste kor, som vi er veldig stolt av. Vi opplever at mange ønsker å bruke kirken vår til dåp og at det øvrige arbeidet vårt vokser.

I 2023 ble det valgt inn et nytt menighetsråd for menigheten vår. Menighetsrådet er bevisste og engasjerte. Våren 2025 har en arbeidsgruppe fra menighetsrådet bestående av MR-leder Guri Veel Svendsen, Laila Lerum og sokneprest, Ida Krogstad Rød, utarbeidet en ny strategiplan for menigheten. Strategiplanen ønsker vi at skal være en jordnær veileder og et hjelpemiddel for ansatte og frivillige som skal si noe om den retningen og den visjonen vi ønsker at Borgestad menighet skal ha videre i vårt arbeid.

Strategiplanen legges ved visitasmeldingen.

Visitasmelding for Borgestad sokn 2025

2. SOKNET

2.1 Grenser – Folketall- Kirkemedlemskap

Borgestad sokn er en gammel jordbruksbygd som består av en del tettbebyggelse i områdene som ligger øst og sørøst for Skien by, og grenser til Porsgrunn i sør.

Skienselva lager en naturlig grense mot Gimsøy og Nenset.

Skien og Gjerpen møter grensen i nord ved Bratsberg og den sørlige delen av Bøle. I øst hører bebyggelsene på Jarseng og Skifjeld til Borgestad.

Folketallet på Borgestad viste i 2017, 6989 - av disse er 4287 medlemmer eller tilhørige i Den norske kirke. (pr.17.02.17)

Folketallet på Borgestad viser i 2025, 5952 - av disse er 3865 medlemmer i Den norske kirke.

2.2 Lokalsamfunnet – Kultur- Samfunnsliv- Næringsvirksomhet

Lokalsamfunnet er preget av det å ligger mellom to byer, og mangler et samlende sentrum.

De fleste som bor på Borgestad har sitt arbeid i Skien eller i Porsgrunn.

Av store arbeidsplasser som ligger i eller grenser til soknet har vi en del næringsindustri innen last og byggevarer og elektro.

Ellers finner vi de fleste arbeidsplassene ved skolene, barnehagene, Menstad bydelshus og Haugsåsen bo og kultursenter.

Det er også flere dagligvarebutikker, to bensinstasjoner, flere små og mellomstore bedrifter i soknet.

Borgestad gård har også tidligere vært nært knyttet til Borgestad kirke og driver i dag med kjøttproduksjon, jordbær, ved og juletrær.

Rett ved siden av kirken ligger en avdeling av Blå Kors Borgestadklinikken, hvor det har vært 50 behandlingsplasser fordelt på flere enheter: Avrusningsenhet, utredningsenhet, familieenhet og skjermet enhet for gravide. Høsten 2025 skal det meste av virksomheten flyttes inn til sentrum og Kverndalen.

Haugsåsen bo- og kultursenter, også kalt Menstad bydelshus, ble totalrenovert og nyåpnet i september 2005. Senteret ligger mellom Skien og Porsgrunn i et område med flott turterreng. Det er seks bokollektiv som er knyttet til Haugsåsen, fire tilpasset personer med diagnosen demens og to bokollektiv for somatisk syke.

Nybygget fra 2005 rommer mange arbeidsplasser, verksteder, møterom og egen bydelskafe med lekerom og scene. Flere av Borgestad menighets faste medlemmer frekventerer også bydelshuset, og Borgestad kirke arrangerer også gudstjenester der to ganger i året, til jul og påske. Samarbeidet med bydelshuset er veldig godt.

Visitasmelding for Borgestad sokn 2025

Kulturlivet i Borgestad er til en viss grad preget av at det ligger midt mellom to kultursentrum – Porsgrunn og Skien. Det er allikevel mye som skjer i lokalsamfunnet.

Det er flere velforeninger, og et Bygdekvinnelag for alle kvinner i Skien, Porsgrunn og omegn - de er tilknyttet Norges Bygdekvinnelag. De holder til på Nærum grendehus som huser ulike arrangementer og kulturelle tiltak.

Idrettslagene Borg og Ørn har lange tradisjoner i soknet, det samme har Røde Kors som har et eget hus i Borgestadområdet (Meensveien).

Menstad skolekorps og Borgestad musikkorps har årlig konsert i kirken.

3. ARBEIDET I MENIGHETEN

3.1 Menighetens strategi og visjon

Da ny sokneprest ble tilsatt 01.01.2021 var vi midt i kornatiden. Mye av arbeidet i menigheten lå nede, og det var ikke lett å drive menighet. Men da vi kunne begynne å samles igjen laget daværende menighetsråd og soknepresten en «Helhetligplan for menigheten». Her ble det presisert fire fokusområdene vi ønsket å bruke årene frem til neste valg på. Fokusområdene var; Gudstjenesten, kor, julemarked og salongkvelder. Foruten om salongkvelder ble alle disse områdene styrket i denne perioden.

Da det ble valgt inn et nytt menighetsråd høsten 2023 var noe av det første de ønsket å ta tak i, strategi og visjon.

Vi ønsket et enda tydeligere mål og mening med arbeidet vi gjorde, og vi ønsket at alt arbeid skulle gå ut ifra en felles grunntanke.

Menighetsrådet brukte en del tid på å bli kjent med menigheten og dens behov, men høsten 2024 ble det satt ned et strategiutvalg bestående av sokneprest Ida Krogstad Rød, menighetsrådsleder Guri Veel Svendsen og menighetsrådsmedlem, Laila Lerum.

Komiteen har jobbet gjennom våren 2025 med å lage et dokument som skal være lett å forstå, både for de ansatte og de frivillige. Vi har ut ifra flere strategisamlinger med menighetsråd, stab og innleid motivator, kommet frem til noen hovedpunkter som vi skal konsentrere oss om og utvikle.

Menighetsrådet ønsker å ta på alvor at Borgestad har en liten stab, og mye godt arbeid som allerede fungerer. Vi ønsket derfor å bruke strategiplanen som et verktøy som kan være med videreutvikle de tingene vi har, ikke som et utopisk ønskeliste.

Visjonen vår er endret siden forrige visitas. Det er på bakgrunn av at Borgestad menighet har vært i endring de siste årene. Mange av de samme kirkegjengerne er her fortsatt, men det er også et betydelig tilskudd av mennesker med spesielle behov, ønsker og preferanser.

Visitasmelding for Borgestad sokn 2025

Det var viktig for oss i strategiutvalget at den nye visjonen favnet alle menneskene i Borgestad. Vi landet derfor på;

Vi vil være en raus menighet hvor nestekjærlighet og fellesskap kan merkes, gjennom ord og handling, av alle i soknet og i alle deler av vårt arbeid.

Strategiplanen vår ble godkjent i menighetsrådet høsten 2025.

Videre vil dere se et oppsett over målsetting og hensikten i planen.

Borgestad menighets målsetning for perioden 2024-2027:

1. Menighetsrådet skal være en pådriver og lede arbeidet med å legge til rette for høy aktivitet og engasjement i menigheten.
2. Menighetsrådet skal sammen med staben jobbe for å videreutvikle og stabilisere det eksisterende arbeidet.
3. Borgestad menighet vil ha et aktivt menighetsråd og aktive underutvalg.
4. Borgestad menighet vil videreutvikle et godt omdømme og være en god og interessant menighet for nye og gamle innbyggere.
5. Borgestad menighet vil prioritere et nyskapende korarbeid, gi et trygt og godt miljø til barn og unge gjennom våre aktiviteter.
6. Borgestad menighet vil tilstrebe å ha varierte og godt besøkte gudstjenester.
7. Menighetsrådet skal gi retning til underutvalg som jobber med å bedre økonomien og øke givertjenesten i menigheten.
8. Menighetsrådet og stab skal jobbe fremtidsrettet og ut ifra målsetningen: «Det vi gjør, skal vi gjøre godt!»

Prioriterte mål og satsningsområder i perioden:

- Gudstjenesten
- Tilbud til barn og ungdom
- Givertjeneste/økonomi

Hensikt:

Hensikten med målsetningene våre er å skape et meningsfylt arbeid og gode møteplasser for folk i menigheten vår.

Vi ønsker å kunne være med å gi folk mening og åndelig påfyll i sin hverdag, og noe som er forankret utenfor seg selv.

Visitasmelding for Borgestad sokn 2025

3.2 Generell vurdering av menighetslivet/ Menighetens åndelige situasjon

Det er ingen hemmelighet at menighetskjernen i Borgestad er trofast og aldrende. De siste årene opplever vi oftere og oftere at en som tidligere har vært både aktiv og frivillig dør fra oss her i menigheten. Og det er både trist, og det er en virkelighet vi må leve med.

Men vi opplever også at det er et lite tilsig av mennesker i alderen 45-70. Oftere enn ikke, ser jeg utover kirkerommet på en helt ordinær gudstjenester og oppdager ansikter jeg ikke har sett før. Dette er en stor glede.

Det er også til stor glede at tirsdagskafeen har utvidet sitt tilbud og at tirsdagene det serveres mat er det ofte «smekk-fullt» i kirkestua. Her kommer det mange ulike mennesker som opplever at i Borgestad menighet er det lav terskel, og at de som er her er inkluderende mennesker.

Diakonien i Borgestad driver fremdeles veldig godt, og sammen med korene våre, Borgestad kirkekor og Euphoria, er det mange og ulike mennesker innom i løpet av en uke.

Borgestad kirke er en bred folkekirke, der vi ønsker å favne alle de menneskene som bor i soknet vårt, uansett bakgrunn eller teologisk overbevisning. Visjonen vår om at vi vil være en raus menighet er også noe som kommer til synet gjennom den måten vi driver menighet på. Her er alle velkommen, ikke bare i ord, men virkelighet. Dette kan selvsagt være litt utfordrende til tider, men er en viktig del av den profilen vi vil ha som menighet.

Vi har mange frivillige i menigheten, selv om det nok er mange av de samme som går igjen på flere aktiviteter. Men det er flere nye ansikter i det menighetsrådet som nå er, og sakte men sikkert jobber vi videre med å engasjere flere og nye mennesker.

Det har alltid vært stor giverglede i menigheten både til menighetens misjonsprosjekt, diakoniarbeid og menighetsarbeidet generelt. Vi merker at en del av de faste giverne dør fra oss, og givertjenesten er noe menigheten må fokusere mer på i de kommende årene.

Menigheten har en aktiv bønnetjeneste med flere frivillige som ber i dåpssakristiet i kirken to ettermiddager i uken på skift.

I 2021 endret og utvidet vi også julemessa til julemarked. Dette har vært en stor suksess, og både staben, korene og frivillige jobber sammen om en utrolig fin dag i november. Julemarkedet står for en stor del av den årlige inntekten til menigheten, og har de siste årene ligget på rundt 60-70.000.

3.2.1 Utvikling av gudstjenestelivet og gudstjenestedeltakelse

Borgestad menighet hadde ventet med å vedta ny grunnordning for gudstjenesten i forbindelse med at det fra 2018 til 2020 ikke var noen fast sokneprest i menigheten.

Men da ny sokneprest var på plass 01.januar 2021 startet arbeidet med dette. I den forbindelse ble det gjort en del endringer i liturgien. Sokneprest og kirkemusiker ønsket en

Visitasmelding for Borgestad sokn 2025

fornylse av melodier og kirkemusikeren skrev også noen utvidede korarrangementer i forbindelse med disse.

Gudstjenesten er noe av det soknepresten og kirkemusikeren jobber mest med. Vi streber etter å lage gode, tilpassede, interessante og varierte gudstjenester. Det er viktig for oss at det skal være en «råd tråd» gjennom gudstjenesten, liturgi, preken, salmer og at gudstjenestene i Borgestad kirke skal favne hele menigheten. Her er ingenting tilfeldig. Og når vi snakker om menigheten inkluderer dette det vi gjerne beskriver som «kjernemenigheten» og «folkekirken».

Vi ønsker at hver gudstjeneste i Borgestad kirke er en gudstjeneste vi er stolte av og en gudstjeneste «hvem som helst» kunne deltatt i, og forstått hva som skjedde og fått noe ut av å være der.

Ettersom vi har to gode kor i menigheten prøver vi å bruke dem så mye som vi kan inn i gudstjenestene. Euphoria er med som forsangere på konfirmasjonsgudstjenester, konfirmantpresentasjon, lysmesse og flere andre. I tillegg har vi hatt egne musikk-gudstjenester der de er en større del av gudstjenesten, som f.eks regnbuemesse, mariabusksdag, skjærtorsdag og allehelgensdag. Dette har vært med å åpne opp for nye mennesker.

Borgestad kirkekor er en institusjon i seg selv i menigheten, og har eksistert i over 100 år. De deltar også på 1-2 gudstjenester i halvåret, og sklir lett inn som forsangere på liturgi og salmer.

Vi har gjennom de siste årene ikke fått gjennomført alle de trosopplæringsgudstjenestene vi har ønsket på grunn av ulike vakanser. Men barnefestgudstjenestene med utdeling av 4 og 6 års-bok har vært startskuddet for høstsemesteret de siste årene. Da er det en enkel gudstjeneste inne i kirken før vi har barnefest ute med hoppeslott, grilling, rebus og popcorn. De siste fire årene har vi også hatt juletreffgudstjeneste i starten av januar. Her har vi en enkel gudstjeneste i kirkestua først, før vi går rundt juletreet og julenissen kommer.

Vi har, i 2024, også innført noe vi kaller for «meditasjonsgudstjeneste». Denne har vi brukt tre ganger. Poenget her er å flytte fokus. Bruke mer tid til å grunne over tekstene som blir lest og musikken som spilles.

Det er også veldig mange som ønsker å døpe barna sine i Borgestad kirke. Og så godt som annenhver gudstjeneste er det satt opp med flere dåp.

Dette har gjort at vi, over tid, har kjent på en liten «skvis». På bakgrunn av dette introduserte vi derfor, høsten 2024, et «prøveprosjekt» til søndager med mye dåp. Dette er en forenklet dåpsgudstjeneste med dåpsfamilien og bibelfortelling i hovedfokus.

Den nye dåpsgudstjenestene har funket utrolig bra. Og vi får bare gode tilbakemeldinger på disse. Vi har satt av ca. 3 gudstjenester i semesteret til disse gudstjenestene og de fylles opp med en gang.

Prøveprosjektet skal evalueres i MR slutten av 2025, og deretter eventuelt sendes til biskopen for godkjenning.

Visitasmelding for Borgestad sokn 2025

Vi er stolt av gudstjeneste og seremoniene vi lager i Borgestad kirke og vi merker at måten vi gjør ting på treffer mennesker. Vi har opparbeidet oss et godt rykte og vi merker at folk ønsker å legge merkedagene i livet sitt og de store høytidsdagene til vår kirke.

Soknepresten arrangerer også klokker og kirkevertsamlinger, der vi går gjennom rutiner og arbeidsoppgaver, men noe av det fineste på disse samlingene er samtalen rundt ønsker, tanker og små endringer vi kan gjøre for å gjøre ting enda bedre, sammen. Det blir også holdt jevnlige møter i gudstjenesteutvalget ledet av soknepresten.

Det arrangeres kirkecaffe etter ca. 1 gudstjeneste i mnd. Her bytter vi på å ha det i kirkestua, og inni kirken. Vi opplever at når det er inni kirken, rett etter gudstjenesten er ferdig, er det flere som stopper igjen for en prat.

Etter sommeravslutningsgudstjenesten i juni er det grilling, og det lages også kveldsmat etter skjærtorsdagsgudstjenesten. Det er pepperkaker og gløgg etter alle gudstjenestene i desember. Gudstjenesteutvalget og menighetsrådet ønsker allikevel flere gudstjenester med kirkecaffe og det jobbes med å utvide kirkecaffekomitegruppene, som de siste årene har blitt mindre.

Sentrale tall - gudstjenestelivet

	Gudstj søn –og hellig dager	Gudstj. deltakere	Dåp	Nattverds-deltakere
2015	55	6948	47	1042 (27)
2018	53	4650	38	1263 (29)
2021	59	3017	45	509 (19) Korona
2024	59	5290	58	700 (23)

3.2.2 Kirkelige handlinger

	Gravferd	Vigsler
2015	55	18
2018	61	29
2021	48	13
2024	47	17

Borgestad menighet har mange kirkelige handlinger. Her gjør de frivillige, kirketjenere, kirkegårdsarbeidere, organister og prester en god og viktig jobb.

Vi ser en klar tendens, både innen vigsel og dåp, og at det er mange som ønsker å bruke kirken, selv om de nødvendigvis ikke bor i soknet. Vi er nøye med å opprettholde gudstjenesteantallet og følge forordningen. Det er også en «bevisst» nedgang i nattverdsdeltakere på grunn av en endring i antall gudstjenester med nattverd.

Visitasmelding for Borgestad sokn 2025

3.2.3 Trosopplæring (0-18 ÅR) – Øvrig barne –og ungdomsarbeid

Trosopplæringen i Borgestad menighet har de siste årene vært preget av at det har vært mye vakanser og vikarer i deler av trosopplærer(kateket) stillingen. Dette har gjort at del av tiltakene våre ikke har blitt gjennomført og videreutviklet. Det foreligger heller ikke en fornyet trosopplæringsplan.

Det siste året har menighetsrådet jobbet med å få i gang og sette i system et nytt trosopplæringsutvalg. Dette skal bestå av kateket og to representanter fra menighetsrådet. Vi ønsker også flere frivillige velkommen her etter hvert.

På tross av arbeidstakersituasjonen er det allikevel en del ting som har blitt gjennomført.

Babysang

De siste tre årene har det blitt arrangert babysang. Dette var det først soknepresten som hadde, før to frivillige fra menigheten har tatt over. Dette er et veldig populært lavterskeltilbud for både mammaer og pappaer. Her er det stort fokus på trygghet, og det skal være lett å bli med. Tilbudet er gratis og det serveres lunsj.

Dåpssamlinger

Soknepresten gjennomfører dåpssamlinger med dåpsforeldre og dåpsbarn i forkant av dåp i kirken. Dette er samlinger hvor vi blir kjent og snakker om hva dåp faktisk er. Vi har et ønske denne høsten om å utvide disse samlingene til også å inkludere middag etter samlingen.

Soul-kids

Trosopplærer startet høsten 2022 opp Soul-kids for 1-4 klasse. Det var gjennom det første året flere barn innom, og Soul-kids bidro både på gudstjenester og julemarked. Av ulike grunner måtte dette arbeide avsluttes våren 2024.

Leirarbeid

Flere årskull i menigheten blir årlig invitert til ulike leirer på Oksøya. Her bidrar også trosopplærer inn, og dette har vært et populært reisemål for flere barn i menigheten. Konfirmantene drar også på leir, to ganger i løpet av konfirmantåret.

Andre trosopplæringstiltak

Utdeling av 4 og 6-årsbok har de siste årene blitt gjennomført på barnefestgudstjenesten i august. Tårnagenter og lysvåken ble gjennomført i samarbeid med Skien menighet i 2024 og 2025. MER-festival og Petrusdag ble også gjennomført i samarbeid med de andre menighetene i Skien.

Påske- og juleverksted

Påske –og juleverksted har vært et årlig tilbud som flere har benyttet seg av. Under korona ble det sendt ut «hobby-posere» til hjemmeverksted når man ikke kunne samles i kirkestua.

Visitasmelding for Borgestad sokn 2025

Konfirmanter

Det har vært et stabilt antall konfirmanter de siste årene, selv om det er en jevn nedgang. Dette kan nok også forklares med at kullene på Borgestad blir mindre. Konfirmantene har hatt undervisning i kirkestua, hatt foredragsholdere utenfra og noen samlinger sammen med de andre konfirmantene i Skien prosti. De siste årene har vi startet konfirmantåret med en overnatting på Stjernehytta på Svanstul, for å bli kjent, før det har det blitt gjennomført en helgeleir på Trovassli. Vi bruker mye ressurser, forsangere og musikere, inn på konfirmasjonsgudstjenestene og det er ekstra stas når konfirmantene deltar med ulike oppgaver på gudstjenestene i løpet av året.

Skjærgårds og grenlandscamp

Alle konfirmantene og andre ungdommer i menigheten får tilbud om å være med på Skjærgårds. De siste årene har gruppen som har reist, vokst. Det har også blitt etablert en Grenlandscamp hvor ungdommer fra hele Grenland samles og ligger i telt på samme sted. Her er det også en voksen tilstede. Sommer 2025 var det over 60 ungdommer i Grenlandscamp og flere av dem fra Borgestad menighet.

Konfirmant antall

Årstall	Antall
2015	52
2018	37
2021	35
2024	29

3.2.4 Undervisning voksne/ voksenarbeid

Før korona ble det innimellom arrangert bibeltimer i menigheten. Dette ble tatt opp i MR i etterkant av pandemien, men der kom det frem at dette ikke var noe som skulle prioriteres videre. Både på grunn av ressurser, men også dalende deltakelse. Alle som ønsker bibeltimer blir derfor nå invitert til å delta på bibeltimer i Gjerpen menighet og de som ønsker er også invitert til Alpha-kurs i samarbeid med Nenset og Gimsøy.

Vi har et par ganger de siste årene arrangert egne konserter/foredrag for konfirmantforeldre, blant annet med Janne Bøe og forestillingen; Kunsten å leve.

Dette er noe vi ønsker å videreutvikle og gjøre mer av inn mot konfirmantforeldre.

Visitasmelding for Borgestad sokn 2025

3.2.5 Diakoni

Diakonien står sterkt i Borgestad menighet. Her er det mange frivillige og et svært oppegående og aktivt diakoniutvalg. Diakonimedarbeideren vår har en 25% stilling, men det skal sies at hun svært ofte overstiger sin stillingsprosent i det arbeidet hun gjør.

Vi har en god besøkstjeneste, og sammen med diakoniarbeideren er det flere frivillige besøkere, og det er praksis med blomsterutdeling til jubilanter ved 80, 90 og 100 år.

Tirsdagskaféen i kirkestua fra kl. 11 – 13 samler mellom 20 – 40 mennesker hver gang. Den siste tirsdagen i måneden serveres suppe som vi kjøper fra Kirkens Bymisjon. Da er det allsang og utlodning. En tirsdag i måneden serverer vi rundstykker og pålegg. De andre tirsdagene er det vaffelservering. Vi opplever at det utvidede mattilbudet tiltrekker seg mennesker, og det er ofte fullt i kirkestua disse dagene.

Fredagskvelder i kirkestua med et variert innhold og godt besøk arrangeres 3-4 ganger i semesteret og det er vanligvis 40 til 50 til stede hver gang. Et stort unntak var fredagskvelden 3. mai 2024 med besøk av demenskolet Porsblomsten. Da var kirkestua fylt til randen og vel så det.

Damekvelder 3-4 ganger i semesteret er også populært. En egen komité setter opp program om kunst, musikk, foredrag over ulike temaer, og det serveres kveldsmat.

Vi har for tiden 5 frivillige sjåførere til skyssordningen. Disse benyttes både til tirsdagskafe og fredagskveldene. Vi har også en minibuss, som eies av en av våre frivillige, og denne brukes både til tirsdagskafe og fredagskvelder og andre turer som diakoniutvalget arrangerer.

Diakoniutvalget deltar også i gjennomføring av fasteaksjonen sammen med konfirmantene, på den årlige diakonigudstjenesten i kirken og påsken i ord og toner og julen i ord og toner på Menstad bydelshus.

På Borgestad ser vi også at kirketjenere og kirkegårdsarbeidere gir mye diakonal omsorg i møte sørgende på kirkegården.

3.2.6 Misjon

Borgestad menighet har lenge hatt et sterkt engasjement for menighetens misjonsprosjekt. Menigheten har i mer enn 25 år gitt støtte til en jordbruksskole på Øst-Madagaskar, i regi av NMS. For tiden er avtalen 30 000,- i året. Dette har vært et viktig fokus for menigheten, mot mennesker under helt andre livskår. Det avholdes misjonsgudstjeneste en gang i året.

Utfordringen er å skape et eierforhold til misjonsprosjektet til flere i menigheten som ikke har vært med i dette arbeidet fra starten.

Kontrakten med nåværende prosjekt utgår ved utgangen av 2025, og det jobbes dette året med å fornye misjonsprosjektet vårt. Her er det satt ned en arbeidsgruppe som skal komme med tre nye forslag til prosjekter. Disse skal deretter vurderes av menighetsrådet høsten 2025.

Flere i menigheten er fortsatt engasjert i NMS Gjenbruksbutikk på Myren i Skien.

Visitasmelding for Borgestad sokn 2025

3.2.7 Givertjeneste

Det er ikke skjedd store endringer i givertjenesten i menigheten, som har holdt på i vel 20 år.

Fra høsten 2011 har gavene blitt registrert hos Solidus som organiserer givertjenesten for mange menigheter og organisasjoner. Fra dem får vi månedlige oversikter som gjør regnskapsføringen enklere. De sender også meldinger til giverne og oversikt til skatteetaten ved årets slutt.

Oversikten for desember 2020 viser at vi hadde 38 givere som ga kr. 171.100.-.

For desember 2024 viser oversikten 35 givere som ga kr. 169.050 -.

Av disse er det noen som har øremerket en del av summen til misjonsprosjektet.

I tillegg til dem som er faste givere, både gjennom Solidus og utenom, blir det også gitt andre pengegaver til menigheten ved ulike anledninger.

Syv av de faste giverne døde i perioden 2020-2024. Siste halvdel av 2024 var vi så heldige å få tre nye givere.

Det er våren 2025 satt ned en egen komite som skal jobbe spesifikt med givertjenesten og muligheter for å gjøre den mer kjent, og øke antall givere.

3.2.8 Kirkemusikalsk virksomhet

I 2018 ble det ansatt ny kirkemusiker i menigheten. Stillingsprosenten hennes er 80% under fellesrådet, hvor 20% av denne stillingen er som korleder for Borgestad kirkekor. Hun er også 20% ansatt av menigheten for å lede koret Euphoria.

Kirkemusikeren har de siste 3 årene hatt permisjon fra å lede Borgestad kirkekor. Der har det vært ulike vikarer inne, men pr. dags dato er det Jacinta Vander Nat som leder dette koret.

Og korene våre er også de som utgjør den største delen av vårt musikalske arbeid.

Borgestad kirkekor har eksistert i menigheten i over 100 år. De øver på onsdager og har ca. 20 medlemmer. Koret deltar jevnlig på gudstjenester i menigheten. Borgestad kirkekor er et aktivt kor som setter opp flere konserter i året, og som også deltar på felleskonserter og arrangementer med andre.

De siste to årene har de blant annet hatt et samarbeid med Eidanger Kantori om «Nine lessons», «Visst skal våren komme» og i mars i år arrangerte de en velsignelseskonsert med både musikere og solister.

Siden forrige visitas er det startet opp et nytt kor i menigheten. Euphoria er et damekor i alderen fra 18-45 år. De startet høsten 2018 og har gradvis bygget seg større og blitt et av de beste korene i Grenland. Det er nå opptaksprøver og lange ventelister for å kunne bli en del av dette koret.

Visitasmelding for Borgestad sokn 2025

Euphoria har ca. 30 medlemmer, og øver i kirkestua på mandagskvelder. Euphoria deltar som solister og forsangere på flere gudstjenester i semesteret og arrangerer også egne musikk gudstjenester. Euphoria tar også kommersielle oppdrag, og arrangerer fast en stor julekonsert i Borgestad kirke.

Kirkemusikeren og soknepresten har et tett samarbeid rundt de kirkelige handlingene og uttrykkene her.

Organisten og korene deltar også på julemarkedet og Borgestad kirkekor har også samarbeid med de to lokale korpsene; Menstad skolekorps og Borgestad musikkorps om den årlige julekonserten.

En god del av årets gudstjenester inkluderer profesjonelle solister og musikere, og det er satt av midler til honorar for dette. Fast hvert eneste år er solist/musiker 1. påskedag, konfirmasjonsgudstjenester, allehelgensdag, julaften, 1. juledag, o.l.

Det er også en jevn strøm av andre musikalske krefter som ønsker å leie kirken til diverse konserter.

Menigheten bidrar også med arrangementet «Påskan i ord og toner, og «Julen i ord og toner» på Haugsåsen bo- og kultursenter. Organisten er naturlig del av dette.

3.2.9 Integrering av mennesker med spesielle behov og nye nordmenn.

ALF og SIMEN treffene som er på L9 i Porsgrunn er et kirkelig tilbud til utviklingshemmede i alle menigheter. Prest og kateket fra Borgestad deltar der jevnlig. Enggrav spesialskole deltar på julevandring i Borgestad kirke, og er med på julegudstjeneste, og det gis tilbud om tilrettelegging av konfirmantundervisning.

Det vi ser en endring av i menigheten hos oss er kanskje først og fremst ikke mennesker med spesielle fysiske behov, men psykiske. Dette krever en del resurser, og både sokneprest og diakon bruker en del tid på å tilrettelegge og i vareta dette.

Vi har ikke mye kontakt med nye nordmenn annet enn tiggere som noen ganger er ved kirken ved gudstjenester. Vi prøver å oppmuntre dem til å komme inn og delta på gudstjenester når de er her.

3.2.10 Kultur, samarbeid med det alminnelige kulturliv

Borgestad musikkorps har årlig julekonsert i kirken, det har også andre kor og artister. Euphoria, som er menighetens kor, deltar også i stor grad ute i kulturlivet. Våren 2025 var de back-up sangere for Marit Larsen da hun hadde konsert på Ibsenhuset. De sang også på åpningen av den nye broen over til Klosterøya og har vært med på kulturhelg i Spriten kunsthall, for å nevne noen.

Ellers er det flere forfattere og andre i det norske kulturliv som har deltatt på og vært foredragsholdere på fredagskvelder og damekvelder.

Da vi arrangerte den første regnbuemessen holdt daværende statssekretær Odin A. Bomann appell.

Visitasmelding for Borgestad sokn 2025

4. KIRKELIGE RÅD OG ANSATT

4.1 Menighetsråd 2023-2027, Navneliste

1. Guri Veel Svendsen (leder)
2. Cecilie Dalene (nestleder)
3. Terje Vinnes
4. Mia Ramberg Øvrum
5. Beate Lehne
6. Hilde Margit Matre
7. Ida M. Krogstad Rød (Sokneprest)

Varamedlemmer:

1. Ole Johan Lindøe
2. Aase Jones
3. Ragne Rønjom
4. Laila Lerum

4.2 Fellesråd, Skien kirkelige Fellesråd

Jorunn Haavind, leder (representant for Kilebygda og Solum sokn)

Alexander Egeland, nestleder (representant for Gimsøy og Nenset sokn)

Kari Ingebretsen (representant for Gulset og Skotfoss sokn)

Terje Vinnes (representant for Borgestad sokn)

Jørn Arthur Nordeng (representant for Gjerpen sokn)

Aslaug Haugan (representant Melum sokn)

Daniel Larsen (representant for Skien sokn)

Anne Kydland (representant Skien kommune)

Liv E. Jettestuen (prost)

Jorunn Fliid (kirkeverge)

Visitasmelding for Borgestad sokn 2025

4.3 Ansatte navneliste – Stilling- Stillingsstørrelse

Ida Margrethe Krogstad Rød – Sokneprest – 100 % stilling.

Anne Lina Gundersen – kateket- 100% stilling

Anne Karine Veting - Kirketjener/kirkegårdsarbeider – 100 % stilling.

Ingrid Bringsrud Halle – Kirkemusiker- 80 % stilling.

I tillegg finansierer menigheten 20 % som brukes til dirigent for Euphoria, slik at hun totalt har 100 % stilling. (Ingrid har permisjon i 20 % stilling fra fellesrådet. Kirkekoret har derfor ekstern dirigent)

Anne Mona Skifjeld – Sekretær – 45 % stilling.

Elsa Ødesneltvedt – Diakonimedarbeider 25 % stilling, finansiert av menigheten.

5. KIRKEBYGG OG KIRKEGÅRDER

5.1 Borgestad kirke

Arkitekt Nissen har tegnet Borgestad kirke etter mønster av Engelske småkirker med tårn på siden. Arkitekt Børve i Porsgrunn påtok seg å ha tilsyn med byggingen.

Borgestad kirke ble innviet 24. mai 1907. Den gang Borgestad Kapell ble gitt i gave av Statsraad Gunnar Knudsen og Frue.

Dette står å lese i boken om Borgestad kirke, 1907 -2007.

Bygget er oppført i såkalt engelsk kirkestil, en blanding av rundbue og spissbue.

Kirken er bygget i kalkstein og har mange glassmalerier (mosaikkarbeider) laget av glasskunstner Emanuel Vigeland. Disse ble laget i tidsrommet 1917 -1919.

Orgelet i Borgestad kirke er opprinnelig et romantisk orgel, men ble som et resultat av 70-åras orgelbevegelse utstyrt med en håndfull klassiske stemmer. Orgelet har gjennom flere år forfalt, og har hatt behov for en oppgradering og restaurering. Det har gjennom flere år blitt samlet inn penger og det har vært satt ned en egen orgelkomite.

Høsten 2023 ble det derfor satt i gang omfattende reparasjon og restaurering av Karl Schuke Berliner Orgelbauwerkstatt.

Kirken fikk sitt første orgel, på 8 stemmer, i 1907 (Olsen og Jørgensen). Dette ble byttet ut i 1959 av et instrument på 14 stemmer, der stemmene fra kirkens første orgel ble benyttet. Det nye orglet var egentlig et samlebåndsprodukt fra et orgelfirma i Tyskland via Jørgensens orgelfabrikk i Norge. Det knytter seg derfor mye usikkerhet til ferdigstillingen av instrumentet og det som gjennom årene har blitt gjort med det.

Visitasmelding for Borgestad sokn 2025

Ut fra den opprinnelige stemmedisposisjon vet vi at instrumentet ble tiltenkt en romantisk og varm klang. Med tidenes skiftende klangideal, har noen av de opprinnelige stemmene blitt byttet ut. Intonasjonen har vært mangelfull, og klangen skrikende og lite homogen.

For å bøte på dette, er noen av de opprinnelige stemmene tilbakeført, bl. *Gamba 8'* i manual I og *Unda maris 8'* i manual II. Det er foretatt en rekke inngrep i orgelpipene, og en omfattende intonasjon, i den hensikt å få en mest mulig egal og avrundet klang.

Stein Johannes Kolnes, som har vært konsulent for prosjektet, skriver i sin ferdigattest: «*Resultatet er eit instrument med ein svær dynamikk frå det heilt svake, eteriske, og opp til det fulle verket, som har fått ein full, rund og frisk tone, fri for aggressivitet*».

Av teknisk arbeid kan nevnes at innvendig i orgelhusene er veggene delvis blitt kledd inn, og manglende svelldører er igjen montert foran venstre orgelhus, og reparert foran høyre orgelhus (sett mot orglet). Alle tekniske funksjoner inne i orglet er blitt reparert/justert, og dårlig belgskinn er skiftet ut.

Den elektriske spillepulten er også utsatt for omfattende arbeid, og nytt og mer funksjonelt pedalklavatur er satt inn.

Orgelprosjektet må karakteriseres som meget vellykket. Kolnes skriver: «Med dette har kyrkja fått eit orgel som er klangleg rikt og vakkert, og som etter alt å dømme vil bli teknisk stabilt i ei lang framtid».

Kirken har også et godt piano fra Sauter med klimaanlegg som blei donert som gave ved 100-årsjubileet i 2007.

5.2 Borgestad kirkegård og urnelund

Borgestad kirkegård er i dag på 28 dekar.

Gravplassen ble innviet i 1907, men ble tatt i bruk allerede i 1902 da Gunnar Knudsen fikk anlegge en privat gravplass på sin eiendom i forbindelse med Gudrun Knudsens (datter) begravelse.

Skien kommune kjøpte i 2014 et tilleggsareal fra Ekeli, men dette er enda ikke innarbeidet som kirkegård og parkering. Pr nå arbeides det fra kirkevergens kontor med å omgjøre en del av Ekelihagen til parkeringsplass. Denne situasjonen har dratt ut i tid på grunn av uklarheter rundt bruksrett av området. Men vi håper at dette snart skal løse seg og at vi får en ny og sårt tiltrengt parkeringsplass på Borgestad.

På Borgestad har en anlagt et felt med skogskirkegård. Denne er helt spesiell i landsmålestokk. Denne skogskirkegården ble planlagt av hagearkitekt Karen Reistad og ble tatt i bruk sommeren 1956.

14.juni 2023 åpnet det en ny minnelund på Borgestad kirkegård. Det ble gitt 500.000 kr til dette formålet fra en anonym giver.

Minnesmerkene er laget av lokal kalkstein fra Bjørntvedtbruddet, noe som også speiler kalksteinsveggene til Borgestad kirke, denne type kalkstein er så typisk for geologien i elvedalen mellom Skien og Porsgrunn og gir minnesmerkene lokal tilhørighet.

Visitasmelding for Borgestad sokn 2025

Den eksisterende skålforma terrengformen blir forsterket av minnelundens buede form og rekken av hengealm og landskapsrommet understreker dette vakre og historisk viktige kulturlandskapet. De fargede glassflatene som minnesmerkene står i, er inspirert av glassmaleriene til Emanuel Vigeland i Borgestad kirke.

Ved gravlegging påføres navn og data til avdøde på navneplaten, som festes til det felles minnesmerket.

Det vertikale mellomrommet og den buede formen på gravminnene er inspirert fra trærne på skogskirkegården og kan stå som et symbol for livet selv og får et dynamisk uttrykk med enkelte «pusterom» slik at det blir enkelt å orientere seg blant navneplatene.

I denne navna minnelunden, som kun består av urnegraver, sørger gravplassmyndigheten for felles beplantning og vedlikehold. De etterlatte kan sette fra seg blomster og lys, som det er avsatt plass til foran de enkelte gravminnene. Siden dette er et felles gravminneanlegg, kan det ikke være egne plantefelt på gravene her. Det er tilrettelagt for 209 urnegraver med mulighet for utvidelse.

Benken mot vest i nordre enden av minnestedet er ment som et sted for stillhet, sorgbearbeiding, refleksjon og hvile.

Urnelunden er allerede blitt veldig populær og med mange brukere.

5.3 Borgestad kirkestue

Arkitektkontoret Børve og Borchenius, med arkitekt Kåre Kverndokk ble engasjert i 1981 og bygget stod ferdig i 1982. Kirkestua har et lite orgel fra Nils Arne Venheim, og et Schimmel-piano.

Bygget er vigslet til kapell, men brukes primært til kontorer og til menighetsal. Det meste av arbeidet vi gjør, drives fra kirkestua. Her øver korene, konfirmantene har undervisning og diakonien har sine treff.

Våren 2025 ble det installert et nytt lydanlegg som var kjærkomment for alle som bruker kirkestua.

Kontorene til kateket, kirkemusiker og resepsjon ble malt av staben under koronaperioden, og før ny sokneprest skulle starte i 2021 ble det også lagt nytt gulv på kontorene samt malt på sokneprestens kontor.

Våren 2025 ble også spiserom og kontor i kjelleretasjen hos kirketjener pusset opp men ny kjøkkeninnredning og nytt gulv.

Annet hvert år er det vernerunder, og hvert år er det vedlikeholdsrunder som danner grunnlag for budsjettet for de neste 5 år.

Vealøs sportskapell ligger ikke i Borgestad sokn, men i Gjerpen. Menigheten er allikevel representert med engasjerte medlemmer i styret. Sportskapet er drevet som en forening og har representanter fra flere menigheter og kristne organisasjoner.

Visitasmelding for Borgestad sokn 2025

5.4 Tiltak siden forrige visitas

Borgestad kirke

- Utvendig, klimaskallsikring
 - 2019 – Tak og beslag inngangsparti
 - 2020 – Tårnfasader sør og vest
 - 2022 – Tårnfasader nord og øst
 - 2023 – Takbeslag og gesims sørfasade
 - 2024 – Takbeslag og gesims nordfasade

- Innvendig
 - 2018 – Innvendig rehabilitering sørvegg (orgelvegg) og klokketårn
 - 2022 – Utbedring av fuktskader korbue
 - 2023 - utbedring av fuktskader i våpenhus
 - 2023 - Orgelrestaurering
 - 2023 – Dåpsventerom, malt vegger, etablert nye benker og skap
 - 2024 – Løfteutstyr, kontroll og sertifisering av oppheng / vinsj lysekroner

Borgestad kapell / kontorer

- 2021 – Omlegging av takstein
- 2025 – Oppgradering av pauserom og kirketjenerens kontor
- 2025 – Nytt lydanlegg i kirkestua

Borgestad gravplass

- 2023 - Navnet minnelund etablert

Visitasmelding for Borgestad sokn 2025

6. KOMMUNEN OG KIRKEN

6.1 Generelle vurderinger

Kommunikasjonen med fellesrådet og kommunen ivaretas hovedsakelig gjennom kontaktutvalget. Kontaktutvalget er sammensatt slik: ordfører, varaordfører, kommunedirektør, en representant fra økonomiavdelingen, en representant fra opposisjon og leder av hovedutvalget, prost, fellesrådets leder og kirkeverge. Kontaktutvalget møter fire ganger i året.

6.2 Kirken i kommuneplanen. Økonomi

Fellesrådet og menighetsrådet vil arbeide for å utvide parkeringsarealet med ca 40 plasser nær Borgestad kirke

6.3 Samarbeid –kirke – skole - barnehage

Det er i dag to barneskoler, Bølehøgda og Buer barneskoler, i vårt sokn. Enggrav skole, som har skole- og barnehage tilbud til multifunksjonshemmede barn i alderen 1-16 år i Grenlandsregionen, og Menstad ungdomsskole ligger også innenfor våre grenser. I tillegg er det 4 barnehager i soknet.

Oversikt over barnehager og skoler som finnes:

Ballestad barnehage

Borgestad barnehage

Buerflata barnehage

Bøle misjonshus barnehage

Bølehøgda skole og Sirius spesialgruppe

Buer skole

Enggrav barnehage og skole

Menstad ungdomsskole

Kirken har flere treffpunkter med både skole og barnehage gjennom året, og det oppleves som en veldig positiv kontakt med dem begge.

Kateketen har hatt hovedansvaret for samarbeidet med barnehagene, mens soknepresten de siste årene har hatt ansvaret for samarbeidet med barneskolen og ungdomsskolen.

Barnehagene kommer hvert år på julevandring, og barneskolene har skolegudstjenester. I tillegg har vi et fast arbeid sammen med Buer og Enggrav barneskole på FN-dagen.

Bølehøgda barneskole har hatt problemer med å finansiere skyss til juleavslutning i kirken – dette har kirken og skolen løst ved at organist og prest kommer og har julegudstjeneste i gymsalen på skolen. Vi opplever at kirken er velkommen og samarbeidet rundt arrangement er godt.

Visitasmelding for Borgestad sokn 2025

Soknepresten har også hatt sorggrupper for ansatte på Enggrav skole i forbindelse med utfordringer rundt at elever dør.

Det har vært lite kontakt med Menstad ungdomsskole de siste årene. Men fra 2021 har soknepresten hatt et godt forhold til skolen, og de siste to årene har Menstad ungdomsskole igjen kommet til skolegudstjenester. Dette har vært veldig fint, og kirken har vært breddfull. I tillegg har sokneprest og kateket utviklet et «blokk-dag» opplegg sammen med skolen der 8.klasse kommer på skolebesøk over en hel skoledag og vi kombinerer KRLE, historie og kunst og håndverk med undervisning i og om kirken og det den forteller og representerer.

Det hender også at enkelte trinn, fra ulike skoler, kommer på omvisning i kirken.

7. SAMARBEID MED ORGANISASJONER OG MENIGHETER

7.1 Samarbeid med kristne og humanitære organisasjoner /institusjoner

Menigheten er samarbeidspartner med Skien diakonale senter. Ellers skal nevnes at flere i menigheten er engasjert i Kirkens SOS og Kirkens nødhjelp.

Trosopplærer og en frivillig fra menigheten var i 2023 på tur til Malawi med Kirkens Nødhjelp. Dette satt dype spor og gjorde at det har vært ekstra fokus på dette etter de kom tilbake både gjennom samlinger og den faste fasteaksjonen med konfirmanter.

Samarbeidet med Borgestadklinikken har ikke eksistert siden prestestillingen på klinikken ble lagt ned. Vi har invitert dem til enkeltgudstjenester, men det er ikke et reelt samarbeid i dag.

Ellers samarbeider vi både med Kirkens SOS Telemark når vi gjennomfører årlige «en for andre gudstjenester» og Skjærgårds LIVE med konfirmantene.

Borgestad menighet er også en av fire menigheter som bidrar inn til Vealøskapellet. Her har vi en fast representant i styret og flere av våre medlemmer er frivillige her.

Samarbeidsrådet for tro og livssyn Skien ble dannet i 2016, med formål å fremme dialog og samarbeid i et mangfoldig samfunn. Endret navn til STL Grenland på årsmøte 2017. De samles annen hver måned og har en stabil oppslutning på rundt 20 deltakere, der 17 ulike tros og livssynssamfunn er representert.

7.2 Samarbeid med andre sokn og fellesråd

Borgestad menighet samarbeider i dag med Skien menighet om prestedtjenesten. Tidligere var Skien kapellan tilsatt med Skien og Borgestad som arbeidsted, men de 20% som skulle gå fra Skiens kapellan til Borgestad har i perioden 2018-2020 forsvunnet, som tidligere nevnt.

En av prestene ansatt i Skien sokn leder gudstjeneste en gang i måneden i Borgestad når soknepresten i Borgestad har fri.

Prestene i Skien, Borgestad, Siljan og Gjerpen jobber i sone når det gleder gravferd og rullerer i disse menighetene i sine tjenesteuker.

Visitasmelding for Borgestad sokn 2025

Det legges opp til fellesgudstjenester med Skien i ferier. I praksis betyr dette at Borgestad menighet drar til Skien. Skien legger ikke sine gudstjenester til oss.

Tidligere delte Borgestad og Gjerpen kateket og trosopplærer. Dette var vanskelig å få til å fungere godt i praksis. Derfor ble det i 2018/2019 en tydelig deling av stillinger. Borgestad har fra da av sittet med 100% kateketstilling.

7.3 Samarbeid med andre kirkesamfunn

Vi har ikke så mye samarbeid med andre kirkesamfunn utenom gudstjenesten 1.pinsedag i Skien kirke. Dette er en tverrkirkelig gudstjeneste for alle menighetene i Skien og en stor begivenhet.

Under kornapandemien var også Borgestad kirke med på de tverrkirkelige «drive-in» gudstjenestene på Geiteryggen.

8. KONKLUSJONER/FREMTIDSPERSPEKTIV

I den forrige visitasmeldingen fra 2017, ble det slått fast i konklusjonen at Borgestad menighet opplever «menighetstørke» og at både stab og menighetsråd var redd for at det ikke skulle være noen menighet igjen her, ved neste visitas.

I september 2025 kan jeg herved bekrefte at det er en fullt fungerende og til dels blomstrende menighet i Borgestad.

Vi opplever at mennesker ønsker å komme til kirken med livene sine. Både gjennom kirkelige handlinger, kor og andre arenaer og tilstelninger som tilbyr fellesskap.

Borgestad menighet har noen turbulente år bak seg, men det er stor grunn til nå å kjenne på optimisme og glede over det vi får til.

Vi er spent på og ser frem til å ta i bruk strategiplanen og implementere den i arbeidet vårt. Vi er ekstremt stolt av alt det vi får til, med de, til dels små, resursene vi har, og at visjonen vår om å være en raus menighet der folk kan merke nestekjærlighet i alt vi gjør, ligger til grunn i alt vi gjør.

Selv om vi, som mange andre menigheter, opplever at det er mye eldre folk i menigheten, både tror og håper vi at vi ved å jobbe jevnt og stødig med vår fokusområder vil nå flere og flere mennesker i alle aldre med vårt budskap om Jesus Kristus.

Borgestad 04.september 2025

For Borgestad menighet

Ida Krogstad Rød, Sokneprest

Visitasmelding for Borgestad sokn 2025

RAPPORT PROSTENS FORBESØK

KONTORVISITAS I SKIEN MENIGHET

DATO: 15.10.25

TIL STEDE: Anne Mona Skifjeld og undertegnede
Driftsleder og kirketjener har også vært kontaktet

TEMA:	KOMMENTAR:	MERKNAD/PÅLEGG:
Kirkebok	Føres elektronisk (Medarbeideren/Agrando)	Medarbeideren/medlemsregister
Ringereglement	Det foreligger ikke skriftlig ringereglement i henhold til dagens praksis.	
Kallsbok	Er ikke bruk	
Journal	Det føres elektronisk postjournal	Agrando
Menighetsrådets protokoll	Blir arkivert elektronisk i tillegg til fysisk arkiv (ringpermer)	
Dagsregister for kirken	Det er en fysisk bok i sakristiet i kirken, som blir ført av klokker/kirketjener. Tallene føres deretter inn elektronisk av menighetssekretær	
Inventarbok	Dette føres elektronisk hos kirkevergen.	
Konklusjon:		Menighetsrådet i Skien må vedta ringereglement i henhold til dagens praksis.

Andre kommentarer:

Det foreligger gode rutiner for oppbevaring av urner. Det brukes senkning med tau etter tradisjon på stedet.

Forordningen stemmer med praksis.

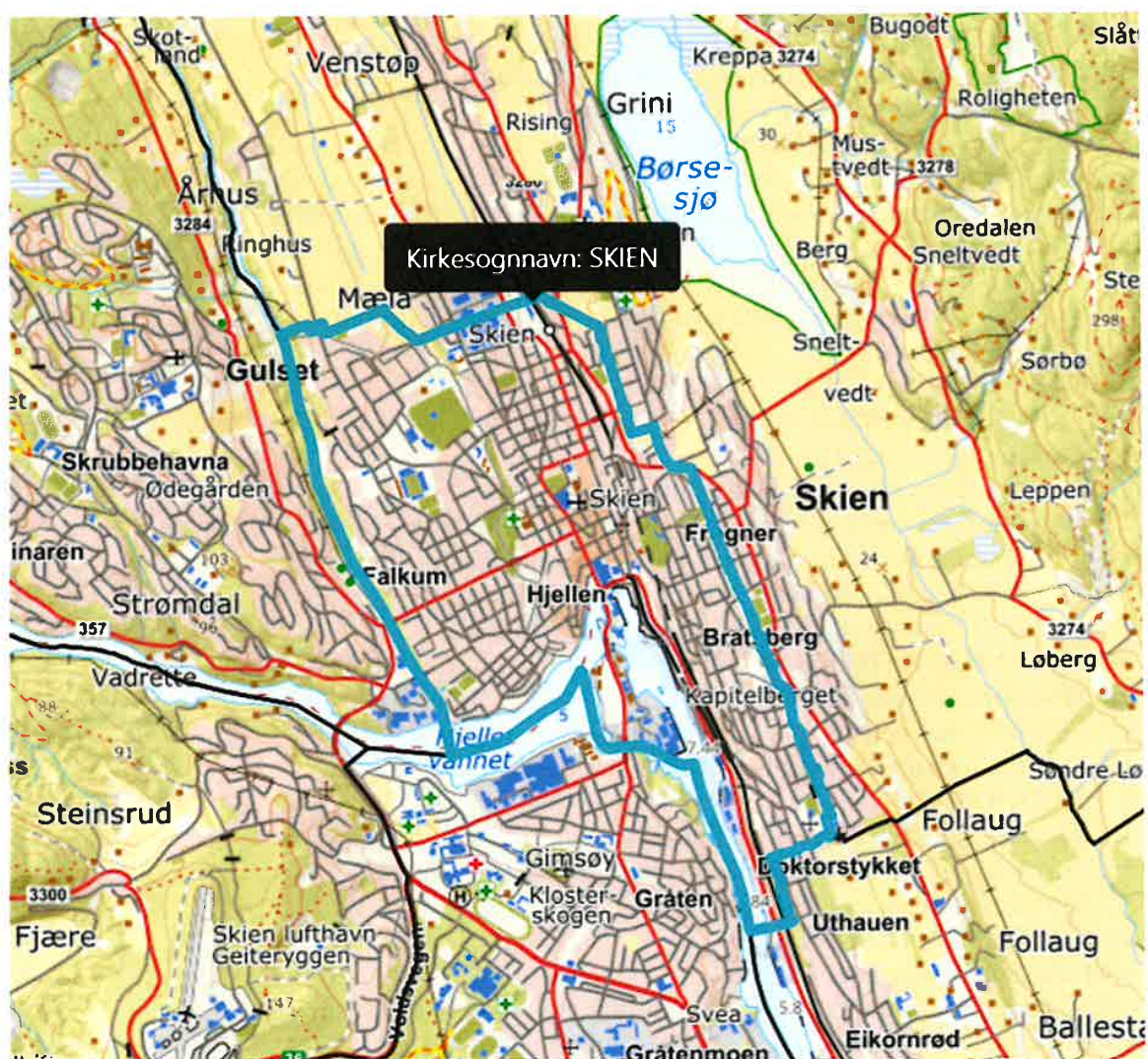
Det meste av kommunikasjonen foregår i dag elektronisk, men evt «papirpost» fordeles av sekretær.

Det er gode rutiner i forhold til stabsmøter og det skrives referat.

Skien 15.10.2025

Liv Espeland Jettestuen
prost

VISITASMELDING FOR SKIEN SOKN

VISITAS 4.- 6. OG 9. NOVEMBER 2025

INNHOLDSFORTEGNELSE	s.2
1. INNLEDNING	s.3
1.1 Kart på første side som viser området visitasmeldingen gjelder for	s.1
1.2 Kort historisk riss siden siste visitas	s.3
2. SOKNET	s.4
2.1 Grenser, folketall, kirkemedlemskap	s.4
2.2 Demografi, sosiologisk beskrivelse (levetidsutfordringer, tros- og livssynsmangfold)	s.4
2.3 Lokalsamfunnet- kultur- og samfunnsliv	s.5
3. ARBEIDET I MENIGHETENE	s.7
3.1 Menighetens strategi og visjon	s.7
3.2 Generell vurdering av menighetslivet/menighetens åndelige situasjon	s.8
3.2.1 Gudstjenester: Utvikling av gudstjenestelivet og gudstjenestedeltakelse	s.8
3.2.2 Kirkelige handlinger	s.9
3.2.3 Trosopplæring og annet barne- og ungdomsarbeid	s.9
3.2.4 Voksenarbeid	s.11
3.2.5 Diakoni	s.11
3.2.6 Misjon/SMM (Samarbeid Menighet og Misjon)	s.12
3.2.7 Givertjeneste	s.12
3.2.8 Kirkemusikalsk virksomhet	s.12
3.2.9 Integrering av mennesker med spesielle behov og nye nordmenn	s.14
3.2.10 Kultur, bla samarbeid med det alminnelige kulturliv	s.14
3.2.11 Menighetsrådets arbeid – hvordan dette fungerer	s.14
3.2.12 Stabens arbeid – hvordan dette fungerer	s.15
4. KIRKELIGE RÅD OG ANSATTE	s.15
4.1 Menighetsråd, navneliste	s.15
4.2 Fellesråd, navneliste	s.16
4.3 Ansatte, navneliste – stilling, stillingsstørrelse og arbeidssted	s.16
5. KIRKEBYGG	s.17
5.1 Kirkene – kort beskrivelse og vurdering	s.17
5.2 Andre bygg - kort beskrivelse av menighetshus og lignende	s.17
5.3 Kort beskrivelse av tiltak gjort siden forrige visitas	s.18
6. KOMMUNEN OG KIRKEN	s.18
6.1 Generelle vurderinger	s.18
6.2 Kirken i kommuneplanene: Økonomi, helse, oppvekst, kultur mm	s.19
6.3 Eventuelle nye kommunale prosjekter/planer/saker	s.19
6.4 Samarbeid kirke - skole – barnehage	s.19
7. SAMARBEID MED ORGANISASJONER OG MENIGHETER	s.19
7.1 Samarbeid med kristne og humanitære organisasjoner/institusjoner	s.19
7.2 Samarbeid/forsøksordninger med andre sokn og fellesråd	s.20
7.3 Samarbeid med andre kirkesamfunn	s.21
8. FREMTIDSPERSPEKTIV	s.21
Menighetens styrker og svakheter. Strategi for hva man vil jobbe med/ hvordan man vil jobbe.	
<u>Visitasmeldingen vedlegges følgende vedlegg:</u>	
Strategidokument for Skien menighet 2014 – 2016	
Diakoniplan for Skien menighet 2024-2025	
Plan for kirkemusikk i Skien menighet 2014-2018	
Trosopplæringsplan for Skien menighet 2019	
Statistikk for Skien menighet 1995 -2024	
Årsrapport for Skien menighet 2024	

1.2 Kort historisk riss siden siste visitas

Byutvikling i årene 2017-2024

Skien sentrum har utviklet seg mye i årene 2017 – 2024. Det er gjennomført en del store prosjekter, som Landmannstorget, nytt sykehjem i Kverndalen og utvikling av Klosterøya med Tømmerkaia. Flere prosjekter står for tur de neste årene, og vi opplever at sentrum er i en positiv utvikling.

I snart 10 år har Skien vært del av bypakke Grenland, et samarbeid og spleiselag som har gitt byen mulighet til å gjennomføre store byfornyelsesprosjekter. Satsingsområdene er kollektivtransport, fortetting, gående og syklende, attraktivitet for beboere og næring, klimatilpasning og mer grønt i sentrum. Bypakka skal videreføres i 10 nye år. Av gjennomførte prosjekter i sentrum er Landmannstorget det største. Et tidligere asfaltert kvartal med bussoppstilling er forvandlet til grønn park og gateterminal for buss. Denne høsten ferdigstilles Kongens gate, første fase av fornyelse av sentrumsgater som omfatter Torggata, Telemarksgata og Rådhusplassen. Prosjektet fortsetter de neste to årene. Flere bypakkeprosjekter er under planlegging. Satsingen og de ferdigstilte prosjektene har bidratt til at Skien og Porsgrunn ble kåret til Norges mest attraktive byer i 2021 for samarbeid om en bærekraftig byutvikling (se punkt 2.3).

Gjennom kommunale planer har Skien en langsiktig strategi om å åpne byen mot vannet ved å inkludere nye arealer i sentrum. Etter nedleggelsen av Union, har Klosterøya blitt transformert til et område med næringsliv, boliger og fokus på kultur og opplevelser. Det er etablert store boligprosjekter på Klosterøya vest. Skien videregående skole er etablert på Klosterøya øst/Tømmerkaia i et velfungerende miljø med Teater Ibsen og næringslokaler. Tømmerkaia har de seinere årene vokst fram som landets første utleiebydel med sosial profil og fellesskapstiltak. Omsorgsboliger og uteområder er under bygging. Kafeer og restauranter har etablert seg, og i 2024 åpnet ny bru som forbinder Tømmerkaia med sentrum. På andre siden av bryggevalet har prosjektet Skien brygge nettopp startet opp i forlengelsen av Langbrygga. En gangbro mellom Skien Brygge og Klosterøya er planlagt, men har for øyeblikket stoppet opp i saksgangen.

Sentrumskjernen med handelstorget og gågatene har hatt en krevende periode de siste årene. Konkurransen med kjøpesenter og netthandel, pandemi og svakere økonomi har resultert i flere nedleggelser og tomme lokaler. Det er krefter i sving for å bedre situasjonen, og samarbeid på tvers av kommune, gårdeiere, næringsdrivende og brukere av byen. Foreningen Skien By bidrar ved å fremme Skien sentrum som et attraktivt sted, gjennom arrangementer og positiv omtale. Torggata, Hjellen og Lie er velfungerende områder utenfor gågatene. Skien bibliotek har i år etablert seg i midlertidige lokaler ved handelstorget, noe som virker positivt på området. Innbyggerne i Skien har forventninger til at Meierikvartalet bygges ut. Her er det lagt ned mye arbeid i planlegging, men arbeidet har stoppet opp etter riving. Skien kommune arbeider med ny kommunedelplan for sentrum, hvor blant annet høyder på bebyggelse er et tema for diskusjon.

Flere byggeprosjekter i byen skal ferdigstilles innen 2028. Bygging av det nye Ibsenbiblioteket i kulturkvartalet er en sentral del av satsingen i Skien og har blitt utviklet fra arkitektkonkurranse i 2019 til byggestart i 2025.

2. SOKNET

2.1 Grenser, folketall, kirkemedlemskap

Grenser og folketall

Skien kommune hadde per 1. kvartal i år 56 923 innbyggere. Hele kommunen omfatter 6 sokn, i tillegg til Skien sokn: Gjerpen, Borgestad, Gimsøy/Nenset, Gulset/Skotfoss, Kilebygda/Solum og Melum.

Skien sokn omfatter området rundt Skien kirke, sentrum av byen og nye områder som Klosterøya med Tømmerkaia.

Kirkemedlemskap

Medlemstallet i Skien sokn er 6 716 i 2025 mot 6 547 i 2017, hvorav 2 999 er over 60 år - mot 2 409 i 2017. 740 er barn opp til 20 år - mot 861 i 2017.

Skien sokn skiller seg ut fra de andre soknene (6) i Skien kirkelige fellesråd ved at de har flest innbyggere i alderen 75-79 år blant sine medlemmer.

De andre soknene (6) har flest i alderen 50-59 blant sine medlemmer.

Dette kan forklares ved utbygging av leiligheter i Skien sentrum.

Skien sokn har hatt en økning i medlemstallet hvert år fra 2020, en økning på 173 medlemmer fra 2017 til 2024 :

2017 – 6 547

2018 – 6 510

2019 – 6 487

2020 – 6 508

2021 – 6 563

2022 – 6 600

2023 – 6 690

2024 – 6720

Til sammenligning har de andre soknene hatt en nedgang i antall medlemmer i samme periode.

2.2 Demografi, sosiologisk beskrivelse (levetårutfordringer, tros- og livssynsmangfold)

Demografi

Tall fra Telemark fylkeskommune viser at innbyggertallet i Skien kommune i årene 2017-2024 har økt jevnt fra 54 510 i 2017 til 56 619 i 2024, og til 56 923 i 2025.

I Skien kommune bor 91 % av befolkningen i tettbygde strøk, inkludert Skien sentrum.

Andelen over 80 år i Skien er sterkt økende, og ifølge Statistisk sentralbyrå er det en forventet vekst på 68 % fra 2023 til 2033 (TA, 22.05.24).

Etter Midt- Telemark, er Skien den kommunen som har høyest andel innvandrere (15 %), ifølge tall fra Telemark fylkeskommune. Flukt og familieinnvandring i forbindelse med dette, er den vanligste innvandringsbakgrunnen (47%), og andelen har steget betydelig som følge av krigen i Ukraina. Blant innvandrene kommer de fleste fra Ukraina, Polen, Syria og Somalia.

Levetårutfordringer

Skien kommune har visse utfordringer knyttet til lavinntekt og psykisk helse:

- Rundt 15 % av barn under 18 år lever i husholdninger med lave inntekter, ifølge kommunehelsas statistikkbank, noe som innebærer en dobling i løpet av de siste 15 årene. Landsgjennomsnittet ligger på 11,8 %.

- Ungdata-undersøkelsen i 2024 viser at mange unge i Skien kommune sliter med større og mindre psykiske helseplager. Det positive er at det allikevel ser ut til å være en liten nedgang i psykiske plager for begge kjønn, sammenlignet med undersøkelsen i 2018 og 2021. Andelen jenter med mange psykiske plager er nå 21%, mens tilsvarende tall for gutter er 8%.

I Skien er det stor forskjell mellom topp og bunn i kommunen. Flere områder skårer svært lavt, og dette gjelder særlig for Skien sentrum.

En stor kartlegging av levekår for unge i Norge, viser at de som bor i sentrum av Skien havner nesten helt i bunn av over tusen bydeler og nabolag. Av 1109 undersøkte steder skårer sentrum i Skien så dårlig at de havner på en 1107. plass, viser gjennomgangen NRK nettopp har foretatt ([Norges skjulte forskjeller – NRK Vestfold og Telemark – Lokale nyheter, TV og radio](#))

Skien sentrum er sammenfallende med Skien sokn. Dette innebærer at slike tall og undersøkelser er noe vi som menighet og sentrumskirke må ta med inn i vårt planleggingsarbeid og i vår strategi for menighetsbygging.

Tros- og livssynsmangfold

Det finnes et bredt spekter av ulike tros- og livssynssamfunn i Skien kommune, og disse er i stadig vekst. Tall fra Statsforvalteren viser at islamske trossamfunn øker mest (TA 03.11.24), med mellom 15 og 20 nasjonaliteter bare i Skien Moské. Veksten skyldes først og fremst flyktninger og tilflytting av muslimer fra andre land.

STL Grenland (Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn i Grenland) er en sammenslutning av 17 tros- og livssynssamfunn, som jobber med dialog, kunnskapsformidling og inkluderende arrangementer.

Lørdag 13. september 2025 arrangerer STL Grenland Mangfoldsfest i Skien sentrum, der hvert tros- og livssynssamfunn får sin egen stand på torget. Fra scenen blir det underholdning og aktiviteter, som dans, korsang, skuespill, foredrag og konkurranser. Målet er å bygge ned fordommer mot religion blant folk flest, og fremme respekt, forståelse og samarbeid på tvers av de ulike tros- og livssynssamfunn.

2.3 Lokalsamfunnet- kultur- og samfunnsliv

Skien by har et aktivt samfunns- og kulturliv som drives av en stor andel både profesjonelle og frivillige aktører. Byen har vært gjennom en betydelig utvikling de siste årene, både når det gjelder fortetting av boligstrøk i sentrum, endrete fagmiljøer, og økt satsing på kulturaktiviteter. Det tidligere industrihovedstet Klosterøya er byens ferskeste bydel, bestående både av boliger, restauranter, teater og kunsthall. Likevel er byen fortsatt i en brytningstid, noe som blant annet innebærer endring av krav til innbyggernes utdannings- og fagkompetanse, og byens handels- og transporttilbud.

Samfunnsliv

I kommuneplanen omtales Skien sentrum å være i en transformasjonsfase. Tidligere var byen preget av å være en industri- og administrasjonsby med et stort handelstilbud. Som i flere andre byer i landet, har også dette endret seg i Skien, med etableringer av handelssentra utenfor sentrumskjernen og økt netthandel. Likevel har sentrum gjennomgått en stor og positiv utvikling de siste årene, og byen fikk statens pris for *Attraktiv by og stedsutvikling* i 2021 ([Skien kommune, Kommuneplanens samfunnsdel 2022–2034](#)).

Sysselsetting

Videre trekker kommuneplanen fram følgende utfordringer når det gjelder sysselsetting. Per 2022 hadde kommunen ca. 10 000 mennesker i yrkesaktiv alder utenfor utdanning og arbeidsliv, der omtrent halvparten er mottakere av uførepensjon. Dette settes for det første i sammenheng med at befolkningen i kommunen fortsatt i gjennomsnitt har lavere utdanning, sammenlignet med resten av landet. For det andre har kommunen tatt imot flyktninger som enten er helt uten utdanning, eller ikke har nødvendig kompetanse for å delta i yrkeslivet. Planen peker også på at dette ses i sammenheng blant annet med byens transformasjon fra industriarbeidsmarked til et arbeidsmarked som stiller større krav til høyere utdanning.

Samtidig trekkes flere positive trekk i kommuneutviklingen fram:

- Kommunen har en høy næringsattraktivitet, med etablering av nye arbeidsplasser.
- Det er en økning i befolkningsveksten de siste årene, som er høyere enn landsgjennomsnittet.
- Det er et større datalagringssenter under etablering.
- Skien er en del av Grenland – området med størst befolkning mellom Oslo og Kristiansand.
- Regionen har et godt integrert arbeidsliv, og et innovativt og fremtidsrettet næringsliv.

Utdanning

Det er 9 barnehager i Skien sokn, og to barneskoler: Lunde barneskole og Bratsbergkleiva barneskole. Videre er det to ungdomsskoler i Skien sokn: Mæla ungdomsskole, som er en offentlig skole, og Telemark Toppidrett Ungdomsskole (TTU), som er privat. Det er også to videregående skoler i soknet: Skien videregående skole, som er offentlig, og Telemark Toppidrett Gymnas, en privat videregående skole som tar inn elever fra hele landet. Nærmeste utdanningsinstitusjon for høyere utdanning er Universitetet i Sørøst Norge (USN), som har åtte campuser, hvor nærmeste campus er Porsgrunn. I Porsgrunn tilbys studier innen blant annet pedagogikk, ingeniør, barnevern, sykepleie og vernepleie.

Kulturliv

Skien kommune har en kommunedelplan for kultur, idrett, friluftsliv og frivillighet som gjelder fra 2020-2029. Planen er kommunens viktigste styringsdokument for sektoren, og har som formål å styre samfunnsutviklingen innenfor ønskede temaer og områder, og være et arbeidsverktøy for kultur- og idrettsadministrasjonen, og gi forutsigbarhet for hele kultur- og idrettsbyen Skien (https://www.skien.kommune.no/media/k3nic3hv/kommunedelplan_kultur-idrett-friluftsliv-og-frivillighet_web-min.pdf)

Planen understreker viktigheten av at alle uansett bakgrunn, alder og bosted skal kunne delta i kulturtilbudet. At Skien kommune er en flerkulturell by med en relativt stor innvandrerbefolkning, viser potensialet når det gjelder deltakelse og kulturutøvelse. Det er en økende ulikhet i innbyggernes inntekt (Folkehelseinstituttet 2017) i Skien, som flere andre steder i landet, og 1800 barn og unge lever i lavinntektsfamilier i Skien. I tillegg er flere eldre av god helse, og dermed også hyppige kulturbrukere. Planen beskriver at Skien kommune skal bidra til at alle som ønsker det skal kunne delta i, oppleve og skape kunst, kultur og idrett.

Skien har et rikt kulturliv, med profesjonelle aktører innen alle kunstretninger, og der gode arenaer legger til rette for opplevelser innen teater, dans, musikk, og andre kunstformer. Disse er blant de profesjonelle kunstinstitusjonene som tilbyr et rikt utvalg kulturopplevelser i Skien sokn:

- Ibsenhuset
- Teater Ibsen
- Telemark Museum og Brekkeparken

- Telemark Kunstsenter
- Spriten Kunsthall
- Litteraturhuset i Skien
- Parkbiografen
- Skien bibliotek

Vi har flere bydelshus i Skien kommune, hvorav Lie bydelshus ligger i Skien sokn. Bydelshusene tilbyr både servering av mat, en rekke ulike kurs, og en rekke andre lavterskelarrangementer av ulikt slag.

Bibliotek

Skien har tre biblioteker. Hovedbiblioteket ligger i Skien sokn. Dette biblioteket har nettopp flyttet til midlertidige lokaler, Henrik Ibsens gate 8 og Telemarksgata 10, mens nytt hovedbibliotek bygges. Byggeprosessen startet i juni 2025, og i 2028 skal Ibsenbiblioteket stå ferdig. Skien teller ned til Ibsenjubileet i 2028 og markedsfører med «Ibsenbyen Skien – første akt startet her». Regjeringen har bestemt at den offisielle åpningen av jubileet skal foregå i Skien på Henrik Ibsens 200-årsdag den 20. mars 2028. Da er det duket for besøk fra både kongehus og regjering.

Skien - syngende kommune

I 2023 ble Skien utvalgt til å delta i den nasjonale sangsatsingen Syngende kommune, og i forbindelse med dette samarbeider kommunen med Krafftak for sang om å utvikle og opprette sangaktiviteter og styrke lokal sangkultur i en treårsperiode. Skien har et sangutvalg, som i 2025 består av 13 representanter, der kirkemusikken har en av representantene. Som syngende kommune, gis kommunen veiledning og økonomisk støtte til å styrke sangtilbudet. Sang skal brukes for å stimulere til inkludering, tilhørighet og felleskap i lokalsamfunnet (<https://www.skien.kommune.no/kultur-idrett-og-frivillighet/kultur/syngende-kommune>).

Skien kirke som kulturarena

Skien kirke er byens mest fremtredende bygg. Både plassering og arkitektur gjør bygget til et betydelig signalbygg. Foruten å fylle det kirkelige behovet; gudstjenester, barnedåp, konfirmasjon, vigslor og begravelser, står kirken for et verdifullt kulturtilbud, med mange store og mindre konserter i løpet av året.

Om sommeren og ved enkelte andre anledninger, har vi åpen kirke. Når Skien by har arrangert store kulturarrangementer, som Turist i egen by og matfestivalen Mersmak, har vi hatt åpen kirke med omvisning og aktiviteter. Vi hadde også åpen kirke i en uke i juni 2022 i forbindelse med NM-uka (idrettsuke), med konserter, omvisning og aktiviteter.

Mange i Skien kjenner stor tilhørighet til Skien kirke. Med sine 1050 sitteplasser og markante takhøyde, gir kirken plass til opplevelser, refleksjon og tilstedeværelse for alle byens innbyggere, som enten har behov for, eller ønsker å delta, både i kirkelige og kulturelle sammenhenger.

3. ARBEIDET I MENIGHETENE

3.1 Menighetens strategi og visjon

Menighetens strategi og visjon kan oppsummeres ved hjelp av viktige punkter nedfelt i Diakoniplan for Skien menighet 2024-2025:

Nestekjærighet

Skien menighet vil inspirere og legge til rette for omsorgsarbeid rettet mot lokale utfordringer. Det er å stadig spørre «Hvem er min neste?»

Inkluderende fellesskap

Skien menighet ønsker å styrke fellesskap og nettverk i menighet og lokalsamfunn, slik at det preges av gjestfrihet, raushet, åpenhet og inkludering, uavhengig av kjønn, legning, funksjonsevne, kultur eller etnisk bakgrunn.

Vern om skaperverket

Skien menighet ønsker å styrke forståelsen av mennesket som avhengig av alle dets relasjoner- til Gud, medmennesker, seg selv og skaperverket. Vi ønsker å være en motkultur til et samfunn preget av forbruk og materialisme og inspirere til engasjement for klima og miljø.

Diakoniutvalg og menighetsråd har bestemt at Grønn menighet skal være et hovedfokus akkurat nå.

Kamp for rettferdighet

Skien menighet ønsker å engasjere seg i arbeidet for solidaritet, fred og rettferdig fordeling av jordas ressurser. Vi ønsker å være en stemme for de som lider og som utsettes for urett, ved å løfte opp disse temaene i gudstjenester og andre fellesskap.

3.2 Generell vurdering av menighetslivet/menighetens åndelige situasjon

I Skien menighet ser vi at det generelt er stor oppslutning om gudstjenestene søndag formiddag. Likeledes er den faste kirkekaffen bak i kirken hver søndag, godt besøkt. Det legges mye arbeid i hver eneste gudstjeneste, noe menighetens ansatte får gode tilbakemeldinger på.

Det er videre et stort diakonalt engasjement i Skien menighet, noe som er til glede og berikelse for mange av soknets innbyggere, ikke minst barn, eldre og innvandrere. Særlig har «Middag for alle» slått an og blitt en aktivitet og et sosialt samlingspunkt som vi ønsker å satse videre på framover (se punkt 3.2.4).

De vi savner i menigheten vår, er aldersgruppen mellom 20 og 50. Barnefamilier og unge voksne er et segment det har vist seg å være utfordrende å nå ut til og bygge kontinuerlige tiltak for. Vi gleder oss allikevel over at det nå er startet opp et barnekor i kirken som fungerer godt, og som samler barnefamilier på de gudstjenestene der barnekolet deltar.

3.2.1 Gudstjenester: Utvikling av gudstjenestelivet og gudstjenestedeltakelse

Skien menighet har en stabil gudstjenestedeltakelse. Den er lite avhengig av ulikt program og vekslende aktivitet, folk kommer til kirken nærmest «uansett» hva som foregår og hvem som er dagens prest. Vi opplevde at deltakelsen gikk ned når gudstjenestene ble holdt i Holbergsgate 3, Ungdomshuset, i de periodene kirkerommet var stengt grunnet renovering (2x nærmere ½ år). I disse periodene opplevde mange at fellesskapet ble nærere for dem som deltok, menigheten satt rundt småbord, men deltakelsen var numerisk mindre og flere opplevde nok dette gudstjenesterommet som for «tett». Gudstjenestene er nå tilbake i kirkerommet, og deltakertallet er nå 60-100 personer.

3.2.2 Kirkelige handlinger

Gravferdstallet holder seg stabilt i overkant av 100 pr år. Prosenttallet av konfirmentkullene er det vanskelig å regne ut siden elevene kommer fra ulike skoler/sokn, men vi har svært fornøyde konfirmanter med dagens opplegg. Dåpstallene varierer fra år til år, men gjennomsnitt fra sist visitas (2018-2024) er: 32 døpte pr år. Tilsvarende snitt-tall for vielser er: 7 (se vedlegg om statistikk).

3.2.3 Trosopplæring og annet barne- og ungdomsarbeid

Tiltak for barn og ungdom

- 0 år: Dåpssamtale og dåp.
- 1 år: Dåpshilsen med bok.
- 2-3 år: Kirkesafari.
- 3 år: Julebok.
- 4 år: 4-årsbok utdeles på gudstjeneste og påskebok sendes ut.
- 5 år: Livets juletre.
- 6 år: 6-årsbok utdeles på gudstjeneste. Tegnekonkurranse.
- 7 år: Spesiell invitasjon til Kirkens bursdag. Påskebok og juletegning sendes ut.
- 8-9 år: Tårnagenthelg.
- 10 år: Økonomisk støtte til å delta på MYE MER-festivalen som arrangeres av Skjærgårds.
- 11 år: Lys Våken.
- 12-13 år: Glow party og kirkekino.
- 14-15 år: Konfirmasjonsundervisning.
- 15 år: Invitasjon til Skjærgårds Grenlandscamp.

Menigheten har et barnekor for barn som går på 1.- 4. trinn.

Kirkens søndagsskole, «Tårnenglene», ble avsluttet i 2018 på grunn av ressursmangel. I 2019 ble «Dessertklubben», et tilbud til barn, også avsluttet. «Supertirsdag», med middag, aktiviteter og korøvelse, er også avviklet.

I kirken har vi en barnekaske og et barnebord hvor det er tegninger, leker og aktiviteter som barna kan bruke under gudstjenesten. I løpet av et år har vi også flere familiegudstjenester, hvor både innhold og form er tilrettelagt for barn. Barn og konfirmanter deltar som ministranter under gudstjenestene.

Konfirmentarbeidet

Konfirmentarbeidet ble naturlig nok preget av årene med korona, blant annet ble konfirmentleiren avlyst både i 2020 og i 2021. Vi gjennomførte allikevel all konfirmentundervisning som planlagt, med unntak av perioder der samfunnet var på rødt nivå. Konfirmasjonsgudstjenestene ble flyttet til høsten i 2021 og gjennomført i forkortede versjoner, med navnelister og god avstand i benkeradene. Også i 2024 flyttet vi konfirmasjonsgudstjenestene til høsten, men da fordi kirken var stengt i vårsemesteret grunnet oppussing. Under korona økte vi antall konfirmasjonsgudstjenester fra 2 til 3, slik at flest mulig fikk anledning til å være med i kirken. Forholdene tatt i betraktning, fungerte alt svært bra, takket være god hjelp fra velvillige kirkeverter og frivillige medarbeidere fra blant annet menighetsrådet.

Fra 2017 og fram til fast ansettelse av barne- og ungdomsdiakonimedarbeider våren 2024, har det på ledersiden vært mange utskiftninger og stor ustabilitet. Soknepresten (tidl. kapellan) har hatt lederansvaret fra januar 2020, og våren 2024 fikk menigheten ny barne- og ungdomsdiakonimedarbeider i fast stilling. Det er disse to som nå har ansvar for konfirmantopplegget.

Fra 2021 og ut vårsemesteret i 2025 har vi leid inn en ungdomsleder på timebasis, i tillegg til å ha med en frivillig ungdom (tidligere konfirmannt). To konfirmanter fra fjorårets konfirmanntkull har meldt seg som frivillige ledere for årets kull.

Fra januar 2024 valgte vi av flere årsaker å avvikle samarbeidet om Ungdomsklubben GUTS, som vi har hatt sammen med Gjerpen menighet og konfirmanntlederne her.

I Skien kirke har vi konfirmanter fra flere ungdomsskoler: Hovedsakelig fra Mæla og TTU Skien, men også fra, Menstad, Gimsøy, Gulset og TTU Porsgrunn. Vi møtes alltid rett etter skolen, for å unngå kollisjon med fritidsaktiviteter kveldstid. Konfirmanntundervisningen foregår i Skien kirke i høstsemesteret og på Ungdomshuset i vårsemesteret, annenhver tirsdag fra kl. 15.00- 16.30. Konfirmanntene møter opp ca. en halv time før undervisningen begynner, og får servert et enkelt måltid (frukt/go'morgen yoghurt/brødmatt). Deretter følger undervisning i det som er dagens tema, etterfulgt av samtaler/oppgaver i grupper. Vi fortsetter med bønnevandring ledet av barne- og ungdomsdiakonimedarbeideren, der stasjonene i bønnevandringen gjenspeiler det som har vært tema i undervisningen og i samtalegruppene. Mot slutten av hver konfirmanntsamling har vi konkurranse/quiz/lek, som hittil har vært ledet og organisert av ungdomslederne. Vi avslutter med lystenning, bønn og velsignelsen.

I tillegg til selve undervisningen, gjennomføres ulike arrangementer gjennom konfirmanntåret i regi av Skjærgårds LIVE, som Kick- Off og Good Friday.

Hvert år drar vi på konfirmanntweekend i april/mai. De to siste årene har vi vært på Strand leirsted i Sandefjord sammen med konfirmanntene i Siljan menighet.

Konfirmanntene settes opp som ministranter på alle gudstjenester i konfirmanntåret, unntatt de søndagene som faller i skoleferien. De deler ut salmebøker og agender i døra, deltar med lystenning under forbønnsdelen, går med prosesjonslys under evangelieprosesjonen, og har også hjulpet til under nattverdutdelingen.

Fasteaksjonen i regi av Kirkens Nødhjelp, gjennomføres av konfirmanntene i Skien menighet hvert år, og i de siste årene har vi hatt et nært samarbeid med Skien Misjonskirke.

Vi planlegger å arrangere Ung Messe for konfirmanntene i vårsemesteret 2026. På sikt er målet å invitere til Ung Messe én gang i semesteret.

Antall konfirmanter de siste årene har variert fra rundt 20 til 40, litt avhengig av størrelse på konfirmanntkull.

Etter kirkerådsvalget i 2023 ble det satt sammen et trosopplæringsutvalg. Dette utvalget har ikke kommet i gang med sitt arbeid enda, og dermed blir denne delen av menighetens arbeid i stor grad stabs-drevet i planleggingsfasene. I arbeidet følger vi trosopplæringsplanen, utarbeidet i 2019. Vi har tiltak for alle alderstrinn, hvor noe er utsendelser av bøker og materiell til ulike høytider, mens annet er tiltak hvor barna deltar på ulike aktiviteter.

3.2.4 Voksenarbeid

Høsten 2024 startet menigheten opp med bibelundervisning for voksne, og tema var Markusevangeliet. Det ble holdt noen få kvelder, men på grunn av sykdom ble ikke undervisningskveldene fullført.

Middag for alle

Høsten 2024 startet Skien menighet opp sin nysatsning: Middag for alle. Dette er et gratis middagstilbud, med mulighet for å gi en gave, 6-7 ganger per semester. Middag for alle arrangeres i vårt menighetshus, Holbergsgate 3.

Vi har opprettet et samarbeid med nabobutikken vår, Coop Extra, hvor vi får frukt og grønnsaker de ikke lenger kan selge. På den måten blir kostandene til middagene forholdsvis lave. Sammen med gaver fra de som har mulighet til å gi dette i forbindelse med middagene, er Middag for alle så langt selvfinansiert.

Det blir reklamert for middagene i vårt menighetsblad, på menighetens hjemmeside og facebook-side, samt i kunngjøringene på gudstjenesten. Det er normalt rundt 30 middagsgjester på middagene, mange faste, men stadig noen nye, hvor flere ikke har hatt noen tilknytning til menigheten tidligere.

Middagene blir laget av frivillige, og i løpet av dette første året med Middag for alle har flere nye frivillige blitt rekruttert til arbeidet vårt. Vi hadde håpet at Middag for alle skulle være et sted hvor barnefamilier og eldre kunne møtes, men vi ser at i dette i stor grad har blitt et tilbud som benyttes av eldre. Særlig kjærkomment er det for aleneboende, som beskriver at de gleder seg over et måltidsfellesskap sammen med andre.

Tidebønn

I 2019 begynte menigheten å arrangere tidebønn hver onsdag kl. 12.00. Dette har ikke engasjert det store flertall, men en liten gruppe møtes onsdager til en enkel liturgisk bønn rundt lysgloben bak i kirken. Det bes for byen, menigheten, verdenssituasjonen og mennesker som lever under vanskelige forhold. Med unntak av noen pålagte pauser under korona har dette rullet og gått hver onsdag, men tar høsten 2025 en pause på grunn av endret bemanningssituasjon i menigheten.

3.2.5 Diakoni

Diakoniarbeidet står fortsatt sterkt i Skien menighet. Med sin plassering midt i byen, ønsker vi å være en menighet hvor gjestfrihet står sterkt. Frivillighet og grønn menighet er også våre satsningsområder. Menigheten har et aktivt diakoniutvalg med sju medlemmer.

Diakoniutvalget jobber både med planarbeid og er aktive i utføringen av diakonalt arbeid. Barne- og ungdomsdiakonen er involvert i mye av trosopplæringsarbeidet, og har ansvar for misjonsprosjektet. Hun er også leder for barnekoret og er med i konfirmentarbeidet med et diakonalt blikk, samt at hun administrerer vår nysatsing Middag for alle. Diakonen har administrative oppgaver som å organisere og lede kirkevert-, klokke- og besøkstjenesten, og sykehjemsarbeidet. Hun er aktiv som besøker, klokke, og i innvandrere- og sjelesorgsarbeidet. Diakonen organiserer og leder også den årlige seniorferien på Straand hotell. Prester og diakoner har gjennom året mange sjelesorgsamtaler.

Diakonale tiltak

- Menighetens ansatte betjener, sammen med Gjerpen menighet, Kverndalen bo- og dagsenter med andakter og besøk.
- Menigheten har aktiv besøkstjeneste.

- Seniorferie på Straand hotell, ukestur for eldre i august.
- Fasteaksjonen til Kirkens Nødhjelp har i konfirmanntregi et solid fotfeste i Skien menighet.
- Menigheten har gudstjenester med diakonale perspektiv: De forfulgtes søndag, høsttakkefest, Skaperverkets dag i samarbeid med speiderne, kirkens SOS-søndag, klimagudstjeneste, misjonssøndag og Messe for verdighet.
- Kirkekaffe hver søndag etter gudstjenesten, et viktig sosialt treffpunkt for mange, og et satsningsområde.
- Middag for alle, et gratis middagstilbud annenhver uke.
- Skriv ditt liv. Skrivekurs for seniorer under ledelse av forfatter Kjersti Wold.
- Nabotreff, vi inviterer kirkens naboer til informasjon og omvisning.
- Hedvigs salong, formiddagstreff.
- Fellesskapsmåltid på skjærtorsdag.
- Blomsterhilsener til jublanter.
- Fest for frivillige, hvor vi årlig lager fest for å gjøre stas på alle våre frivillige.
- Annen ivaretagelse av frivillige.
- Åpen kirke på sommeren. Kirken holder åpen hver ukedag i sommerukene, for turister og andre.
- Eiendomsforvaltning. Rett forvaltning av Cappelensgate 5 og 7 med tanke på diakonal bruk og økonomisk gevinst til diakonalt arbeid.
- Støtte og hjelp til enkeltpersoner og familier i møte med ulike instanser.

3.2.6 Misjon/SMM (Samarbeid Menighet og Misjon)

Siden 2010 har Skien menighet støttet arbeidet med Stefanusbarna i Kairo via Stefanusalliansen. På misjonssøndag, 2. søndag i advent, rettes det særlig fokus mot vårt misjonsprosjekt, og det har siden 2017 årlig blitt samlet inn mellom 24000 kr. – 45000 kr. til prosjektet. Konfirmentene blir i ulike sammenhenger kjent med vårt misjonsprosjekt, særlig via undervisning ved Trygve Wikstøl. Misjonsprosjektet har som regel også en stasjon under bønnevandringer på familiegudstjenestene. Slik blir menigheten stadig minnet på dette arbeidet.

I 2023 hadde Trygve Wikstøl konserten «Trygve synger Broder Åge» til inntekt for Stefanusbarna.

3.2.7 Givertjeneste

Givertjenesten i Skien menighet er innrettet som en støtte til menighetens generelle arbeid. Inntektene har siden 2017 ligget på mellom 90.000 og 100.000 kr. Men var for 2024 sunket til 84.200. Menighetsrådet vedtok våren 2025 å få hjelp av firmaet Solidus, som Den norske kirke har avtale med, til å organisere givertjenesten som en nettbasert løsning for å lette organiseringen av givertjenesten.

3.2.8 Kirkemusikalsk virksomhet

Årene 2017- 2025 har vært en hendelsesrik periode for den musikalske aktiviteten i Skien kirke, og ble også preget av koronaepidemien. I 2018 startet orgelrestaurering, og i 2019 feiret vi dette med svært mange konserter og kirkejubileum. Det kom også nytt lys- og lydanlegg, for å gi ekstra gode muligheter for formidling. Nye kortrappes for nesten 200.000 kr ble også skaffet. Alterorgelet ble bygget ferdig i 2023.

Vi har et godt publikumstall på konserter, og orgelkonserter har ofte det samme publikum som kommer hver gang. Det er behov for større kantor/organiststilling, dersom korvirksomhet for barn og ungdom skal vokse, og dersom vi skal få til å promotere orgelspill. Skien kirke er en stor kirke med påkostet instrument, men vi har ikke tilstrekkelige ressurser for å kunne holde den musikkaktiviteten som forventes i et slikt kirkerom. Vi har flere kor i Skien kirke:

Barnekoret

Barnekor har en sterk tradisjon i Skien menighet, og særlig da barnekor med et klassisk kirkemusikk-repertoar. Fra 2017 til 2024 har det vært flere dirigenter og flere forsøk på å etablere sangtilbud for barn. Høsten 2024 ble Kari Lise Høgseth ansatt som dirigent for et nytt barnekor. Hun er utdannet operasanger og musikkpedagog. Menighetens barne- og ungdomsdiakonimedarbeider er, med sin bakgrunn som lærer og musikkterapeut, med som leder og pianist for koret. I løpet av det første året har koret etablert seg forholdsvis stabilt med ni medlemmer. Koret deltar på noen gudstjenester i semesteret, og får også en del forespørsler fra andre instanser. Denne høsten deltar koret blant annet på oppsettingen av Orffs Carmina Burana i Ibsenhuset.

Skien kantori

Skien kantori ble stiftet i 1983 og består pr i dag av 38 sangere fra Grenlandsområdet. Koret er knyttet til Skien kirke, og fremfører for det meste klassisk kirkemusikk. Kantoret deltar ved 7-8 gudstjenester gjennom året, og holder ellers et høyt aktivitetsnivå med konserter. Det settes jevnlig opp konserter i samarbeid med orkester og innleide solister. Vi har bla. framført G. Verdi's Requiem, G. Puccini's Messa Di Gloria, G. Rossini's Petite Messe Solenne og Messa di Gloria, Juleoratorium av J.S.Bach og Messias av G.F. Händel. Koret er vant til å synge i forskjellige konstellasjoner med fullt symfoniorkester, orgel, blåseensemble, piano, og mindre orkesterbesetninger. Samarbeidet med Telemark symfoniorkester og Skien videregående musikklinje har vært langt og godt, og det har vært en glede å sette opp store verk med dem for kor og orkester.

To Spir

To Spir er et velfungerende og engasjert blandet kor under Skien menighet, som i perioden 2017–2025 har fortsatt å spre glede, musikalsk kvalitet og fellesskap gjennom sine opptredener og aktiviteter. De jobber med et variert repertoar bestående av salmer, viser, populære låter og lett klassisk musikk. Koret etablert seg som en verdifull kulturell ressurs i lokalmiljøet. Koret består av om lag 20 dedikerte sangere, de fleste i alderen 50 år og oppover. Øvelsene finner sted to ganger i måneden, noe som gir en god balanse mellom musikalsk utvikling og sosialt samvær.

I 2017 ble To Spir ledet av dirigent Per Helge Bergan, som med sin erfaring og musikalske innsikt la et solid grunnlag for korets utvikling. I 2018–2019 tok Kari Lise Høgseth over som dirigent i en kortere periode.

Siden 2019 har koret vært under ledelsen av Arild Bakke. Under hans ledelse har koret arbeidet med felles klangideal og musikalsk formidling, og har gjort suksess både med mindre opptredener på gudstjenester og byens sykehjem, og større konserter i samarbeid med solister og sangtalenter. Vi kan nevne julekonserter i Borgestad og Siljan, vårkonsert på Villa Lunde og flere år med korkafé på Menstad bydelshus.

Jentekoret var aktiv fram til 2023, men ble nedlagt på grunn av ressursmangel.

3.2.9 Integrering av mennesker med spesielle behov og nye nordmenn

Gudstjenestene i Skien kirke bærer preg av mangfold blant deltakerne og de tjenestegjørende. Vi har salmebøker med stor skrift og gode lydforhold for hørselshemmede. En skrå rampe med håndtak blir lagt over trappene for tilgang til alterringen for bevegelseshemmede. Flere i menigheten er oppmerksomme på andre og hjelper de som trenger assistanse fram til nattverd. Utviklingshemmede integreres, i den grad de vil og kan, som kirkeverter, bærer av prosesjonskors og ved lystenning. Kirkevertene, som deltar liturgisk og sørger for kirkecaffe hver søndag, består av mennesker fra fire ulike nasjonaliteter: Norge, Iran, Eritrea og Ukraina.

«Nye nordmenn» er også med i annet frivillig arbeid, som matlagere i Middag for alle, med enkeltoppgaver i gudstjenestene, rengjøring av Holbergs gate 3 Ungdomshuset, og ved enkelte trosopplæringstiltak. Her samarbeides det på en naturlig måte på tvers av etniske grenser.

3.2.10 Kultur, bla samarbeid med det alminnelige kulturliv

Gjennom kantor, har Skien menighet et utstrakt samarbeid med aktører som lokale orkestre, korps, kulturskolen, videregående musikklinje og også Norges musikkhøgskole (se punkt 3.2.10).

- Vi samarbeider med videregående skole om julekonsert, hvert tredje år om allehelgenskonsert, og musikklinje-elevenes «kirkekonsert», der også kantor står til disposisjon for de som ønsker samspill med orgel.
- Vi samarbeider med Telemark symfoniorkestre, ofte om julekonsert og allehelgenskonsert.
- Vi har dialog med Norges musikkhøgskole, der vi inviterer kirkemusikkstudenter til å spille konsert hos oss.
- I 2023 satt vi opp en teaterforestilling om kirken for barnehager, «Hagbart og fem tusen piper». Denne forestillingen ble svært godt besøkt, og den ønsker kantor å gjenta. Denne inngikk også i det kommunale programmet «Lørdagsbarn».
- I 2022 hadde vi Åpen kirke med guidede turer, tidebønn, mini-konserter og en kveldskonsert under NM-uke i byen (22.- 25. juni), dette i samarbeid med kommunen.
- Annet hvert år samarbeider vi med Vestfold Telemark internasjonale orgelfestival, der det settes opp konserter og orgelmasterklasser.
- Kommunen støtter kirkemusikalsk arbeid hvert år, men andre tilskudd har derimot blitt mindre. Vi har også flere ganger opplevd å ikke få tildelt økonomisk støtte, det gjaldt først og fremst årene 2017-2019. I 2022 ble det sendt tre ganger så mange søknader uten at det hjalp.

3.2.11 Menighetsrådets arbeid – hvordan dette fungerer

Menighetsrådet består av 8 valgte medlemmer samt 5 varamedlemmer + soknepresten. Menighetsrådet har i perioden 2017 - 2024 hatt fra 7 til 11 årlige møter. Menighetsrådet forsøker å ta et helhetlig ansvar for menighetens virksomhet. Siden menighetsrådets medlemmer har dette som en frivillig oppgave, hvor de fleste har en daglig jobb, blir samarbeidet med staben og arbeidet som staben gjør, av svært stor betydning. Menighetsrådet i Skien v/leder opplever at samarbeidet med staben fungerer svært godt. Også samarbeidet i rådet vurderes å være godt, med gjensidig respekt for hverandre, og et sterkt ønske om å få til gode vedtak til menighetens beste.

Arbeidet i rådet består i stor grad av administrative oppgaver, som å vedta budsjett og regnskap, vedta offerliste for gudstjenestene, ta stilling til søknader om tilskudd, driften av menighetens eiendommer, være høringsinstans for utredninger fra sentralt hold, vedta planer

for menigheten på de forskjellige områder av menighetens virksomhet, initiering av ny aktivitet i menigheten etc. etc.

Skien menighetsblad kommer ut tre ganger i året på glanset papir. Alt arbeidet med bladet er basert på frivillig arbeid, med unntak av trykkingen, som også står for den eneste og største utgiftsposten. Bladet trykkes opp i ca. 7000 eksemplarer. Ansvarlig redaktør for bladet, er menighetsrådsmedlem Lorentz Berg.

Ambisjonen med bladet er å formidle aktiviteten i menigheten, ha med litt stoff fra lokalmiljøet, og å underholde.

De siste årene har vi justert på uttrykket til bladet. Vi vil ha bilder av mennesker på forsiden. Vi ønsker å ha noen artikler som løfter fram deler av menighetens arbeid som ikke er så synlig for alle (kirketjeneren, diakonalt arbeid, kirkekafe osv). Vi vil også at bladet skal være et blad for alle som sogner til Skien menighet, og at det derfor skal være tett på livet til folk og i øyehøyde med leseren.

3.2.12 Stabens arbeid – hvordan dette fungerer

Stabsmøtene

Stabsmøtene har fram til nå vært gjennomført hver torsdag kl. 13.30- 15.00, men flyttes til kl. 09.00- 10.30 fra august 2025. Etter en kort åpning, der vi i staben bytter på å lese søndagens prekentekst, en tekst fra en andaktsbok eller et dikt, går vi gjennom uken som har vært og uken som ligger foran. Vi avslutter med en mer personlig runde, der alle kan få dele det de eventuelt har på hjertet. Soknepresten skriver alltid referat fra stabsmøtene, som sendes til stabsmedlemmene og leder i menighetsrådet.

Stabsmiljøet

Arbeidet i staben er generelt preget av godt samarbeid, trygghet, romslighet og fleksibilitet. Den generelle oppfatningen er at vi vil hverandre godt, at vi støtter hverandre og stiller opp for hverandre ved behov. De gangene det oppstår uenigheter og misforståelser, tar vi raskt tak og forsøker å ordne opp på lavest mulig nivå.

Samlinger og plandager

Hver høst og hver vår har vi stabsdager, med fokus på langtidsplanlegging. En dag i året har vi stabsutviklingsdag, der fokus er på sosiale og fellesskapsbyggende aktiviteter. I tillegg til dette, inviterer vi menighetsrådet til strategisamling hver vinter, der vi blir bedre kjent med hverandre, forteller om arbeidet i menigheten vår og diskuterer framtidige planer, visjoner og prosjekter.

4. KIRKELIGE RÅD OG ANSATTE

4.1 Menighetsråd, navneliste

Etter menighetsrådsvalget og internt valg i 2019 fikk rådet slik sammensetning:

Gustav Søvde, leder
 Øystein Gunnarsen, sokneprest
 Kristin Lorentzen, nestleder
 Nils Ofstad, sekretær
 Nina Melfald
 Gro Wernø
 Halvor Bjørkum
 Anne Kydland
 Marianne Askjer

Varamedlemmer:

Kari Skoe Kristiansen
 Alf Jostein Bergem-Tinnan
 Sidsel Karin Velde Gullichsen
 Liv Margaretha Holtskog
 Beate Kristin Riis
 Øystein Skaland

Etter menighetsrådsvalget og internt valg i 2023 fikk rådet slik sammensetning:

Gustav Søvde, leder
 Synnøve Skree Skjeldal, sokneprest
 Kristin Lorentzen, nestleder
 Stine Benjaminsen Nygård
 Olav Johannes Flemmen
 Daniel Larsen
 Nina Kihle
 Lorentz Ivar Berg
 Margrethe Lund

Varamedlemmer:

Liv Margaretha Holtskog
 Guri Brenden Lønnerød
 Torunn Elisabeth Birkeli
 Harald Thomassen
 Susanne Rimestad

4.2 Fellesråd, navneliste

Konstituering fellesrådet 2023-2027:

Borgestad	Terje Vinnes
Gimsøy og Nenset	Alexander Egeland
Gjerpen	Jørn Arthur Nordengen
Gulset og Skotfoss	Arne Nokevje
Kilebygda og Solum	Jorunn Haavind
Melum	Aslaug Haugan
Skien	Daniel Larsen
Skien kommune	Anne Kydland
Oppnevnt av biskop	Liv Espeland Jetttestuen

4.3 Ansatte, navneliste – stilling, stillingsstørrelse og arbeidsstedProst/prester:

Liv Espeland Jetttestuen (prost), 30% prestatjeneste.
 Øystein Gunnarsen, kapellan 100% (permisjon høsten 2025).
 Synnøve Skree Skjeldal, sokneprest 100%.

Øvrige ansatte lønnet i deltid av menigheten:

Liv Margaretha Holtskog, menighetsarbeider.
 Kari Lise Høgseth, barnekordirigent.
 Arild Bakke, kordirigent.
 Liv Jorånn Høgseth, menighetsarbeider.
 Trygve Wikstøl, menighetsarbeider.

	Skien	FR				
1	Anne Mona Skifjeld, sekretær	40	%			
1	Karolina Wisniewska, kontor	100	%			
1	Tor Egil Braseth, kontor Nordre gravlund kapell	50	%			
1	Trond Kåre Andersen, kirketjener	100	%			
1	Arne Jonassen, kirketjener/gravplassarbeider	100	%			
1	Tomas Andersen, krematorie- og gravplassansvarlig	100	%			
1	Torbjørn Steinbakken, kirketjener/gravplassarbeider	90	%			
1	Øydis Strandgård, diakonimedarbeider	50	%			
1	Ingrid Sofie Mjøen, menighetspedagog	40	%			
1	Torunn Skifjeld, diakon	50	%			

Øvrige ansatte lønnet av Skien kirkelige fellelsråd:

Arne Jonassen er 95 % på Nordre og 5 % i Skien kirke.

Thomas Andersen er 95 % på Nordre og 5 % i Skien kirke.

Torbjørn Steinbakken er 90 % på Nordre og 10 % i Nenset.

Nordre, Lie og Johannes er gravplasser i området til Skien.

Ingrid Sofie er 100 % ansatt, men arbeider kun 40 % i Skien menighet, 40 % med fellestiltak og 20 % i Siljan.

5. KIRKEBYGG

5.1 Kirkene – kort beskrivelse og vurdering

Nær sagt siden kirken var ny i 1894, er det med jevnlig syklus utført reparasjoner på fasadene på Skien kirke. Klimaskallsikring ble sist påbegynt i 2022 og pågår fremdeles.

Rehabiliteringsarbeidene ble en del av kirkebevaringsprogrammet i 2024.

Arbeidet på innvendige vegger ble i hovedsak ferdigstilt i 2024. Teglsøylene som deler og delvis bærer blyglassvindueene på begge sider i kirkeskipet, har gjennomgående sprekker. Og av den grunn er det påmontert midlertidige sikringer for å forhindre nedfall inne i kirken. Metode for antikvarisk utbedring er foreløpig ikke fullstendig avklart.

Ut fra de fremtidige økonomiske rammene som Skien kommune pr i dag har forespeilet oss, kan det antas at arbeidene vil pågå i opp mot ti år fremover.

5.2 Andre bygg - kort beskrivelse av menighetshus og lignende

Eiendomsutvalget i Skien menighet består av:

Anne Kydland

Gustav Søvde

Øystein Bøen (leder)

Utvalget har hatt jevnlige møter disse årene, samt nødvendig kontakt på telefon og e-post.

Utvalget har behandlet saker knyttet til løpende vedlikehold og nødvendig tilsyn med eiendommene i Cappelensgt 5-7 og Holbergsgate 3.

Cappelensgate 5-7 består av fire leiligheter som leies ut, samt parkeringsutleie. Eiendommene har blitt fasaderenovert med nytt tak, samt at begge husene er utbedret med brannteknisk tiltak og generelle oppgraderinger av bad og kjøkken.

Holbergsgate 3 ble oppgradert til et moderne menighetshus i perioden 01.08.17 - 01.05.18. Det har blitt investert betydelig beløp for å få dette til, og huset rommer i dag mange av menighetens aktiviteter, samt noe utleie.

5.3 Kort beskrivelse av tiltak gjort siden forrige visitas

Skien kirke:

Utvendig, klimaskallsikring (Kirkebevaringsprogrammet)

2022 - Fasade vest, inkl. nedløp, renner, varmekabler mm (ferdigstilt)

2023 - Fasade øst, inkl. nedløp, renner, varmekabler mm (noe arbeid gjenstår)

2024 - Fasade sør / portaler (pågående)

2025 - 2032 Arbeid med klimaskallsikring pågår

Innvendig, utbedring av fuktskader

2018 - Vegger orgelrom, fuktskader utbedret

2019 - Orgelrehabilitering utført

2021 - Lydanlegg installert

2021 - Lysanlegg installert

2021 - Forsterket bjelkelag for kororgel

2021 - Kantors kontor oppgradert

2021 - Sprinkleranlegg installert

2022 - Belysning av tårnuret skiftet

2022 - Ringeanlegg / fjernstyring installert

2022 - Sidegalleri vest inkl. tårntrapp, og orgelgalleri, fuktskader utbedret

2023 - Alterorgel monteres

2023 - Teleslyngprosessor og forsterker oppgradert

2023 - Vegger kirkeskip, fuktskader utbedret

2023 - Sidegalleri øst, fuktskader utbedret

2023 - Trådløse aksesspunkter etablert i kirkerommet

2024 - Løfteutstyr, kontroll og sertifisering av oppheng / vinsj lysekroner

2024 - Brannslange i koret, ny plassering

2024 - Sikring av teglsøyler rundt blyglassvinduer i kirkeskip

2025 - Sakristigang, utbedring av fuktskader

2025 - Nytt skap for oppbevaring montert i sakristigang

6. KOMMUNEN OG KIRKEN

6.1 Generelle vurderinger

Kommunikasjonen med fellesrådet og kommunen ivaretas hovedsakelig gjennom kontaktutvalget. Kontaktutvalget er sammensatt slik: ordfører, varaordfører, kommunedirektør, en representant fra økonomiavdelingen, en representant fra opposisjon og leder av hovedutvalget, prost, fellesrådets leder og kirkeverge. Kontaktutvalget møter fire ganger i året.

Kommunen har stor forståelse for kirkens arbeid og utfordringene som presenteres.

Skien kommune har trang økonomi, og må prioritere hardt.

Kommunen har likevel gitt betydelige midler til investering, opprustning og vedlikehold til kirkene.

I desember 2023 ble det bevilget ekstra overføring på 2,9 millioner til klimaskallarbeid i Skien og Gjerpen kirke.

I 2024 ble det vedtatt en ekstra overføring på 5 millioner til restaureringsarbeidet.

Dette var viktig da det i juni ble lyst ut mulighet for å søke på midler fra kirkebevaringsfondet.

Det kom inn 103 søknader, hvorav Skien og Gjerpen ble to av de 44 kirkene som fikk tilskudd. Dette vil fremover være et spleiselag mellom kommune og fond, med en fordelingsnøkkel på 50-50 for hele prosjektperioden for Gjerpen. For Skien gjelder fordelingen 50-50 i første periode, og justerer deretter trinnvis. Arbeidet i begge kirkene er stort og krevende, og vil strekke seg over flere år. Pr i dag er Gjerpen antatt å bli ferdigstilt i 2029, og Skien i 2036.

6.2 Kirken i kommuneplanene: Økonomi, helse, oppvekst, kultur mm

Fellesrådet og kommunen vil samarbeide fremover om kirkebevaringsprogrammet på Skien og Gjerpen kirke. Her har Skien kommune, i sin fireårsplan, lagt inn betydelig beløp for å gjennomføre det foreslåtte programmet.

6.3 Eventuelle nye kommunale prosjekter/planer/saker

Ingen nye planer. Kirkebevaringsprogrammet vil strekkes seg over flere år.

6.4 Samarbeid kirke - skole – barnehage

Den kulturelle skolesekken

Alle 6. klasser i Skien kommune inviteres til produksjonen «Besøk i Skien kirke». Dette er for menighetens ansatte et stort satsningsområde, og store stabsressurser brukes for å gjennomføre Den kulturelle skolesekken hvert semester.

Vi har til sammen 13 forestillingsdager (opptil 30 forestillinger) i et skoleår. Byens og kirkens historie knyttes sammen på et unikt vis, og elevene får innblikk i orgel og kirkemusikk, kunst, og kirkebyggets mange rom og fasiliteter (kirketårn, orgel, tårnkapell og kirkerom).

Skole/barnehagebesøk i kirken

De videregående skolene benytter Skien kirke og prestene i undervisningen.

Ulike klasser er jevnlig på kirkebesøk, og Skien videregående skole har hatt skolegudstjeneste i kirken før jul. En ungdomsskole og to barneskoler har også sin årlige skolegudstjeneste i kirken i adventstiden. KIE (Kvalifiserings- og integreringsenheten) besøker kirken før jul hvert år. Ni barnehager deltar i julevandring i adventstiden, med til sammen besøk av elleve grupper.

7. SAMARBEID MED ORGANISASJONER OG MENIGHETER

7.1 Samarbeid med kristne og humanitære organisasjoner/institusjoner.

I Skien er det et meget godt felleskirkelig samarbeid, samt samarbeid med ulike organisasjoner:

- Skien felleskirkelige forum - et forum i Skien, som med jevne mellomrom har samlinger med ulike temaer. Hver pinsedag arrangerer SFF en felleskirkelig gudstjeneste i Skien kirke, som har hatt god oppslutning.
- STL Grenland - Menigheten er medlem i Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn i Grenland (STL Grenland). Menighetsrådsleder Gustav Søvde er styremedlem i STL, og sokneprest Synnøve Skree Skjeldal er varamedlem til styret.
- Skien Diakonale senter - Skien menighet er en av eiermenighetene til Skien Diakonale senter, og deltar i representantskapet. Skien menighet bidrar med innsamling av midler, samt levering av overskuddsmat etter våre arrangementer.
- Kirkens SOS Telemark - Skien menighet deltar i representantskapet i Kirkens SOS Telemark, og har inngått et årlig samarbeid i forbindelse med Messe for Verdighet (se under). Vi samarbeider om gudstjenesten «En for andre» hvert år i februar, og med kontinuerlig rekrutteringsarbeid.

- Vealøs sportsskape - Skien menighet har medlemmer i årsmøtet til Vealøs sportsskape.
- SMISO Telemark - SMISO og Skien menighet har arrangert Messe for Verdighet i Skien kirke to ganger de siste årene (9. november 2022 og 22. januar 2025), i nært samarbeid med Kirkens SOS Telemark, Krisesenteret i Telemark og Kirkens Bymisjon. Liturgien er utarbeidet av VAKE Kirkelig ressursenter mot seksuelle overgrep, og temaet kretser rundt verdighet og solidaritet med mennesker som er utsatt for vold og seksuelle overgrep. På messen i januar var det nærmere 300 fremmøtte, noe som tyder på at denne type kveldsgudstjeneste favner bredt og når ut til mange. Vårt ønske er at Messe for Verdighet blir en årlig tradisjon i Skien kirke, og vi er allerede i gang med å planlegge ny messe i begynnelsen av mars 2026.
- KFUK/KFUM – samarbeid om KFUK/ -M kirkesøndag hvert år i mars. KFUK/KFUM arrangerer møte hver fjortende dag, som er et godt besøkt tilbud til voksne i menigheten. Hvert år arrangeres et juleselskap i samarbeid med menigheten.
- Johanneslogen – samarbeid om gudstjeneste hvert år i desember, med påfølgende kirkekaffe i deres lokaler.
- Kverndalen bo- og dagsenter – andakter hver 14. dag på sykehjemmet og månedlig på dagavdelingen. Kontakt med beboere etter ønske, behov og kapasitet.
- Crux Tilja – vi samarbeider for tiden om produksjon av små skulpturer, som skal selges til inntekt for Kirkens Nødhjelps fasteaksjon våren 2026. Konfirmanter har vært på besøk og fått omvisning.
- Speiderne 3. og 8. gruppe – samarbeid om gudstjeneste årlig, med bålcaffe på kirkebakken etterpå.
- Skjærgårds LIVE – i samarbeid med Skjærgårds LIVE gjennomføres følgende tiltak: MYE MER-festivalen, samt Kick - Off og Good Friday for konfirmanter.
- Lokale organisasjoner – Diakoniutvalget har besøk av/drar på besøk til organisasjoner i nærmiljøet for å skape relasjoner og bli kjent med hverandres arbeid, for eksempel Bybonden, LoPe (forening for mikrointegrering), NMS gjenbruk og Bakken nærmiljøenter.
- HEL Grenland – Simen-gruppa har sine treff i Holbergsgate 3. Vi har samarbeidet om en årlig gudstjeneste.

7.2 Samarbeid/forsøksordninger med andre sokn og fellesråd.

Skien prosti har felles gudstjeneste for alle 10 menighetene i prostiet. Denne gudstjenesten er lagt til nyttårsdag. Gudstjenesten har de siste årene vært holdt annet hvert år i henholdsvis Skien kirke og Østre Porsgrunn kirke.

Trosopplæringstiltakene Lys våken og Tårnagenthelg har blitt et samarbeid mellom Skien og Borgestad menigheter. Dette gjelder både planlegging og gjennomføring. Tårnagentsamlingen gjennomføres i Skien kirke, mens Lys Våken arrangeres i Borgestad kirke. Trosopplæringstiltaket Livets Juletre arrangeres sammen med Siljan menighet.

Følgende arrangementer er fellestiltak som planlegges og gjennomføres sammen med Siljan menighet og alle Skiens menigheter: Glow Party og Kirkekino, Kirkens bursdag, Kirkerottene og MYE MER-festivalen.

Konfirmasjonsleiren på Strand leirsted er et samarbeid mellom Skien og Siljan menigheter.

Borgestad menighet inviteres til å delta på våre gudstjenester, når de ikke har gudstjeneste i egen kirke.

7.3 Samarbeid med andre kirkesamfunn

- se punkt 7.1

8. FREMTIDSPERSPEKTIV

Menighetens styrker og svakheter. Strategi for hva man vil jobbe med/ hvordan man vil jobbe fremover.

En stabil gudstjenestekjerne er menighetens store styrke. Også fellesskapet rundt bordene ved kirkekaffen er et av ukens viktigste steder for mange i menigheten. Dette vil fortsatt være et satsningsområde for menigheten.

Mange i byen er glad i Skien kirke, og kirken og menigheten har et positivt omdømme og et bredt samarbeidsområde. Dette mye takket være et rikt musikk- og kulturliv rundt kantori og kantor.

Ulike grener av det diakonale arbeidet gir også menigheten mange viktige kontaktpunkter, og gir troverdighet for Skien kirke som sentrumskirke.

Vår største utfordring er å få kontakt med unge voksne over konfirmasjonsalder, og kunne tilby fellesskap der ulike generasjoner kan samles. Middag for alle er imidlertid en god begynnelse på dette, og kan gi menigheten nye kontaktpunkter.

Visitasmeldingen vedlegges følgende vedlegg:

Strategidokument for Skien menighet 2014 – 2016

Diakoniplan for Skien menighet 2024-2025

Plan for kirkemusikk i Skien menighet 2014-2018

Trosopplæringsplan for Skien menighet 2019

Statistikk for Skien menighet 1995 -2024

Årsrapport for Skien menighet 2024

Vedrørende trosopplæringsplan: I forbindelse med «kirka vår» og ny plan for kirkelig undervisning og læring, har vi valgt å utsette ny plan som faller inn under det vi tidligere kalte trosopplæring, til vi får de nye planene fra sentralt hold.

Vi har ikke utarbeidet noen ny plan for kirkemusikk eller strategiplan for Skien menighet siden forrige visitasmelding.

PROGRAM - VISITAS I BORGESTAD OG SKIEN - 4.-6.11. + 9.11.2025

rev 08.09

TIRSDAG

Start	Slutt	Programpost	Sted	Tema	Ansvar	Biskopens oppgaver	Medvirkende	Merknader
0930	0950	Morgenmesse/-bønn	Borgestad kirke		Ida og Ingrid		Åpent	
0950	1050	Oppstartsmøte	Borgestad kirke	Velkomst Presentasjon Gjennomgang av visitasprogrammet	Prost		Ansatte + rep fra menighetsrådene	
1100		Tirsdagskafeen	Borgestad kirkestue		Elsa	Hilsen, intervju	Åpent	
1200		Blå Kors klinikk Skien/ Borgestadklinikken	Avd Borgestad?	?	Ida		Biskop, Trine, Liv, Jorunn, Ida	
1330		Stabsprat	Borgestad kirkestue		Ida		Alle i stab Borgestad	
1430	1450	Omvisning ny minnelund	Borgestad kirkegård		Anne Karine			
1515	1530	Status 'Til stede'	Skien kirke	Status/ oppdatering	Jorunn			
1535	1645	Konf.undervisning	Skien kirke	Den barmh.samaritan, selvbilde, nestekjærighet	Synnøve og Øydis	Innlegg: Hva er en Biskop Spørsm?		
1700		'Middag for alle'	Holbergsgate, Skien			Mingle	Åpent	

1800		Barnekoret øver	Skien kirke		Øydis	Hilse på, bli litt kjent		Koret er med i gudstj.
1820	1920	Samtale ansatt	Skien kirke					

ONSDAG

Start	Slutt		Sted	Tema	Ansvar	Biskopens oppgaver	Medvirkende	Merknader
0900	0930	'Omvisning' restaurert kirke og orgel	Skien kirke		Trond Kåre, Karolina			
0945	1045	Samtaler med ansatte	Skien kirke					
1100	1145	Kverndalen bo- og dagsenter	Kverndalen		Torunn	Hilsen		
1200	1400	Kontaktmøte med Skien kommune m/lunsj	Rådhuset	Utvidet diakonstilling Borgestad, oppfølging Utenforskap, Beredskap	Jorunn		Biskop m/ følge, Prost, KV, FR leder, Sokneprester, MR-ledere, Elsa, Øydis	
1415		Bakken Nærmiljøsender Skien Grane	Bakken		Ida			
1515	1700	Samtaler med ansatte	Skien men.kontor					

1800		Møte menighetsråd	Skien men.kontor					
		Skien diakonale senter??						

TORSDAG

Start	Slutt		Sted	Tema	Ansvar	Biskopens oppgaver	Medvirkende	Merknader
0915	1050	Samtaler med ansatte	Borgestad					
1100		Babysang	Borgestad kirkestue		Ida og leder av babysangen	Hilse på		
1200		Tømmerkaia – Ny bydel i Skien	Blackbird	lunsj				
??		Skien vgs, musikklinja	Skien vgs		Karolina			
		Tyrilisenteret??						
		Crux Tilja?						
1530	1630	Samtale med ansatt	Borgestad					
1700		Møte menighetsråd	Borgestad kirkestue					
1800		Kveldsmesse m/ påfølgende kveldsmat	Borgestad kirke		Ingrid, Ida	Hilsen	Åpent	

SØNDAG 9.11. KL 1100 – Vistasgudstjeneste i Skien kirke

Biskopens visitasforedrag rett etter gudstjenesten i kirkerommet, deretter kirkecaffe.

DEN NORSKE KIRKE

Agder og Telemark biskop

Visitastforedrag ved bispevisitasen i Borgestad og Skien sokn

4. – 9. november 2025

Kjære menigheter!

Nåde være med dere og fred fra Gud vår Far og Herren Jesus Kristus.

Det har vært en stor glede å være sammen med dere denne visitasuken. Vi har vært igjennom et innholdsrikt og spennende visitasprogram, og jeg har blitt bedre kjent med menighetsrådene, ansatte og frivillige. Det har vært en stor berikelse, og jeg ser tilbake på denne uken med takknemlighet. Takknemlighet for alt som skjer, for alle som finner sin plass i menigheten, for at dere har som mål å vekke og nære det kristelige liv i Borgestad og Skien sokn!

Det ligger mye planlegging bak en visitasuke. Prost Liv Espeland Jettestuen har ledet prosessen sammen med ansatte og menighetsråd. Prosten har gjennomført kontorvisitas, og dere i menighetene har levert en fyldig visitasmelding før visitasen. Så har dere laget et imponerende program som viser mye av bredden i menighetslivet og kontaktpunktene dere har ut i lokalsamfunnet.

Visitasen startet tirsdag med morgenbønn i Borgestad kirke, før oppstartsmøte der vi gjennomgikk programmet for denne uka. Deretter ble det en hyggelig stund på Tirsdagskafeen i Borgestad. Dette er et flott diakonalt arbeid drevet med mange frivillige, og med diakoniarbeider Elsa Ødesneltvedt i spissen.

Borgestadklinikken er nabo til kirka, og det var derfor naturlig med et besøk der. Her møtte vi åpne dører! Det ble en viktig samtale med ledelsen om hva de gjør, men også tanker rundt hvordan man kan samarbeide med kirken i et livssynsåpent samfunn.

Den nye minnelunden på Borgestad var det fint å se, og høre noen av tankene som ligger bak utformingen ved kirketjener/kirkegårdsarbeider Anne Karine Veting. Her er ingen ting overlatt til tilfeldighetene!

Fint var det også å få en god prat med staben i Borgestad om hvordan de har det – både med hver enkelt, men også som samlet stab. For en fin gjeng dere er!

Det har lenge vært jobbet i Skien med prosjektet «Til stede», og det var nyttig å få en oppdatering om status før det var tid for å overvære konfirmantundervisningen i Skien kirke.

Den hadde Øydis Strandgård, Synnøve Skree Skjeldal og to fjorårskonfirmanter full kontroll på, med bibelfortelling, bønnevandring og quiz. Gode spørsmål til meg hadde de også – kanskje det mest spennende var dette: Hvordan kan du være så sterk i din tro?

Skien har et flott menighetshus der det foregår mye bra arbeid. «Middag for alle» drives godt, og har for mange blitt et viktig sted å komme for å spise i fellesskap. Jeg minnet de som var der på at det er mange historier i Bibelen der Jesus møter mennesker og deler et måltid. Det sier noe om hvor viktig måltidsfellesskapet er.

Tilbake i Skien kirke fikk jeg høre barnekoret øve til denne gudstjenesten. For en flott gjeng! Synge er dere gode til, og noen veldig fine ledere har dere.

Dagen ble avsluttet med et hyggelig besøk på Skien diakonale senter, der jeg fikk servert nydelig gjærbakst, og god tid til å treffe både ansatte, frivillige og brukere. Senteret har mange frivillige, men kunne gjerne hatt flere – og ville satt stor pris på om noen av dem kom fra menighetene.

Onsdag startet med en liten omvisning i Skien kirke for å se og høre noe av det som har vært gjort av restaureringsarbeider. Trond Kåre Andersen og Karolina Wisniewska fortalte, og Karolina ga en demonstrasjon på noen av mulighetene som ligger i både hoved- og alterorgelet.

Det nye Kverndalen bo- og dagsenter var det fint å besøke, der det var helt fullt på andakten som denne gangen ble holdt av Trygve Wikstøl. Jeg er veldig glad for at dere som menighet prioriterer høyt disse viktige andaktene på Kverndalen. Det betyr mye for både beboere og besøkende.

Det er noe helt spesielt å møte kommuneledelsen i Skien. Både fordi dette er noe jeg gjør jevnlig, men også fordi dere har et unikt samarbeidsklima i Skien mellom kommune og kirken. Det handler om å skape gode relasjoner og vedlikeholde dem, og det har dere vært gode til – mye takket være kirkevergen. I samtalen denne gangen handlet det om å informere kommunen om diakonistillingen i Borgestad og hvor mye diakoni den lille stillingen skaper. Det ble fortalt om prosjektet «Meningen med meg» som man har søkt Kirkerådet om støtte til å sette i gang. Om KUP i Kristiansand ved Ingunn Holme som var til stede og både orienterte om dette, og oppfordret til å bygge videre ut ifra «Til stede», slik at Skien kan få på plass en større overbygning som igjen kan utløse økonomiske midler, også fra eksterne aktører. Vi var også innom kirkebevaringsfondet og de store utfordringene som er knyttet til vedlikeholdet av Skien kirke. Her har kommunen vist stor velvilje på tross av at det er svært kostbart å vedlikeholde slik tegnesteinskirker.

Pilotprosjektet «Mellomrommet» er pilotprosjekt i regi av Vestfold og Telemark idrettskrets. Et gratis aktivitetstilbud for barn og unge i tiden mellom skole og fritidsaktiviteter. Prosjektet er et samarbeid mellom IF Skiens Grane, Lunde barneskole, Mæla ungdomsskole, Frelsesarméen Skien, Team Fritid (Skien kommune) og Bakken Nærmiljøsentet, det var det fint å være innom, høre hvordan de tenker rundt samarbeid mellom skole, organisasjoner, kommune og frivillige. Også her møtte vi engasjerte ildsjeler, blant annet Tarjei Dale og Erik Skogen.

Dagen ble avsluttet med møte med Skien menighetsråd, og en samtale om noen av de tingene som de er opptatt av, blant annet dette med kommunikasjon og hvordan dette skal skje. Det gledet meg også å høre at dere har et hjerte for å få med yngre mennesker i menigheten. Det

er bra å prøve å nå nye grupper, samtidig som det er viktig å anerkjenne de som faktisk er til stede i alle de tiltakene dere allerede har.

Torsdag fikk jeg gleden av å være til stede på babysang i Borgestad menighet, der det var en stor gruppe. Arbeidet ledes av en frivillig med hjelp av ansatte – en fin kombinasjon! Babysang er ofte en god rekrutteringsarena for dåp, noe jeg vil tro er tilfelle i Borgestad. Deretter ble det en omvisning på Skien videregående skole, og en liten forsmak på julekonsert som 2. og 3. klasses musikkelever øvde til. Jeg vet at kirkemusikerne i Borgestad og Skien har en god relasjon til skolen, og gjerne bruker elever herfra inn i kirkens arrangement.

Crux Tilja hadde jeg sett frem til å besøke, og det skuffet ikke! Det ble omvisning i lokalene som rommer mange muligheter, det ble godt samvær rundt bordet med både ansatte, frivillige og brukere der vi både fikk høre god musikk og dikt fremført – og flere sterke fortellinger fra brukere om hva dette stedet betyr.

Så bar det videre til møte med Borgestad menighetsråd og en fin samtale om noe av det som dere er opptatt av akkurat nå, utforming av gudstjenesten på en god måte når mange ønsker å døpe barna sine.

Kvelden ble avsluttet med en nydelig kveldsmesse i Borgestad kirke der konfirmantene hadde andakten sammen med Ida Krogstad Rød, og Euphoria, som er et nytt kor siden forrige visitas, og som ledes av Ingrid Halle, var med og preget kveldsmessen på en nydelig måte med vakker sang.

Borgestad og Skien har svært flinke ansatte, som står på tidlig og seint for å gjøre en god jobb – og det gjør de virkelig! Dere har også to gode menighetsråd som det har vært en glede å møte, selv om tiden ble kort. I tillegg også mange engasjerte frivillige.

Utfordringer og veien videre

En visitas er ikke over når jeg drar, på en måte er det nå det begynner. Alt forarbeidet, møtene og samtalene peker ut en retning for veien videre. En retning for arbeidet med å vekke og nære det kristne liv menigheten. Jeg har derfor behov både for å bekrefte alt dere får til og oppmuntre til videre arbeid:

1. Kirkens medlemsundersøkelse viser at et stort flertall av våre medlemmer fremhever kirkebyggenes sentrale betydning. De er viktige signalbygg for langt flere enn dem som går ofte på gudstjeneste. Både Skien- og Borgestad kirke er flotte kirker som hver på sin måte preger kommunen.
2. Tema for denne visitasen har vært «rom for alle», noe som også har preget mange av tiltakene jeg har sett denne uka. Begge menighetene har et stort diakonalt engasjement, både med egne aktiviteter og med drømmer om å nå enda bredere ut. Ett eksempel på dette er Borgestadklinikken, som var tydelig på ønsket om å samarbeide med kirken. Jeg håper dere i Borgestad følger opp den invitasjonen!
3. Begge menighetene har svært gode musikere ansatt, som bruker tid på å utvikle menighetenes musikalske arbeid med blant annet korvirksomheten. Fortsett det gode arbeidet!
4. Begge menighetene har også nevnt at det er behov for å videreutvikle givertjenesten. Jeg er glad for å høre at dere ser hvor viktig dette er, og vil oppfordre dere til å lage en

strategi for å øke antall givere slik at dere kan nå enda lenger ut med menighetens arbeid.

5. Til Borgestad vil jeg også si: Jeg ser den flotte strategiplanen dere har laget, og håper dere jobber videre med å iverksette det dere har tenkt.
6. Ved visitasen i 2017 oppfordret jeg dere i Borgestad til å utarbeide en plan for samarbeidet kirke – skole. Nå oppfordrer jeg dere igjen, men også Skien menighet, til å jobbe for skriftlige planer i samarbeid med skolene – der dere har inne hvilken form for samarbeid dere blir enige om å ha.
7. Og til kommunen vil jeg si igjen: Takk for det gode samarbeidet dere har med kirken i Skien – og så håper jeg dere får til et godt KUP-arbeid!

Jeg drar fra visitasen i Borgestad og Skien sokn fylt med takk, og jeg hilser dere med Paulus sine ord til menigheten i Tessaloniki: Vi takker alltid Gud for dere alle når vi husker på dere i våre bønner. For vår Gud og Fars ansikt husker vi stadig på hvordan dere er virksomme i tro, arbeider i kjærlighet og holder ut i håp til vår Herre Jesus Kristus.

Agder og Telemark bispestol 9. november 2025
Stein Reinertsen, biskop

DEN NORSKE KYRKJA

Agder og Telemark biskop

Adresseinformasjon fylles inn ved ekspedering. Se mottakerliste nedenfor.

Dato: 25.11.2025

Vår ref: 24/02966-4 THS

Dykkar ref:

Rapport frå bispevisitas i Nissedal sokn 2025

Biskopen takkar igjen for flotte visitasdagar i Nissedal sokn.

Her er visitasprotokoll som inneheld:

- Visitasforedrag
- Visitasmelding
- Kyrkjebyggrapport
- Kontorvisitas
- Visitasprogram

Med helsing

Stein Reinertsen
Biskop

Trine H Syvertsen
Kyrkjefagsjef

Dokumentet er elektronisk godkjend og har difor ingen signatur.

Vedlegg:

Visitasforedrag Nissedal 2025

Kontorvisitas Nissedal 2025

Visitasprogram Fyresdal og Nissedal 2025

Befaringsrapport Nissedal og Treungen

24_02966-2 Visitasmelding Nissedal sokn 2025 1660336_2_1

Kopi til:

Agder og Telemark bispedømmeråd

Postboks 208

4662
KRISTIANSAND S

Mottakarar:

Postadresse:	E-post: agder.biskop@kirken.no	Telefon: +47 38 10 51 20	Sakshandsamar
Postboks 208 4662 KRISTIANSAND S	Web: www.kirken.no/agder Org.nr.: 818 066 872	Telefaks:	Trine H Syvertsen

Prosten i Øvre Telemark prosti	Seljord	3840 SELJORD
	kyrkjekontorBrøløsvn	
	13 a	
Soknepresten i Nissedal sokn	Treungenvegen 398	3855 TREUNGEN
Nissedal menighetsråd	Kommunehuset	3855 TREUNGEN
Nissedal kommune	Treungvegen 398	3855 TREUNGEN

DEN NORSKE KIRKE

Agder og Telemark biskop

Visitastforedrag ved bispevisitasen i Nissedal sokn november 2025

Kjære menighet! Nåde være med dere og fred fra Gud vår Far og Herren Jesus Kristus.

Det har vært en stor glede å være sammen med dere denne visitasuken. Vi har vært igjennom et innholdsrikt og spennende visitasprogram, og jeg har blitt bedre kjent med menighetsrådet, ansatte og frivillige. Det har vært en stor berikelse, og jeg ser tilbake på denne uken med takknemlighet. Takknemlighet for alt som skjer, for alle som finner sin plass i menigheten, for at dere har som mål å vekke og nære det kristelige liv i soknet!

Det ligger mye planlegging bak en visitasuke. Prost Asgeir Sele har ledet prosessen sammen med ansatte og sokneråd. Prost har gjennomført kontorvisitas, og rådgiver på bispedømmekontoret har utarbeidet en rapport om kirkebyggene. Menigheten har levert en svært god visitasmelding før visitasen, og dere har laget et program som viser mye av bredden i menighetslivet og kontaktpunktene dere har ut i lokalsamfunnet.

Selve visitasuken startet onsdag med en omvisning på kyrkjekontoret. Der var det trangt! Jeg skjønner godt behovet får å få gjort noe med lokalitetene både når det gjelder størrelse, lyd og luft.

Vi gjennomgikk programmet for visitasuken før turen gikk videre til Tveit skule og møte med ungdomstrinnet. Her har de vært så heldige å ha en praksisstudent som hadde forberedt elevene godt, og elevene hadde da også forberedte spørsmål til meg som var fine og viste hvor reflekterte ungdommen ofte er. Det skal dere som er foreldre her vite; selv om ungdommen din ikke sier så mye hjemme alltid, så er det mye som tenkes – og ofte tenktes det svært dypt.

Fra Tveit skule gikk turen tilbake til kommunehuset og møte med kommunens ledelse: Kommunedirektør Sverre Sæter, ordfører Ian Parry-Jones og kommunalsjefene for henholdsvis oppvekst og kultur og velferd; Reidun Carol Retterholt og Hannelore Skeimo. Daglig leder for frivillighetssentralen Renate Hassel deltok også i møtet.

Det ble en hyggelig prat om løst og fast, men også om hvilke utfordringer kommunen ser. Det var spennende å høre om at Nissedal kommune har hatt en

forsiktig vekst, og hvordan dere er gode på samskaping og frivillighet. Her er jo Nissedal frivillighetssentral et godt eksempel på hva dere får til, og noe av det som skjer i dennes regi fikk jeg se litt senere i uken.

Jeg oppfordret kommunen til å sørge for at kirken skrives inn i planene, og skjønte på kommunedirektøren at dette vil bli fulgt opp. Vi snakket også om at det kan være naturlig å se litt igjen på planen for kirke-skolesamarbeid og revidere den ut ifra de ønsker og behov dere ser. Jeg nevnt også at kirken bør inn i beredskapsrådet, og jeg var også kort innom kontorlokalene – som jeg vet at kommunen er vel kjent med utfordringene rundt.

Når jeg er på visitas, er jeg gjerne også på bedriftsbesøk. Det er viktig for meg å møte bedrifter som på en eller annen måte preger stedet. Denne gangen ble det NorSahel, der Hølje Haugsjå ga en orientering om arbeidet med blant annet sykkelprosjektet i Mali, som dere har støttet i mange år. Jeg fikk også høre litt om Nissedal studiesenter og hvordan man tenker rundt det desentraliserte studietilbudet i samarbeid med mange aktører.

I løpet av en visitas har alltid biskopen samtaler med ansatte. Under denne visitasen ble tid til både samtaler med den enkelte og med flere sammen. Det hører også med å møte soknerådet. Det ble en svært hyggelig og god middag på Nissedal bedehus med en interessant samtale. Vi snakket om hvilke gleder og utfordringer dere opplever i det viktige arbeidet deres. Vi var innom mange ulike tema, som diakoni, barne - og ungdomsarbeid, økonomi – for å nevne noe. Det gleder meg at det er et stort engasjement i soknerådet for å gjøre Nissedal sokn til et godt sted å være!

Kvelden ble avsluttet i flotte Nissedal kyrkje med kulturkveld, der det både var opplesing, solosang, korsang og fellessang. En fin avslutning på en innholdsrik dag.

Torsdagen fikk jeg gleden av å møte ett av de mange eksemplene på alt det som Frivillighetssentralen har av gode møteplasser. Da var det besøk i Trivselsbua på NOS, der det ble ganske trangt om plassen – men veldig hyggelig med prat, vafler og opplesing. Jeg nevnte også at neste gang jeg kommer så er det vel min tur til å vinne i Micado.

Mat må også en biskop ha, og i Treungen kyrkje hadde ansatte dekket et nydelig langbord i midtgangen. Det ble igjen en god prat med staben, og jeg merker meg at her er det et svært godt fellesskap mellom dere ansatte. Dette gjør seg ikke selv, dette er noe dere alle har et ansvar for å få til – og det ser det ut som dere er gode til!

Når jeg er på visitas, er det viktig for meg å møte ledere fra andre kirkesamfunn i området, og snakke om hva man kan være felles om. Jeg fikk gleden av å møte ikke bare en representant fra Treungen Frikyrkje, men hele det utvidede eldsterådet hjemme hos Øyvind Tveit. Det ble en god prat om alt det som dere gjør sammen, og hvordan dere kan fortsette å samarbeide for å nå lengst mulig ut med evangeliet i Nissedal. Her er det lange tradisjoner for samarbeid som det er viktig å pleie videre.

Kirkens medlemsundersøkelse viser at et stort flertall av våre medlemmer fremhever kirkebyggenes sentrale betydning. De er viktige bygg for langt flere enn dem som går ofte på gudstjeneste. Dere har flotte bygg å ta vare på, og arbeid med taket på Nissedal kyrkje er i full gang – og jeg vet det er mye vedlikeholdsarbeid som dere ønsker å ta fatt på fremover både der og på Treungen kyrkje. Det blir spennende å se hvordan søknaden deres til Kirkebevaringsfondet blir vurdert, jeg vet dere har jobbet godt med søknaden.

En visitas er ikke over når jeg drar, på en måte er det nå det begynner. Alt forarbeidet, møtene og samtalene peker ut en retning for veien videre. En retning for arbeidet med å vekke og nære det kristne liv menigheten. Jeg har derfor behov både for å bekrefte alt dere får til og oppmuntre til videre arbeid:

1. Det er i Nissedal svært gode relasjoner mellom kommune og kirke. Det bekreftes blant annet ved at ordføreren er kommunens representant i fellesrådet. Fortsett å vedlikeholde de gode relasjonene, og så håper jeg dere snart får gjort noe med kontorlokalitetene. Jeg vil også minne kommunen på at kirken skrives inn i planene, og at dere ser på planen for kirke-skolesamarbeidet.
Det er også ønskelig at kirken får en plass i kommunens beredskapsråd, slik vi også snakket om.
2. Dere driver et godt arbeid i Nissedal for barn og ungdom. I samtalen med soknerådet og stab snakket vi om samarbeidsmulighetene som allerede finnes, slik at ikke Den norske Kirke setter i gang et arbeid for én aldersgruppe der Frikyrkja allerede har et godt arbeid – og motsatt. Dette snakket vi også om i samtalen med Frikyrkja. Bli enige om hva dere kan skrive inn i soknets plan for kirkelig undervisning av arbeid som andre driver.
3. Jeg nevnte også for dere i stab og sokneråd hvilke muligheter som kan ligge i familiegudstjenester, og utfordrer dere til å jobbe videre med disse.
4. Dere i soknerådet er et godt team. Dere nevnte for meg at dere tidligere har hatt en samling der dere brukte god tid på å drømme om virksomheten deres. Det oppfordrer jeg dere til å gjenta. Det er viktig at et sokneråd

bruker tid på å snakke om hvordan dere kan bidra til å «vekke og nære det kristelige liv i soknet».

5. Mange sokneråd som samtidig er fellesråd, opplever at fellesrådssaker kan ta mye plass. Dette var vi innom i samtalen, og jeg vil utfordre dere til å se på hvordan dere kan organisere arbeidet slik at disse saken ikke gjør at andre saker blir en salderingspost. Jeg registrert at soknerådsleder hadde noen tanker rundt hvordan dette kanskje kan løses.
6. Jeg vil berømme dere for at dere har våget å ansette trosopplærer i 20% stilling på innsamlede midler. Jeg vil oppfordre til å jobbe videre med givertjenesten. Her er dere på et veldig godt spor for å møte fremtiden. Vi må ha større ambisjoner enn de pengene vi får fra det offentlige.
7. Jeg vet at dere gjør et flott diakonalt arbeid. I år markeres 40 års felles satsing på diakonitjenesten i Vest-Telemark. Mye av dette er ikke synlig for andre enn de det gjelder, men å virke i det stille er kanskje noe av det viktigste innen diakonien. En prostidiakon kan ikke gjøre alt, selv om han får til imponerende mye, og det gleder meg at dere er opptatt av hvordan dere lokalt kan jobbe på ulike måter.
8. Jeg er glad for at dere er opptatt av å gjøre noe for ungdom, og skjønner at dere opplever det som utfordrende når mange av dem flytter tidlig fra kommunen. Jeg vil likevel oppfordre dere til å jobbe med hvordan dere kan møte dem i og etter konfirmasjonstiden på ulike måter, enten det er i eget arbeid eller Frikyrkja sitt – og ikke minst gjennom Ønsket og Elsket. Tenkt kreativt, og ikke glem ungdommene selv om de flytter!

Jeg drar fra visitasen i Nissedal sokn fylt med takk, og jeg hilser dere med Paulus sine ord til menigheten i Tessaloniki:

Vi takker alltid Gud for dere alle når vi husker på dere i våre bønner. For vår Gud og Fars ansikt husker vi stadig på hvordan dere er virksomme i tro, arbeider i kjærlighet og holder ut i håp til vår Herre Jesus Kristus.

Agder og Telemark bispestol 23.november
Stein Reinertsen, biskop

KONTORVISITAS I NISSEDAL KYRKJELYD**DATO: 20.11****TIL STADES: Kyrkjeverje**

TEMA:	KOMMENTAR:	MERKNAD/PÅLEGG:
Kirkebok	Vert ført digitalt. Bøkene er avslutta.	
Ringereglement	Eksisterer og er slått opp i kyrkjene	
Kallsbok	Kallsbok vert ikkje ført i lenger.	
Journal	Vert ført digitalt.	
Menighetsrådets protokoll	Vert ført og signert digitalt og lagra forskriftsmessig	
Dagsregister for kirken	Førest manuelt og ligg i kyrkjene	
Inventarbok	Ligg digitalt i kyrkjebyggdatabasen.	
Konklusjon:	Det er god orden i alt som har med kontordrifta å gjera.	

*Treungen, 20/11-25***Asgeir Sele**-----
Prost

VISITAS AGDER OG TELEMARKE BISPEDØMME

Program for bispevisitasen i Fyresdal og Nissedal 2025

Versjon 4, 17.11.25

Tysdag 18.11.2025

Start	Slutt	Programpost	Stad	Tale/ emne	Leie/ansvar	Anna	Medverkande	Kva vil me oppnå?	Biskopen si oppgåve
09.15	09.50	Oppstartsmøte	Fyresdal kyrkjekontor		Prosten		Heile staben og soknerådsleiar	Felles forståing av visitasen	
10.00		Bedriftsbesøk	Valebjørg Design		Soknepresten				Delta i samtalen
11.00	12.45	Arbeidslunsj med kommuneleiinga	Kommunehuset		Ordførar og kyrkjevevje			Stadfeste den gode relasjonen	Delta i samtalen
13.00	13.30	Sjukeheimsandakt	POS	Sokneprest held andakt	Soknepresten				Kome med helsing
13.30	14.00	Etisk refleksjonsgruppe	POS		Prostidiakonen				Delta i samtalen
14.10	14.45	Samtale med soknepresten	Kyrkjekontoret		Biskopen				
14.45	15.15	Samtale med kontor	Kyrkjekontoret		Biskopen				
15.15	15.45	Samtale med andre tilsette	Kyrkjekontoret		Biskopen				
15.45	16.15	Samtale med kyrkjevevje	Kyrkjekontoret		Biskopen				
16.15	16.45	Samtale med soknerådsleiar							
17.00		Middag for sokneråd og stab	Betel	Drøfte arbeidet	Prost, kyrkjevevje				Delta i samtalen
19.30		Salmemesse i Veum	Veum kyrkje	Sokneprest	Sokneprest og organist	Enkel kyrkjekaffi	Organist	Samle bygda i kyrkja	Lyse velsigninga

VISITAS AGDER OG TELEMARK BISPEDØMME

Onsdag 19.11.2025

Start	Slutt	Programpost	Stad	Tale/ emne	Leie/ansvar	Anna	Medverkande	Kva vil me oppnå	Biskopen si oppgåve
08.15		Omvising på kontor	Kommunehuset		Kyrkjevevje		Heile staben	Drøfte kontorforhold	Delta i synfaringa
09.00	10.15	Skulebesøk	Tveit skule	Spørsmål til biskopen	Sokneprest og kyrkjevevje				Svare på spørsmål
11.00	13.00	Arbeidslunsj med kommuneleiinga	Kommunehuset		Ordførar og kyrkjevevje			Stadfeste den gode relasjonen	Delta i samtalen
13.15	14.00	Besøk hos NorSahel	Haugsjåbygget		Kyrkjevevje	Informasjon om Nissedal studiesenter			Delta i samtalen
14.15	15.45	Samtale med kontor			Biskopen				
14.45	15.15	Samtale med andre tilsette			Biskopen				
15.15	16.00	Samtale med sokneprest			Biskopen				
16.00	16.30	Samtale med soknerådsleiar			Biskopen				
17.00	19.00	Middag for soknerådet	Nissedal bedehus	Drøfte arbeidet	Prøst og kyrkjevevje				Delta i samtalen
19.30	21.00	Kulturkveld	Nissedal kyrkje	Andakt ved sokneprest	Sokneprest og kontor				Kome med helsing

VISITAS AGDER OG TELEMAR BISPEDØMME

Torsdag 20.11.2025

Start	Slutt	Programpost	Stad	Tale/ emne	Leie/ansvar	Anna	Medverkande	Kva vil me oppnå	Biskopen si oppgave
08.30	09.40	Skulebesøk	Gimle skule		Sokneprest				Svare på spørsmål
11.15	11.40	Institusjonsbesøk	NOS		Sokneprest	Trivselsbua			Helsing
11.45	13.00	Lunsj med tilsette	Treungen kyrkje	Samtale om arbeidet	Prost og kyrjeverje				Delta i samtalen
13.00	14.00	Møte med eldsterådet i Frikyrkja			Sokneprest				Delta i samtalen

Søndag 23.11.2025

Start	Slutt	Programpost	Stad	Tale/ emne	Leie/ansvar	Annna	Medverkande	Merknader	Biskopen si oppgave
11.00		Visitagudsteneste	Treungen kyrkje		Sokneprest og kantor	Visitaføredrag like etter postludiet			Preike Nattverd Velsigning Føredrag.
	14.00	Kyrjekekaffi	Treungen bedehus		Soknerådsleiar				
15.30		Pizza med konfirmantane	Betel		Sokneprest				Delta i samtalen
17.00		Ljosmesse med konfirmantpresentasjon	Moland kyrkje		Sokneprest og kantor				Preike Nattverd Velsigning føredrag
	19.00	Kyrjekekaffi	I kyrkja		Soknerådsleiar				

Biskopen sitt følge under visitasen: Biskop, kyrkjefagsjef, prost, sokneprest, prostidiakon, kyrjeverje og soknerådsleiar. Desse deltek på alle programpostar i sin kommune, med unntak av biskopen sine samtalar med medarbeidarar. (Soknerådsleiar i den grad det let seg gjera å få fri frå arbeid)

Rapport fra befaring i Nissedal sokn

Befaring august 2025

Om befaringen og befaringsrapporten

Befaringen fant sted 12.06.25. Med på befaringen var Bente Rønningen Meyer, kirkeverge, Anne Mari Larson, kirketjener, Tone Klev Furnes, seniorrådgiver kultur og Geir Myre, rådgiver kirkefag fra biskopens kontor.

Befaringsrapport utgjør sammen med visitasmeldingens del om kirkebygg, inventarlistene fra kirkebyggdatabasen og bilder tatt under befaringen, rapporteringen til biskopen om kirkebyggene før visitasen. Rapporten er laget med utgangspunkt i skjema kirkevergen har fylt ut i forkant og samtaler under befaringen.

Sist visitas i var i 2017 og det foreligger befaringsrapport for kirkene fra denne gang.

Fokus på universell utforming

Etter Lov om likestilling og forbud mot diskriminering kapittel 3 har offentlige og private virksomheter rettet mot allmennheten, plikt til universell utforming av virksomhetens alminnelige funksjoner. Kirkemøtet har i [sak 7/23](#) satt et økt fokus på likeverdig tilgjengelighet og tilhørighet - universell utforming av kirken.

Med universell utforming menes utforming eller tilrettelegging av hovedløsningen i de fysiske forholdene, inkludert informasjons- og kommunikasjonsteknologi (IKT), slik at virksomhetens alminnelige funksjoner kan benyttes av flest mulig, uavhengig av funksjonsnedsettelse.

Det finnes byggetekniske standarder som definerer universell utforming. Byggets antikvariske verdi vil kunne gjøre at man i arbeidet med tilpasning i enkelte tilfeller må dispensere fra kravene.

Der det er gjort endringer eller fakta ikke lenger stemmer med kirkebyggdatabasen, må dette oppdateres. Opplysninger om tilgjengelighet hentet fra kirkebyggdatabasen gjøres også tilgjengelig i publikumsdatabasen «Kirkeskøk».

Fokus på inventarregistrering og oppdateringer i kirkebyggdatabasen

Etter § 20, 4. ledd i Kirkeordning for Den norske kirke, skal menigheten føre register over kirkens inventar. Dette er utdypet i Regler for inventar og utstyr (Fastsatt av Kirkemøtet 15 april 2015) Kap. 7 § 29: «Menighetsrådet har ansvar for at alt permanent og kirkelig inventar og utstyr registreres i et nasjonalt register. Ved visitas og prostebesøk gis det rapport om registreringen. Jfr. følgende § 30 skal registeret oppdateres med anskaffelser, endringer, avhendinger og større reparasjoner.»

Vi viser videre til Rundskriv om forvaltning og registrering av kirkeinventar (Rundskriv P-2/2010 fra Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet). Her omtales bl.a. bruken av Kirkebyggdatabasen som kirkens offisielle verktøy for registrering i nasjonalt inventarregister.

For kirkekunst og kirketekstiler bør minimum årstall og navn på billedkunstner/ håndverker/ tekstilkunstner bør legges inn der dette fortsatt er kjent. Dette er kunnskap som lett kan gå tapt.

Det er viktig at inventardatabasen oppdateres ved nyanskaffelser, avhendinger og tap. Gjenstander tilhørende nåværende eller tidligere kirke som er donert eller utlånt til museér eller som man har

kunnskap om finnes andre steder, bør føres inn inventarlisten med anmerkning om hvor det er oppbevart/donert.

Der antall sitteplasser eller forhold angående universell utforming ikke lenger stemmer med kirkebyggdatabasen bør dette oppdateres.

Bygg

Nissedal sokn forvalter tre kirkebygg, to med vernestatus som listeført (Nissedal kirke og Treungen kirke. Kapellet på Felle ligger nesten på grensen til Gjerstad og med Åmli som poststed. Kapellet er ikke listeført og har ifølge kirkekonsulenten usikker status: Kirke eller bygning vigslet til kirkelig bruk. Både Nissedal og Treungen har status som *Kirke etter kirkeordningen (§ 19)*. Bedehuset på Fjone blir også brukt til enkelte gudstjenester. Det er ikke registret i kirkebyggdatabasen som *Bygning vigslet til kirkelig bruk (DNK)*. I kirkebyggdatabasen står det at Felle kapell ligger i Åmli kommune. Dette bør rettes opp. Det er derimot riktig at kapellet har postadresse knyttet til Åmli.

Generelt om status for vedlikehold

Det finnes ikke data fra KA sin kirkeundersøkelse i 2021 for kirkene i Nissedal. Det ble gjort en gjennomgang av lokale byggmestre og en befaringsammenheng med rådgiver fra RA og biskopen sommeren 2024.

Man hadde da kunnskap om at det var på høy tid med omlekting/skifte av papp på tak på Nissedal kirke og at Treungen kirke hadde problem med råte i panel ned mot mur.

Om overflatebehandling

I rundskriv Q06/2020 - Forvaltning av kirke, gravplass og kirkens omgivelser som kulturminne og kulturmiljø (kirkerundskrivet) vises det under punkt 2.5 til at «Innvendig og utvendig overflatebehandling på fredete kirker er søknadspliktig etter kulturminneloven» Når det gjelder listeførte kirker står det i punkt 2.3.4: «Mindre utvendige og innvendige arbeider kan utføres uten å konsultere Riksantikvaren, dersom de går ut på å videreføre eksisterende overflatebehandling i form av malingstyper og farge etc.» Å videreføre eksisterende overflatebehandling viser da til den typen maling som er brukt tradisjonelt. I praksis vil dette på listeførte kirker med malt trepanel at man viderefører tradisjonell overflatebehandling med linoljemaling. Vi viser her til Riksantikvarens artikkel om bruk av linoljemaling på deres hjemmeside.

Om søknader etter midler fra Bevaringsprogrammet

Det ble søkt om midler til begge kirkene i 2024 med avslag. Det haster å komme i gang med tiltak på taket på Nissedal, da lekter er så råtne at enkelte takstein faller ned. Treungen har først og fremst problemer knyttet til panel ned mot grunnmur.

Kilder:

Norsk kirkeleksikon

Norskekirker.net

Nissedal kyrkje

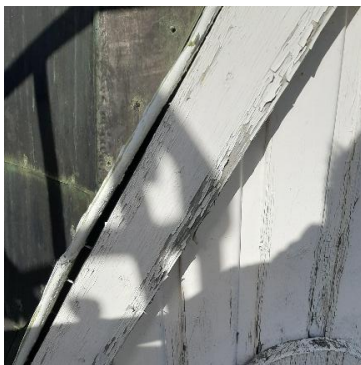

Nissedal kirke ble oppført i 1764 og er den andre kjente kirken på stedet. Den har status som sognekirke i henhold til kirkeordningen (§19), og er automatisk listeført som vernet kulturminne, ettersom den er bygget i perioden 1650–1850. Kirketomten er fredet. Ifølge Kirkebyggdatabasen har kirken en kapasitet på 270 sitteplasser.

Kirkens konstruksjon, tilstand og opplysninger om vedlikehold

Kirken er laftet i tømmer og kledd med malt trepanel. Ved siste overflatebehandling ble det benyttet linoljemaling.

Taket har behov for utskifting av lekter og takpapp. Enkelte panelbord er i dårlig forfatning og bør vurderes for utskifting. Det er søkt på nytt om midler for 2026 fra bevaringsfondet til hovedprosjekt for taket på Nissedal. (Vår ref. 24/01689)

Bilder tilsendt fra Nissedal

Universell utforming

Rullestolbrukere har adgang via sideinngangen, hvor det er naturlig flatt terreng foran døren. Det er imidlertid nødvendig med assistanse for å åpne døren. Sideinngangen brukes på lik linje med hoveinngang.

Kirkerommet har ikke faste plasser tilpasset rullestolbrukere. Det er godkjent tiltak med å ta ut en benk i østre korsarmen for å gi plass til rullestol Vår ref. (18/01922-7). Koret og alterringen er ikke tilgjengelige for rullestolbrukere. Det er tre trinn opp til koret.

Alle terskler til kirkesal og øvrige allmuerom er maksimalt 25 mm høye eller utstyrt med godkjent skråkant for enkel passering.

Kirken har fungerende teleslynge eller tilsvarende tekniske hjelpemidler for hørselshemmede. Det finnes også minst én salmebok i blindeskrift tilgjengelig. Det er toalett i nærliggende bygg. Her er det også laget nytt HC toalett (Vår ref. 22/04009). Der er ikke skiltet.

Det er ikke avmerket HC parkering ved kirken.

Oppvarming og energibruk

Kirkerommet oppvarmes hovedsakelig med rørovn på gulv under benk.

Har appen Sikom som medførte termostatfeil som skapte variasjoner i klima. Dette blir fulgt opp.

Energiøkonomisering:

Vinduer: Det vurderes nye glass og KA kan kontaktes med tanke på produsent.

Inventar

Da krossfestingsscenen på den gamle altartavla ble overmalt i 1888 og erstattet med en utskjært kors, ble toppstykket på altertavelen gjort overflødig. Menighetsrådet søkte i 2017 om å få male opp igjen dette og bruke det til et sidealter. Riksantikvaren kunne anbefale prosjektet ut fra råd fra NIKU og råd om hvem som kunne utføre jobben.

Der er problemer med lydanlegget på grunn av 5 G nettet. Dette tas med i budsjettet.

Mikseboks og mygg kan skiftes ut og er ikke søknadspliktig.

Underlaget til lysgloben og over alterduk slik vi forstod er i plexiglassplate. Ut fra den informasjon vi finner er plexiglass ikke brannsikket¹. Vi viser her til Riksantikvarens veileder for utarbeidelse av søknad om brannsikket underlag.

Der hvor maling i kirkerommet er sparklet og man har forsøkt med hvit sparkel kan en i stedet bruke linoljekitt.

Orgel

Nåværende orgel, et digitalt Allen -orgel ble installert i 2005. Det rapporteres å fungere bra. Det er plassert nede i kirkerommet, bakerst, og bygd inn i benkemiljøet ved at benkevangene er brukt som del av innkassingen.

Kirkerommet har i tillegg et akustisk piano. Det stemmes to ganger i året på grunn av nærheten til ytterveggen.

Inventarliste

Inventar er fylt inn med noe utfyllende tekst og bilder. Det planlegges å ha innholdet ferdig ført inn i løpet av 2026.

¹ [plexiglas-egenskaper-som-kan-spare-livet.pdf](#)

Messehagler

Messehagler finnes i gul, grønn og gammel brun. I tillegg finnes en eldre rødlig med hvitt kors. Grønn messehagel ble godkjent i 2017 (17/03904-2).

Liturgisk inventar

Inventar/anleggskategori	Navn	Årstall
1 Kunst og kulturminnegjenstand	Altarduk	1964
	Alterkalk	1749
	Døypefont	1822
	Dåpskanne	1950
	Elektronisk kyrkjeorgel	2005
	Kyrkjeklokke	1790
	Norsk salmebok	1985
	Preikestol	1764
	Rosemåla bolle	2003
	Vinkanne	1881

Det er ukjent hvem som har laget Døpefont, den er fra 1822. Dåpsfat i messing.

Alteret og altertavlen er overført fra stavkirken. Sistnevnte antas å være 300–350 år gammel og ble restaurert av Finn Krafft i 1938. Motivet er korsfestelsen. Fint innrammet av søyler og kapiteler. Prekestolen i renessansestil står på hjørnet i korets venstrekant og ble ifølge kirkeleksikonet restaurert i 1958 (kan tenkes å være 1938). Døpefonten er fra 1822 og er formet som et timeglass. Den ble restaurert i 1938.

Ringeanlegg

Hovedklokke ringes med elektrisk ringeanlegg. Kirken har bare én klokke.

Tårnet har også et rundt glassmaleri.

Kirkens egnethet

Kirken har fått både toaletter i nært tilbygg og bruksrom i dette, samt noe mer fleksibel innredning og fremstår som mer fleksibel enn tidligere

Siden sist

24/01689	VEDLIKEHOLDSARBEIDER UTVENDIG
22/04009	BÅREHUS
20/03503	KOMMUNEPLAN NISSEDAL 2020-2031
18/01922	PLASS FOR RULLESTOLBRUERE
17/04822	VISITAS NISSEDAL SOKN 2018
17/03904	MESSEHAKEL
16/00089	ALTERTAVLE

Treungen kyrkje

Treungen kyrkje er bygget i 1863 og er den 3. kirken i Treungen, men de to tidligere kirkene lå på Tveit i lia øst for Treungen sentrum. Kirken har status som *kirke etter kirkeordningen (§19)* og har vernestatus som *listeført (etter 1850)*. Hverken kirketomt eller kirkegård er fredet.

Kirken har 250 sitteplasser. (I kirkebyggdatabasen står oppgitt 250.)

Kirkens konstruksjon, tilstand og opplysninger om vedlikehold

Kirken er laftet av tømmer og er kledd med malt trepanel. Ved sist overflatebehandling benyttet man linoljemaling. Kirken ble sist vasket for svartsopp før siste maling.

Råte i nederste ende av kledningsbord. Behov for å ta bort noe betong som tetter rundt kant og som holder på fuktighet. Dette er besiktiget sommeren 2024 sammen med saksbehandler for Riksantikvaren og fra biskopen. (24/01633)

Universell utforming

Fysiske tilpasninger for folk i rullestol:

Rullestolbrukere kan komme inn sideinngang eller annen sekundær inngang. Det er permanent rampe som fører til denne inngangen. Rullestolbrukere er avhengig av at andre åpner døren for dem. Kirken har faste plasser tilpasset rullestol i kirkerommet. Kirken har løse stoler i kirkerommet som rigges ved behov. Koret og alterringen er ikke tilgjengelig for rullestolbrukere. Alle tersklene til kirkesal og andre allmuerom er maks 25 mm eller har godkjent skråkant. Kirken har fungerende teleslynge eller andre løsninger for hørselshemmede. Det er minst én salmebok i blindeskrift tilgjengelig i kirken.

Det er ikke rampe fra skipet opp til koret. Korttrappen har bare to trinn og det er relativt god plass i koret foran alterring.

Det er toalett i nærliggende bygg. Her er det også HC toalett. Ikke skiltet.

Det er ikke avmerket HC parkering ved kirken.

Oppvarming og energibruk

Kirkens totale volum er på: 328.

Kirkerommet oppvarmes hovedsakelig med rørovn på gulv under benk.

Inventar

I koret er det installert nye leddlamper, til høyre og venstre oppe mot taket. Altertavlen er godt belyst nå, men belysningen gir sterk slagskygge. Leddlampene må vurderes til riktig lux og eventuelt også vris litt på slik at slagskygge unngås. Ta gjerne kontakt med biskopens rådgiver for videre veiledning.

Øvrige tiltak ved inventaret:

- Lydanlegget er gammelt, men fungerer bra. På sikt må det investeres i nytt anlegg.
- Lysglobe – for råd om underlag – se riksantikvarens veileder.

Orgel

Ifølge kirkeleksikonet er orgelet på vestgalleriet fra 1954, men dagens orgel er bygget av Henrik Brinck Hansen i 1995. Det rapporteres at det fungerer bra. Kirken har også et flygel, Steinway & Son, som fungerer bra.

Inventarliste

Inventar er ikke fylt inn. Det foreligger fylldig inventarregistrering i andre format. Det planlegges å ha innholdet ferdig ført inn i løpet av 2026.

Messehagler

Messehagler finnes i gammel rød og grønn. Den ene oppbevares på bred tilpassede henger.

Liturgisk inventar

Mye av det sentrale inventaret er overført fra gamlekirken på Tveit. Det gjelder for eksempel altertavlen, som ble gitt i gave til kirken av prost Hans Jacob Bloch i 1751. Restaurert til opprinnelig utseende hos Riksantikvaren i 1959. Motivet er Nattverden korsfestelsen og himmelfarten. Prekestolen er på alder med kirken.

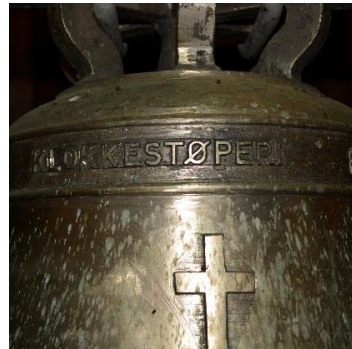
Døpefonten, som altså er overført fra gamlekirken, er timeglassformet. Også dåpsfatet er fra 1750-tallet.

En madonnafigur fra den eldste kirken, som antas å være laget på 1200 tallet, befinner seg i universitetets oldsakssamling.

Fellesrådet har fått godkjent søknad om en kopi av nevnte madonnaskulptur, laget av lokal kunstner, for plassering foran korpartiet. (24/00079)

Ringeanlegg

Hovedklokke ringes med elektrisk ringeanlegg. Kirken har bare én klokke.

Kirkens egnetthet

Kirken er relativt romslig og fungerer bra sammen med nærliggende lokaler. Det er et ønske om å få utbedret inngangspartiet som oppleves problematisk ved bryllup, da våpenhuset er trangt, og det hadde vært bedre å fått rullestolinnegangen til hovedinngang.

Siden sist

24/01633	VEDLIKEHALD
24/01014	BÅREHUS
24/00079	UTSMYKKING AV TREUNGEN KYRKJE
18/05382	PLANER FOR UTEOMRÅDE

Visitsmelding

Bispevisitas 17. -23.1 2025

Nissedal sokn

INNHALD

1.INNLEIING

- 1.1 Historie sidan sist visitas

2. SOKNET

- 2.1 Grenser, folketal, kyrkjemedlemskap
- 2.2 Lokalsamfunnet, kultur – og samfunnsliv

3. ARBEIDET KYRKJELYDANE

- 3.1 Strategi og visjon til kyrkjelyden
- 3.2 Generell vurdering av livet i kyrkjelyden
 - 3.2.1 Gudstenester: Utvikling av gudstenestelivet og gudstenestedtaking
 - 3.2.2 Kyrkjelege handlingar
 - 3.2.3 Trusopplæring og anna barne- og ungdomsarbeid
 - 3.2.4 Diakoni
 - 3.2.5 Misjon
 - 3.2.6 Gjevarteneste
 - 3.2.7 Kyrkjemusikalsk arbeid
- 3.3 Kyrkjelydsbladet

4. KYRKJELEGE RÅD OG TILSETTE

- 4.1 Sokneråd, namneliste
- 4.2 Fellesråd, namneliste
- 4.3 Tilsette, namneliste – stilling, stillingsstorleik og arbeidsstad

5. KYRKJEBYGG OG GRAVPLASSAR

- 5.1 Kyrkjebygg – omtale og vurdering
 - 5.1.1 Nissedal kyrkje
 - 5.1.2 Treungen kyrkje
 - 5.1.3 Felle kapell
- 5.2 Kyrkjegardane – omtale og vurdering
 - 5.2.1 Allment

5.2.2 Nissedal kyrkjegard

5.2.3 Treungen kyrkjegard

5.2.4 Felle kyrkjegard

6. KOMMUNEN OG KYRKJA

6.1 Generelle vurderingar

6.2 Kyrkja i kommuneplanane

6.3 Nye prosjekt/planar/saker

7. SAMARBEID MED ORGANISASJONAR OG KYRKJELYDAR

7.1 Samarbeid generelt i soknet

7.2 Andre kyrkjesamfunn

8. FREMTIDSPERSPEKTIV

1. Innleiing

1.1 Historie sidan sist visitas. Den siste visitasen i Nissedal var ved Stein Reinertsen i september 2018.

Utvikling/endringar:

2019	Området rundt Treungen kyrkje. Parkering og trafikksikring. Er ferdigstilt..
2020	Organist Olav Svalastog gjekk av med pensjon Kyrkjevevje Jon Inge Nordbø gjekk av med pensjon. Ny kyrkjevevje starta 1. mars: Bente Rønningen Meyer
2021	Installert Sikom – straumstyrings via app. Ny organist på plass 1. januar: Maria Jung Breidalen Skjæveland
2021	Inngangsparti og to veggjar måla på Felle kapell
2022	Ledljøs i ljøskastarane ved Nissedal kyrkje
2023	Ledljøs i ljøskastarane ved Treungen kyrkje og lys på stolpane ved porten. Knut Bjørn Skyttemyr slutta som sokneprest i september. Vikarprest Ragnar Kortner fram til august 2024. Reidun Lauvdal slutta som fast klokkar i Treungen kyrkje. Frå nå har vi frivillige klokkarar i begge kyrkjene.
2024	HC- toalett og ombygging av bårhus/kantine i Nissedal vart ferdig sommaren 2024. Innstalert ny kjøle, laga ny kantine og bygd HC-toalett. Bytta vasspumpe i Treungen, vatningsanlegget på kyrkjegarden. Vikarprest frå august 2024 til august 2025: Hallvard Nordbø Jørgenesen
2025	Prosjekt i haust/vinter 2026; taket på Nissedal kyrkje Ny prest: sokneprest Rasmus Clemens Bolstad Rustad frå 1. august.

2. Soknet

2.1 Grenser, folketal, kyrkjemedlemskap

Det er eitt sokn i Nissedal kommune. Nissedal sokn grensar til kommunane Fyresdal, Kviteseid, Drangedal og Åmli.

Folketalet var i september 2025: 1494

Kyrkjemedlemmer på same tid 69,3 % av folketalet eller 1036

2.2 Lokalsamfunnet, kultur- og samfunnsliv

Nissedal sokn har i hovudtrekk 4 grendelag. Fjone og Nissedal knytt til Nissedal kyrkje og Treungen m/Tjønnefoss og Haugsjåsund knytt til Treungen kyrkje og Felle som er knytt til Felle kapell.

Kommunen ber preg av å vere ein jord og skogbrukskommune, men det der ikkje mange som driv med husdyrbruk lengre. Men for mange grunneigarar og handtverkarar har hytteutbygginga mykje å seie. Kommunen har småindustri, fleire maskinentreprenørar, verkstader, handel, handverk og verksemdar som driv med turisme. Kommunen er den desidert største arbeidsgjevaren.

Den offentlege omsorga for eldre og psykisk utviklingshemma er godt utbygd. Born og unge har generelt trygge oppvekstvilkår.

Kommunen har frå slutten av 80 talet og fram til idag tatt imot ulike grupper innvandrarar. Dei siste som kommunen har fått er flyktningar frå krigsramma Ukraina. Vi har fått både familiar, unge par og eldre. Utanfrå sett virkar det som integreringa går greit.

Frivilligeheiten er stor i Nissedal. Vi har nå fått ein Frivilligsentral som har mange tilbod og gjer mykje for innbyggjarar i alle aldre. Dei har ca 70 frivillige som står på pluss 2 faste tilsette i deltidstillingar.

Vi har mange aktive lag. Vi nemner: Idrettslag, bygdekvinnelag, helselag, historielag, mållag, pensjonistlag og kor

Her er mykje omtanke og vilje til å hjelpe kvarandre.

3. Arbeidet i kyrkjelydane

3.1 Strategi og visjon til kyrkjelyden

Nissedal sokn byggjer si verksemd på §9 i Kyrkjelova: "Menighetsrådet skal...vekke og nære det kristelige livet i soknet..." Samtidig ynskjer ein å fylgje målsetjinga til det kyrkjelge fellesrådet: "Stå til teneste for innbyggjarane i kommunen, praktisk, åndeleg og menneskeleg.

3.2 Generell vurdering av livet i kyrkjelyden

Geografisk sett er Nissedal sokn stort, utgjør heile kommunen. Enno er nok folk flest meir opptatt av at dei høyrer til kyrkja i grenda enn at dei er ein del av Kyrkja i Nissedal eller Nissedal kyrkjelyd.

3.2.1 Gudstenester

Gudstenesteforordninga er frå 2025. Presten i Nissedal er 75 % Nissedal og 25 % i prostiet, hovudsakleg i Kviteseid. Er det behov for vikar for presten vert dette tatt med prost og ordna tenesteveg. Gudstenesteforordninga som gjeld i dag har 52 gudstenester. Prest og alle tilsette i kyrkja har ein frisundag i månaden, for det meste den andre

- gudstenester i Treungen er 28
- gudstenester i Nissedal er 18
- gudstenester i Felle kapell er 4
- gudstenester på Fjone bedehus 2

Gudstenestedeltakinga har lege på ca. 70 snitt dei siste 5 åra. Deltakinga kan likevel variere sterkt frå messe til messe. Det har i ein periode våre prøva ut med doble messer nokre sundagar i månaden. Det har då vore messe kl. 11.00 i den eine kyrkja og kl. 18.00 i den andre kyrkja. Dette var eit ønske frå prest og stab. Vi er nå tilbake til den ordninga som er beskrive over. Grunnen til at vi er tilbake til den vanlege ordninga er bytte av prest og ønske frå soknerådet om å kome tilbake til tre sundagar i månaden med messe.

Dei aller fleste gudstenestene er sundag kl 11.00. Er det dåp eller at ein har familiegudstenester saman med til dømes sundagsskulen er oppmøtet på gjennomsnittet eller over. I Nissedal kan vi av og til vere under 20 på ei vanleg gudsteneste. I Treungen kan ein kome under 30.

På joleftaen har vi fullt i Nissedal kyrkje, Treungen kyrkje og i Felle kapell. I tillegg er det gudsteneste i Frikyrkja. Den store deltakinga kjem av at bygdefolk flest ynskjer å kome til kyrkje joleftaen. Men hyttefolket er og ei stor gruppe.

Det er god kyrkjesøking i soknet og samarbeidet med Frikyrkja og bedehusa er godt. Etter kvart vert vi " flinkare til å gå i kyrkjene til kvarandre ".

Det at kyrkjelyden vår vert mykje større i høgtidene merkar vi godt i både Nissedal og Treungen. Mange kjem frå hyttene sine og til næraste kyrkje i jola og påska.

3.2.2 Kyrkjelege handlingar

Dei fleste døyper borna sine. Nokre familiar kjem heim for å døype borna i heimekyrkja si. Vi har i nokre år hatt dåp utanom vanleg gudsteneste for at vi prøver å tilpasse oss ønske for familien. Gjennom pandemien såg vi at dette var ei god løysning, men er nå tilbake til å prøve

å halde det til dei oppsette gudstenestene. På Felle må vi likevel ha ein anna ordning då det ikkje er så mange gudstenester og ønsker at kapellet skal bli bruka til dåp og vigsel.

Når det gjeld konfirmasjon, så har vi god oppslutning her i kommunen.

Vi har hatt gjennomsnittleg 4 vigslar i året dei siste åra.

Gravferder. Når ein ser eit snitt av dei siste åra er det omlag 18 gravferder i året. Det er godt oppmøte i kyrkjene ved gravferder. Dei aller fleste vel kistegrav. Dei som vel urnegrav, er utflytte nissedølar der det er ynskje om at avdøde skal ligge på ein familiegravstad.

3.2.3 Trusopplæringa

I trusopplæringa legg vi opp til at alle ungane skal bli kjent med både Nissedal kyrkje og Treungen kyrkje og at fleire tiltak er retta mot ulike årskull i kommunen.

Trusopplæringsarbeidet i kommunen har vore godt i mange år. Lenge var det sundagsskulen og yngres som var berebjelkane i arbeidet. Det har dessverre minka på oppmøte på sundagsskulane og leiarane til yngres har nå blitt eldre og har valgt å legge ned yngres.

Det er har i nokre år nå vore eit Aldri Aleine tilbod annan kvar måndag mellom haustferie og påske for 5-7 klasse. Her har det vore variert oppmøte, men godt miljø. Dei har hatt overnatting i kyrkja i samband med Lys vaken. Vi har også hatt Kode B for 5. klasse og Tårnagentar for 3. og 4. klasse.

Hausten 2024 vart det starta opp Supermandag på Fjone, ei samling for barnehageborn med familie. Dette vart veldig godt tatt i mot og vi prøver nå dette også i Treungen og i Nissedal med namnet Supertorsdag. Her er det samling og annankvar gong er det med middag for heile familien.

Trusopplæringsutvalet: Mari Stana Borstad, Anita Haugstad Haugsjå, Torill Sønderland, Gerd Irene Sønderland, Rasmus Rustad og Hans-Christian Stana Borstad

3.2.4 Diakoni

Diakoniutvalet består av: Astrid Eidem Nordal (leiar), Liv Lia, Anne Reime, Olav Borstad, Oddrun Rekvik og Eilev Erikstein

For førti år sidan fekk Vest-Telemark landets første prostidiakon. Ideen blei født i Nissedal. Etter at arbeidsgjevaransvaret låg hjå bispedømet i prosjektida, er der no Tokke som er vertsfellesråd.

Samarbeidstanken har vore grunnleggande for den faglege diakonien i Vest- Telemark. Prostidiakonien kan skjematisk delast i seks punkt:

1. Fag møter grasrot og villige hender
2. Samkøyring og fellesopplegg
3. Slentre utan kontor- kalla diakonalgang.
4. Informasjon og fagutvikling
5. Nær- men ikkje for nær?
6. Synergieffektar

Eller helst ein sjuande kalla solidaritet, og glede over kunne samarbeide om ei fagstilling i diakoni. Ei stilling som kan skape tiltak for fleire kyrkjelydar, og ha ressursar til samarbeid mot samfunnet. Dette skjer gjennom ulike pilegrimsarrangement Å vandre med håp, samarbeid med psykisk helse og rus, Vandring for etterletne menn etter sjølv mord, årlege Diakonisasmlingar for gamle Vest-Telemark prosti.

Ei stilling delt på 9 kyrkjelydar og 10 000 menneske treng mange frivillige medarbeidar. I Nissedal er det ei godt Diakoniutval, med ein oppdatera Diakoniplan.

Diakoniplanen omfattar Diakonien dag, fasteaksjonen, opne kyrkjer og samling på bedehuset etter minnegudstenesta, Olsok-messe med fokus på Skaparverket og nokre ulike fellesskapskveldar kvart år i februar (Song og suppe) Tilbod til omsorgstenesta med bibellesing/ bønn ved behov hos bebuarane, vaffeltelt på Treungen- festivalen og utdeling av dåpshelsingar.

Nytt dei seinare åra er «Kvileplassen», samling for pårørande til menneske med demens, på Frivilligsentralen og nokre samlingar på Bedehuset i Trungen for dei som har mista nokon. Prostidiakon og prest har fast sete i det tverrfaglege Psyko- sosiale kriseteamet. Prostidiakonen er kvart år med på 10- klasse dagen som kommunen organiserer for å førebu ungdomen på vaksenlivet.

3.2.5 Misjon

Vi har gjennom mange år hatt eit diakoniprojekt. Vi har støtta NorSahel sitt arbeid i Mali som går på eit sykkelprosjekt og å få unge jenter på skulebenken. Anita og Hølje Haugsjå som bur i kommunen og som før var misjonærer i Mali, var sentrale i dette arbeidet.

Soknerådet har nå bestemt at frå og med juni 2025 skal vi gå over til eit misjonprosjekt i regi av Misjon utan Grenser der vi har valt å la vår støtte gå til Romania og romfolket der.

3.2.6 Gjevarteneste

Vi har valgt at vår faste gjevarteneste skal gå til trusopplæringa og dekke delar av lønna til den nyoppretta prosjektstillinga på 20 % som trusopplærar.

3.2.7 Kyrkjemusikalsk arbeid

Vi har ikkje noko organisert kyrkjemusikalsk arbeid i kyrkja nå. Vi har det opent for at musikarar kan ha konsertar i kyrkjene våre og vi nyttar ved ulike høve songarar og musikarar med på gudstenester. Dette er set kantor som ordner. Før jul har vi «Vi syng jola inn» i Treungen kyrkje der mange av kommunen sine musikalse aktørar deltek, både barnekor, vaksenkor og elevar frå kulturskulen samt andre musikarar i kommunen. Dette er veldig populært å kome på så i 2024 hadde vi 2 konsertar same kveld og fylte kyrkja med over 150 på kvar konsert.

3.3 Kyrkjelydsbladet

Bladet kjem ut med 4 nummer i året. To av sidene i bladet er eit meldingsblad for kommunen. Bladet vert delt ut i postkassene av frivillige. Bladet vert også sendt ut til dei som «tingar» det i posten. Bladet vert lagt ut på heimsida til kyrkja.

4. Kyrkjelege råd og tilsette

4.1 Medlemmer av Nissedal sokneråd 2023-2026

Gerd Irene Sønderland, leiar

Astrid Eidem Nordal, nestleiar

Gunnhild Breivik Rieber Mohn

Arvid Hansen

John Nordbø

Maria Stana Borstad

Rasmus Rustad, sokneprest

Vara til soknerådet er John Olav Klodvik, Olav Borstad, Hilda Neset, Ole Kristian Bøe og Maroli Mandt

4.2 Medlemmar av Nissedal fellesråd 2023-2026

Gerd Irene Sønderland, leiar

Astrid Eidem Nordal, nestleiar

Gunnhild Breivik Rieber Mohn

Arvid Hansen

John Nordbø

Maria Stana Borstad

Rasmus Rustad, sokneprest

Ian Parry-Jones, kommunen sin representant i Fellesrådet

Tellef Nygård, kommunen sin vara til Fellesrådet

Elles har vi utval for kvar av kyrkjene (Nissedal og Treungen) . Desse er medhjelparar for sokneråd og kyrkjevevje i kyrkjelydsarbeidet.

4.3 Tilsette i dag

Fellesrådet hadde ved inngangen av september 2025 arbeidsgjevaransvar for ca. 2,6 årsverk, fordelt på 6 tilsette:

Anne Marie Hesmyr Larsson– 100% stilling som kyrkjetenar / kyrkjegardsarbeidar ved Nissedal kyrkje, Treungen kyrkje og Felle kapell. (permisjon i 50 % av stillinga)

Leif Lauvdal – 50 % vikarstilling som kyrkjetenar/kyrkjegardsarbeidar ut januar 2026.

Maria Skjæveland – 60% stilling som kontor i Nissedal sokn.

Hans-Christian Stana Borstad – 20 % trusopplærar (prosjektstilling ut 2026)

Elisabet A. Åsland –kyrkjertenar ved Felle kapell ved behov

Bente Rønningen Meyer - 80% stilling som kyrkjevevje/dagleg leiar

Tilsette i Vest-Telemark prosti:

prostidiakon Eilev Erikstein.

Tilsett i Agder og Telemark bispedøme:

sokneprest Rasmus Clemens Bolstad Rustad.

4.3.1 Merknader til stillingsstrukturen

Vi har sidan 2013 hatt kyrkjevevje/dagleg leiar i 80 % stilling. Sidan vår faste kyrkjetenar/kyrkjegardsarbeidar venter på svar på uføretrygd har vi inne ein i 50 % vikar stilling. Vi har også eit prøveprosjekt med 20 % trusopplærar som vi håpar at kan bli ei fast stilling.

4.3.2 Arbeidstilhøve (kontor, skyss, telefon)

Nissedal kyrkjekontor lokale på kommunehuset. Desse kontora er ikkje tilfredsstillande, men kommunen er i gong med planlegging av ombygging av kontorlokala på kommunehuset. Vi er kopla opp mot kommunen sitt telefon og dataløysing. Både prest og kyrkjevevje har nytt datautstyr.

Alle nyttar eigen bil til køyring i arbeid og får godtgjersle etter staten sine satsar. Vi har valt at fellesrådet kjøper inn mobiltelefonar til dei tilsette, men utan godtgjersle for abonnement.

Kyrkjetenarane har godt eigna opphaldsrom i både i Nissedal og i Treungen.

4.3.4. Stabsfellesskapet

Stabsfellesskapet er godt. Vi har ein veldig god tone mellom oss. Vi samlast til stabsmøte 1 gong kvar månad. På desse møta tar vi opp kva som skjer i kyrkja og planlegg kva som skal skje framover. Vi snakkar om HMS, gudstenester og andre kyrkjelege aktivitetar. Sokneprest og kantor møtes i forkant av kvar gudsteneste.

Kyrkjevevje er også ute i felten og møter kyrkjetenarane/kyrkjegardsarbeiderane der dei har sin arbeidsplass.

Prest og kyrkjevevje er tilgjengelege for kvarandre på kyrkjekontoret fleire timar i veka, noko vi har god nytte av i den daglege drifta i kyrkjelydsarbeidet.

5. Kyrkjebygg og kyrkjegardar

5.1 Kyrkjebygg – omtale og vurdering

5.1.1 Nissedal kyrkje

Kyrkja vart bygd i 1764, og er frå gammalt av hovudkyrkja i prestegjeldet. Ho har om lag 250 sitjeplassar. Prosjekt framover er restaurering av tak og måling av kyrkja.

Like ved sida av kyrkja vart det bygd eit bårhus og toalett i 1967. Dette bygget er nå restaurert og innehar nå HC-toalett i første etasje. Kyrkjetenaren harkantine i 2. etasje.

Kyrkjebygda bedehus, eigd av Kyrkjebygda misjonslag, ligg like ved. Huset vert nytta av soknerådet til ulike tilstellingar mot ei lita årleg leige. Bedehuset har vore ein viktig base for sundagsskularbeidet og yngresarbeidet i grenda.

5.1.2 Treungen kyrkje

Kyrkja vart bygd i 1863 og har om lag 180 sitjeplassar. Kyrkja treng måling og noko utskifting av kledning. Døra inn til sakristiet er renovert. Bårhus med toalett, verkstad og opphaldsrom for kyrkjetenar vart bygd i 2001. utsida av kyrkjegardsmur, kommunal VA-

Like over riksvegen ligg Treungen bedehus. Dette blir mykje nytta av soknerådet til ulike tilstellingar mot ei lita årleg leige. Mykje av konfirmantførebuingstimane er i bedehuset.

Soknerådet har i mange år hatt fokus på trafikksikkerheten ved Treungen kyrkje/Treungen bedehus. Dette er nå blitt ordna og det er komen ein ny parkeringsplass utanfor kyrkja. Alt sto ferdig i 2019.

Innanfor området som tilhøyrrer Treungen kyrkje ligg kyrkjestoga. Kyrkjestoga er bygd i 1860 åra av tømmer frå den gamle kyrkja på Tveit. Kyrkestoga har hatt ulike funksjonar; prestekammer, forsamlingshus, bustad for kyrkjetenar... Huset er verneverdig. Kyrkjestoga er no og i god stand innvendig mykje takka vere Nissedal Historielag. Dei har sin faste møteplass i kyrkjestoga minst ein dag i veka.

5.1.3 Felle kapell

Kapellet vart bygd i 1971 og innvigd av prosten som gravkapell. Dette fann stad i samråd med biskopen for å gjere huset lett tilgjengeleg for frikyrkjekyrkjelyden på Felle m.a. til gravferder. Kapellet har etter at det vart utvida i 1996 fått 96 sitjeplassar. I kjellaren er det eit bårerom.

Det vart installert varmestyring frå 2021 og delar av kapellet vart måla 2021. Då ikkje alle ovnane i kapellet er intakt er det tanke om å sette inn varmepumpe med app. Då er tanken å kople frå varmestyringa frå Sikom.

Både kyrkjene våre og kapellet er svært tenlege til gudstenester og kyrkjelege handlingar. Ynskjer vi å halde fram med ein kyrkjekaffi etter ei gudstenste eller eit arrangement, har vi det veldig greitt med Kyrkjebygda bedehus ved sida av Nissedal kyrkje og Treungen bedehus på andre sida av vegen i høve til Treungen kyrkje.

Ved gravferder kan både kyrkjene og kapellet bli for små. For å tilrettelegge for at alle som står ute skal høyre, brukar vi ein høgtalar som vi pluggar inn i uttak på kyrkjene.

5.2 Kyrkjegardane – omtale og vurdering

5.2.1 Alment

Vi ynskjer at kyrkjegarden skal vere funksjonell, men estetisk. Det skal vere ein stad prega av verdighet. Det er årleg omlag 18 gravferder i Nissedal sokn. Dette fordeler seg på 3 kyrkjegardar: Nissedal. Treungen og Felle. .

5.2.2 Nissedal kyrkjegard

Det er ting som kan tyde på at det endå før kristen tid har vore ein gravplass i Nissedal der kyrkja og kyrkjegarden ligg. Det har i alle fall vore gravplass sidan 13-1400 talet. Vi veit ikkje når den fyrste kyrkja vart bygd, men i erkebiskop Øystein sitt hyrdebrev i 1395 er kyrkja nemnd. Storeleiken og utsjånaden av kyrkjegarden har skifta. Gråsteinsmuren rundt kyrkja

vart sett opp i 1781. Storleiken kyrkjegarden har i dag, fekk den ved utvidinga i 1925. Heile kyrkjegarden vart planert og sådd til i 1957-58.

5.2.3 Treungen kyrkjegard

Den gamle kyrkjegarden i Treungen var på Tveit, der dei to eldste kyrkjene stod. Då det i 1863 vart bygd ny kyrkje på Homme, vart den nye kyrkjegarden der. Frå 1961 er det gjort mykje på kyrkjegarden. Han vart plannert og tilsådd. I 1963 fekk ein kjøpt meir grunn til parkering og utviding av kyrkjegarden. Det vart sett opp stakittgjerde same året og smijernsport i 1964. Det fine steingjerdet i front mot parkeringsplassen vart sett opp i 2005.

I prosjektet kring parkering og trafikksikring ved Treungen kyrkje, vart det og kjøpt inn meir grunn til seinare utviding av kyrkjegarden.

5.2.4 Felle kyrkjegard

Det er meir enn 30 km frå Felle til Treungen. I 1868 fekk Felle løyve av kyrkjedepartementet til å få sin eigen kyrkjegard. Kyrkjegarden ligg på ein sandbank ved Felle skule. I 1957 vart kyrkjegarden planert og nytt steingjerde vart sett opp. Kommunen asfalterte parkeringsplassen utanfor kyrkjegardsmuren i 2017.

6. Kommunen og kyrkja

6.1 Generelle vurderingar

Det er godt tilhøve mellom Nissedal kommune og Kyrkja i Nissedal. Politikarane og administrasjonen har ei positiv haldning til kyrkja sitt arbeid. Kyrkjevevja har god kontakt med ordførar, kommunedirektør og økonomisjef og dei andre i kommuneadministrasjonen. Fellesrådet har ei tenesteytingsavtale med kommunen. Det inneber m.a. at kommunen fører rekneskapen og administrerer lønsutbetalingane, samt at vi har kontor på kommunehuset utan å betale for det.

6.2 Kyrkja i kommuneplanane

I budsjett for 2025 var rammeoverføringane til fellesrådet kr. 2.937.000. I tillegg kjem tensesteyting som er sett til kr. 320 000 og kr.8.000 til kommunesidene i kyrkjelydsbladet.

6.3 Nye prosjekt/planar/saker

Nye prosjekter vi har nå er restaurering av taket på Nissedal kyrkje og måling av begge kyrkjene. Taket på Nissedal kyrkje har det vore anbodrunde på og eit firma har fått jobben som skal vere ferdig seinast medio juni 2026. Alle desse tre prosjekta vert det søkt støtte i frå bevaringsforndet.

Måling av kyrkjene håpar vi på å få gjort innan 2027.

Madonnafigur: Olav Jakob Tveit har tatt initiativ til å gjenskape Madonnafiguren som var på Tveit. Denne vert utskoren og måla og vert ferdig i mars 2026. Finansieringa er tatt av Olav Jakob Tveit.

6.4 Barnehagar

I Nissedal kommune er det 3 barnehagar. Barnehagen ved Kyrkjebygda oppvekstsenter, Treungen barnehage, og Felle barnehage.

6.5 Skular

Fjone skule vart lagt ned våren 2018. Elevar frå Fjone vil no gå på Tveit skule/Nissedal ungdomsskule i Treungen. Skuleelevane i Nordbygda og Kyrkjebygda går på Kyrkjebygda oppvekstsenter til og med 7. klasse. Ungdomsskulen er felles for alle i Treungen.

Samarbeidet med skular og barnehagar er ope og godt. Inn under jol vert det arrangert ei adventsgudsteneste i samarbeid med skule.

Tveit skule/ Nissedal ungdomsskule har ei skulegudsteneste i Treungen kyrkje i skuletida i siste veka for jol.

7. Samarbeid med organisasjonar og kyrkjelydar

7.1 Samarbeid generelt i soknet.

Nissedal sokneråd har godt samarbeid med bedehusa i kommunen, Fjone, Kyrkjebygda og Treungen. Husa er bygd for å fremme Guds rike i bygda. Medlemmene i desse laga er og ein del av Kyrkja. Desse tre bedehusa får eit lite tilskot til drifta for at vi kan nytte husa i trusopplæringsarbeidet og i soknerådsdrifta elles.

På kyrjekontoret i Treungen har ca 2 samlingar i halvåret syskentreff. Prest, kyrkjevevje møter leiaren i Normisjon i Treungen og pastor frå Frikyrkja. Det er ei samling der vi deler korleis vi har det og vi planlegg korleis vi best kan samkøyre arbeidet vårt.

7.2 Andre kyrkjesamfunn

Frikyrkja har lange tradisjonar i soknet. Som nemnt samarbeider vi godt. Når det gjeld gudstenester i Treungen vert dei lagt opp slik at det er minst mogeleg kollisjonar mellom kyrkja og frikyrkja. Vi går i kyrkjene til kvarandre og Kyrkja samarbeider med Frikyrkja i konfirmantarbeidet.

Den katolske kyrkje avdeling Arendal har i ca 2 år nå leigd Treungen kyrkje ca.1 gong kvar månad for å halde gudstenester. Dette var eit ønske då det er ein del katolikkar her i kommunen og i dei nærliggande kommunane. Eit samarbeid som har vore fint då desse gudstenestene også er opne for alle.

Felle har og ei Frikyrkje med noko aktivitet.

Pinsemenigheten i Treungen held til på Salen.

Misjonsforbundet arrangerer kvart år bibelcamp på Fjone, Nisser camping..

8.Framtidsperspektiv

Nissedal kommune ynskjer å vere ein kommune i vekst og med gode tilbod til alle.

I Nissedal kommune sitt handlingsprogram for 2023-2026 står det mellom anna

fylgjande under Nissedal kommune sin visjon: «**NISSEDAL – der det gode liv levast**»

- *Me må trivast*
- *Me må kjenne oss inkludert*
- *Me må få hjelp når me treng det*
- *Me må ha valfridom*
- *Me må ha økonomisk tryggleik*
- *Me må vere til nytte*
-

For at desse måla skal bli realisert har kyrkja ein sentral plass. Som ei levande folkekyrkje er kyrkja ein viktig del av lokalsamfunnet, og sentral i trusopplæringsarbeidet og haldningsskapande arbeid.

Kyrkja ynskjer å bidra til å skape gode lokalsamfunn, prega av nærleik, varme, omsut og engasjement.

Utvikling av samarbeids – og møtepunkt, er bidrag til å gjere kyrkja til meir enn ein utgiftspost lova legg på kommunen.

Under målsetjing står det

-Ta vare på, forvalte og drive kyrkjene / kyrkjegardane i kommunen etter gjeldande lover og på ein tenleg måte for kyrkjene og lokalsamfunnet.

-Stå til teneste for innbyggjarane i kommunen, praktisk, åndeleg og medmenneskeleg.

§ 9 i Kyrkjelova. « Menighetsrådet skal ha sin oppmerksomhet henvendt på alt som kan gjøres for å vekke og nære det kristelige liv i soknet, særlig at Guds ord kan bli rikelig forkynt, syke og døende betjent med det, døpte gis dåpsopplæring, barn og unge samlet om gode formål og legemlig og åndelig nød avhjulpet»

Soknerådet har også valgt å legge stor vekt på trusopplæringsarbeidet i kommunen i tida framover. Dette har dei gjort ved å opprette ei midlertidig stilling på 20 % som trusopplærer ut 2026. Ved å opprette denne stillinga kan vi avlaste alle dei fantastisk frivillige som vi har ute i felten. Det er mange frivillige som må til for at vi skal få til eit godt kristent miljø for alle aldre.

Takka vere

- ein god stab,
- godt samarbeid med kommunen og politisk leiing
- alle frivillige som tek del i det praktiske kring kyrkjer og kyrkjegardar
- alle dei frivillige i dei ulike trusopplæringstiltaka og diakoniarbeid
- og alt arbeid i sokneråd og dei ulike utvala samt alle som gjer tenester under gudstenester, alle som bidreg med å få ut kyrkjelydsbladet, er vi med og tek vare på det vi har ansvar for og står til teneste for vår neste.

Vi er mange som er med å "å byggje Guds rike" i Nissedal. Vi har vår teig "Kyrkja i Nissedal". I trusopplæringa har vi som målsetjing å gi Jesus til borna. Det er det vi ynskjer med vår teneste i kyrkjelyden og; vekke og nære det kristelege livet, som det står om i §9 i Kyrkjelova.

DEN NORSKE KYRKJA

Agder og Telemark biskop

Adresseinformasjon fylles inn ved ekspedering. Se mottakerliste nedenfor.

Dato: 25.11.2025

Vår ref: 24/02966-3 THS

Dykkar ref:

Visitasprotokoll frå bispevisitas i Fyresdal sokn

Biskopen takkar igjen for flotte visitasdagar i Fyresdal sokn.

Her er visitasprotokoll som inneheld:

- Visitasforedrag
- Visitasmelding
- Kyrkjebyggrapport
- Kontorvisitas
- Visitasprogram

Med helsing

Stein Reinertsen
Biskop

Trine H Syvertsen
Kirkefagsjef

Dokumentet er elektronisk godkjend og har difor ingen signatur.

Vedlegg:

Visitasforedrag Fyresdal 2025

Kontorvisitas Fyresdal 2025

2025 Befaringsrapport Fyresdal

24_02966-2 Visitasmelding Fyresdal 2025 1660338_2_1

Visitasprogram Fyresdal og Nissedal 2025

Kopi til:

Agder og Telemark bispedømmeråd

Postboks 208

4662

KRISTIANSAND S

Mottakarar:

Postadresse:	E-post: agder.biskop@kirken.no	Telefon: +47 38 10 51 20	Sakshandsamar
Postboks 208 4662 KRISTIANSAND S	Web: www.kirken.no/agder Org.nr.: 818 066 872	Telefaks:	Trine H Syvertsen

2 av 2

Prosten i Øvre Telemark prosti	Seljord	3840 SELJORD
	kyrkjekontorBrøløsvn	
	13 a	
Soknepresten i Fyresdal sokn	Klokkarhamaren 6	3870 FYRESDAL
Fyresdal sokneråd	Meinstad	3870 FYRESDAL
Fyresdal kommune	Klokkarhamaren 6	3870 FYRESDAL

DEN NORSKE KIRKE

Agder og Telemark biskop

Visitasforedrag ved bispevisitasen i Fyresdal sokn november 2025

Kjære menighet!

Nåde være med dere og fred fra Gud vår Far og Herren Jesus Kristus.

Det har vært en stor glede å være sammen med dere denne visitasuken. Vi har vært igjennom et innholdsrikt og spennende visitasprogram, og jeg har blitt bedre kjent med soknerådet, ansatte og frivillige. Det har vært en stor berikelse, og jeg ser tilbake på denne uken med takknemlighet. Takknemlighet for alt som skjer, for alle som finner sin plass i menigheten, for at dere har som mål å vekke og nære det kristelige liv i soknet!

Det ligger mye planlegging bak en visitasuke. Prost Asgeir Sele har ledet prosessen sammen med ansatte og menighetsråd. Prosten har gjennomført kontorvisitas, og rådgiver på bispedømmekontoret har utarbeidet en rapport om kirkebyggene. Menigheten har levert en svært god visitasmelding før visitasen, og dere har laget et program som viser mye av bredden i menighetslivet og kontaktpunktene dere har ut i lokalsamfunnet.

Selve visitasuken startet med et møte der jeg sammen med stab gjennomgikk program for visitasuken, før det ble et veldig hyggelig besøk på Valebjørg Design. Det var mye fint å se, og imponerende å høre hvordan Andreas Valebjørg tenker rundt alle prosjektene sine. Ikke minst det han lager til bruker i kirker.

Jeg møter alltid kommunens ledelse når jeg er på visitas, og det ble en hyggelig prat med ordfører Erik Skjervagen, kommunedirektør Ulf Pedersen, økonomisjef Kjersti Bergland og kommunalsjef Halvor Homme. Blant temaene som jeg tok opp var samarbeid med kirken om diakoni, eksistensiell beredskap, og at kommunen skal ha forventninger til kirken. Kommunen ble oppfordret til å skrive kirka inn i sine planer. Det ble også en fin samtale om hvordan Fyresdal sokn tar mye av arbeidet knyttet til gravferd som gravferdsbyråene tar andre steder, og hvor godt dette oppleves for de pårørende. Her er dere unike i bispedømmet.

På POS var de naturligvis ikke så mange som når jeg er visitas i de store byene. Det gode ved det var at det var desto lettere å hilse på alle. Det var fint å være der og høre både prest og organist!

Spennende var det også å få være med prostidiakonen på etisk refleksjonsgruppe med ansatte, der de har mulighet for å løfte frem etiske problemstillinger i arbeidet.

Det hører med til en visitas at jeg har samtale med de ansatte, og det ble tid til samtaler både med den enkelte, og mer samlet.

Det hører også med å møte soknerådet, og på Betel var bordet nydelig dekket, og dette er første gang jeg som biskop har fått servert pinnekjøtt på en visitas – men også det beste pinnekjøttet jeg har smakt! Det ble ikke dårligere av at det var produsert lokalt. Det er mye bra som kommer fra Vest-Telemark. Vi fikk en god prat om arbeidet i soknerådet, og hvilke utfordringer dere ser. Da jeg spurte hvem som var involvert i menighetens barne- og ungdomsarbeid rakk nesten alle hånda i været. Det er imponerende!

Det er ingen tvil om at dere har en svært kompetent stab og et godt sokneråd, som sammen jobber for at Fyresdal sokn skal være et godt sted å være!

Tirsdagen ble avsluttet i Veum kyrkje med en flott salmemesse med allsang, andakt og sang ved Førdsal bygdekor. Der ble også det nye prekestolkledet som er sydd av Annlaug Bergland tatt i bruk for første gang. En fin avslutning på en innholdsrik dag!

Torsdag var jeg tilbake for å møte 5. – 8.klasse på Gimle skule. Her var det en god blanding av forberedte og mer spontane spørsmål, og jeg viste frem bispekåpen.

Deretter ble det en tur innom Lønnegrav gravplass, som ligger svært idyllisk til. Kirketjener og prest fortalte om stedet, som betyr mye for de som har hatt eller har sin tilhørighet til området.

I dag har jeg hatt gleden av å treffe dere som er konfirmanter, og kost meg med pizza sammen med dere. Jeg ønsker dere lykke til med dette året som ligger foran dere, og håper det blir et fint år der dere blir litt mer kjent med den kristne troen.

Det er mye annet som kunne vært nevnt: De flotte kirkebyggene dere har, Betel som et godt samlingssted, fine kontorlokaler, hvordan dere tenker rundt menighetens arbeid med barn og unge, samarbeid med ulike instanser i kommunen, musikkarbeid og mye annet. Jeg registrerer at dere i soknet med de ressursene dere har blant stab og frivillige får til veldig mye!

En visitas er ikke over når jeg drar, det er på en måte nå det begynner. Alt forarbeidet, møtene og samtalene peker ut en retning for veien videre. En retning for arbeidet med å vekke og nære det kristne liv menigheten. Jeg har derfor behov både for å bekrefte alt dere får til og oppmuntre til videre arbeid:

1. Dere er veldig gode på å bygge relasjoner, og dere er synlige i kommunen. Fortsett å jobbe på den måten dere allerede gjør, slik at enda flere kan kjenne på tilhørighet i det kristne fellesskapet.
2. Dere i soknerådet oppfordres til å bruke tid sammen der dere snakker om noe som dere selv har nevnt: Hvordan kan vi gjøre kirken til et enda bedre sted å være for flere?
3. Jeg vet at dere gjør et flott diakonalt arbeid. I år markeres 40 års felles satsing på diakonitjenesten i Vest-Telemark. Mye av dette er ikke synlig for andre enn de det gjelder, men å virke i det stille er kanskje noe av det viktigste innen diakonien. En prostidiakon kan ikke gjøre alt, selv om han får til imponerende mye, og det gleder meg at dere er opptatt av hvordan dere lokalt kan jobbe på ulike måter. Etter at skogsleiren i Kleivgrend ble lagt ned, må dere tenke hvordan deler av diakonien skal få et nytt uttrykk.
4. I Bibelen oppfordres vi til å gi av det man har, for å dele med andre. Dere har ingen organisert givertjeneste i Fyresdal. Jeg oppfordrer jeg soknerådet til å se på muligheten for å få til en givertjeneste, enten pengene skal gå til soknets eget arbeid eller til andre som trenger det. En givertjeneste er en god måte å møte fremtidens kirke på. Vi må ha større mål og drømmer for arbeidet vårt oss enn det de offentlige midlene gir rom for.
5. Jeg har allerede nevnt hva jeg snakket med kommunen om, men vil gjenta: Sørg for at kirken nevnes i kommunens planer og at dere får en oppdatert kirke- skoleplan. Regn med kirken når det gjelder eksistensiell beredskap – og ha forventninger til at kirken kan bidra på mange områder, blant annet innenfor sorgarbeidet.

Jeg drar fra visitasen i Fyresdal sokn fylt med takk, og jeg hilser dere med Paulus sine ord til menigheten i Tessaloniki:

Vi takker alltid Gud for dere alle når vi husker på dere i våre bønner. For vår Gud og Fars ansikt husker vi stadig på hvordan dere er virksomme i tro, arbeider i kjærlighet og holder ut i håp til vår Herre Jesus Kristus.

Agder og Telemark bispestol 23.november 2025
Stein Reinertsen, biskop

KONTORVISITAS I FYRESDAL KYRKJELYD**DATO: 18.11****TIL STADES: Kyrkjeverje og sokneprest**

TEMA:	KOMMENTAR:	MERKNAD/PÅLEGG:
Kirkebok	Vert ført digitalt. Bøkene er avslutta.	
Ringereglement	Følgjer standardiserte retningslinjer	Lokalt reglement vert sett opp som sak ved neste soknerådsmøte.
Kallsbok	Kallsbok eksisterer, men vert ikkje ført i lenger.	
Journal	Vert ført digitalt.	
Menighetsrådets protokoll	Vert lagra i brannikkert arkiv.	
Dagsregister for kirken	Førest manuelt og ligg i brannikkert arkiv.	
Inventarbok	Ligg digitalt i kyrkjebyggdatabasen.	
Konklusjon:	Det er god orden i alt som har med kontordrifta å gjera.	

Fyresdal 18/11-25

Asgeir Sele

Prost

Befaringsrapport Moland og Veum kirke i Fyresdal 2025

Moland kirke i Fyresdal

Om befaringen og befaringsrapporten

Befaringen fant sted 12.06.25. Med på befaringen var kirkeverge Emilie Gravklev, sokneprest Marte M. Dybdal, kirketjener Laje Bendik Gaaren, Tone Klev Furnes, seniorrådgiver kultur og Geir Myre, rådgiver kirkefag fra biskopens kontor.

Befaringsrapport utgjør sammen med visitasmeldingens del om kirkebygg, inventarlistene fra kirkebyggdatabasen og bilder tatt under befaringen, rapporteringen til biskopen om kirkebyggene før visitasen. Rapporten er laget med utgangspunkt i skjema kirkevergen har fylt ut i forkant og samtaler under befaringen.

Sist visitas i var i 2017 og det foreligger befaringsrapport for kirkene fra denne gang.

Fokus på universell utforming

Etter Lov om likestilling og forbud mot diskriminering kapittel 3 har offentlige og private virksomheter rettet mot allmennheten, plikt til universell utforming av virksomhetens alminnelige funksjoner. Kirkemøtet har i [sak 7/23](#) satt et økt fokus på likeverdig tilgjengelighet og tilhørighet - universell utforming av kirken.

Med universell utforming menes utforming eller tilrettelegging av hovedløsningen i de fysiske forholdene, inkludert informasjons- og kommunikasjonsteknologi (IKT), slik at virksomhetens alminnelige funksjoner kan benyttes av flest mulig, uavhengig av funksjonsnedsettelse.

Det finnes byggetekniske standarder som definerer universell utforming. Byggets antikvariske verdi vil kunne gjøre at man i arbeidet med tilpasning i enkelte tilfeller må dispensere fra kravene.

Der det er gjort endringer eller fakta ikke lenger stemmer med kirkebyggdatabasen, må dette oppdateres. Opplysninger om tilgjengelighet hentet fra kirkebyggdatabasen gjøres også tilgjengelig i publikumsdatabasen «Kirkesøk».

Fokus på inventarregistrering og oppdateringer i kirkebyggdatabasen

Etter § 20, 4. ledd i Kirkeordning for Den norske kirke, skal menigheten føre register over kirkens inventar. Dette er utdypet i Regler for inventar og utstyr (Fastsatt av Kirkemøtet 15 april 2015) Kap. 7 § 29: «Menighetsrådet har ansvar for at alt permanent og kirkelig inventar og utstyr registreres i et nasjonalt register. Ved visitas og prostebesøk gis det rapport om registreringen. Jfr. følgende § 30 skal registeret oppdateres med anskaffelser, endringer, avhendinger og større reparasjoner.»

Vi viser videre til Rundskriv om forvaltning og registrering av kirkeinventar (Rundskriv P-2/2010 fra Fornøyings-, administrasjons- og kirkedepartementet). Her omtales bl.a. bruken av kirkebyggdatabasen (Ordna Eiendom) som kirkens offisielle verktøy for registrering i nasjonalt inventarregister.

For kirkekunst og kirketekstiler bør minimum årstall og navn på billedkunstner/ håndverker/ tekstilkunstner legges inn der dette fortsatt er kjent. Dette er kunnskap som lett kan gå tapt.

Det er viktig at inventardatabasen oppdateres ved nyanskaffelser, avhendinger og tap. Gjenstander tilhørende nåværende eller tidligere kirke som er donert eller utlånt til museer eller som man har kunnskap om finnes andre steder, bør føres inn i inventarlisten med anmerking om hvor det er oppbevart/donert.

Der antall sitteplasser eller forhold angående universell utforming ikke lenger stemmer med kirkebyggdatabasen bør dette oppdateres.

Bygg

Fyresdal sokn forvalter to kirkebyggbygg: Begge med vernestatus som listeført (Moland kirke i Fyresdal og Veum kirke. Disse har status som *Kirke etter kirkeordningen (§ 19)*. Bedehuset Betel blir også brukt til familiegudstjeneste ca. en gang i måneden. Det er ikke registret i kirkebyggdatabasen som *Bygning vigslet til kirkelig bruk (DNK)*.

Generelt om status for vedlikehold

Oppsummerte verdier kirkene i Fyresdal kommune i KA sin kirkeundersøkelse 2021

Kirkebygg	Yttervegger	Yttertak og tårn	Grunn og fundamenter	Interiør og inventar	Sikring av verdigjenstander	.Orgel	Tekniske inst og innelima	Utendørs	Tilgjengelighet	Funksjonalitet
Moland kyrkje	1	2	1	2	1	0	1	1	1	2
Veum kyrkje	1	0	2	2	1	0	1	1	1	2

Moland kirke skårer dårligst på Yttertak og tårn, Interiør og inventar og funksjonalitet. Veum har rapportert bra tårn/tak men mer problemer med *Grunn og fundamentering*.

Om overflatebehandling

I rundskriv Q06/2020 - Forvaltning av kirke, gravplass og kirkens omgivelser som kulturminne og kulturmiljø (kirkerundskrivet) vises det under punkt 2.5 til at «Innvendig og utvendig overflatebehandling på fredete kirker er søknadspliktig etter kulturminneloven»

Når det gjelder listeførte kirker står det i punkt 2.3.4: «Mindre utvendige og innvendige arbeider kan utføres uten å konsultere Riksantikvaren, dersom de går ut på å videreføre eksisterende overflatebehandling i form av malingstyper og farge etc.» Å videreføre eksisterende overflatebehandling viser da til den typen maling som er brukt tradisjonelt. I praksis vil dette si på listeførte kirker med malt trepanel at man viderefører tradisjonell overflatebehandling med linoljemaling. Vi viser her til Riksantikvarens artikkel om bruk av linoljemaling på deres hjemmeside.

Om søknader etter midler fra Bevaringsprogrammet

Eventuelle kandidater i forhold til vedlikehold og informasjon.

Siden sist

Moland

17/04498	ENDRING AV TRAPP
19/00486	VEDLIKEHOLDSTILTAK
20/00760	SØKNAD OM GELENDER PÅ GALLERI

Veum

25/02903	NYTT PREKESTOLKLEDE
19/00480	VEDLIKEHOLDSARBEID

Litteratur/kilder

Kyrkjene i Fyresdal : Veum kyrkje 150 år - Moland kyrkje 170 år – Veum, Lars – 2013

Norsk kirkeleksikon

Norskekirker.net

Veum kyrkje

Veum kyrkje er bygget i 1863. Det stod først en gammel stavkirke, så fra 1727 en ny kirke på gården Veum, Sørigard. Da vegen ble lagt om og en skulle bygge ny kirke i 1863, flyttet man kirkestedet ned fra de bratte åsene til Veum søndre. Det er ei langkirke bygd etter ei typetegning av arkitekt C. H. Grosch og oppført av byggmester Svenkesen. Det var samme tegning som kirken i Vrådal er bygget etter. Kirken ble innviet den 14. august 1863, og den har 184 plasser. Den ble restaurert i 1957.

Fargedekorasjonene i kirken er ved Kristian Kildal fra Asker, og resten av malerarbeidet er gjort av lokale håndverkere. Kirken hadde også et rosevindu over inngangsdøren til å begynne med, men det ble etter hvert i dårlig stand og ble fjernet. (Norske-kirker.net)

Kirken har status som *kirke etter kirkeordningen (§19)* og har vernestatus som *listeført (etter 1850)*. Hverken kirketomt eller kirkegård er fredet.

Kirken har 180 sitteplasser.

Kirkens konstruksjon, tilstand og opplysninger om vedlikehold

Kirken er bygd som trekirke av reisverk og er kledd med malt trepanel. Sist overflatebehandling var i 2013. Da benyttet man linoljemaling.

Det foreligger en rapport fra gjennomgang av kirken sammen med byggfaglig kompetanse de siste fire årene. Petter G. Nordberg laget på oppdrag en fyldig rapport over byggets tilstand og behov for utbedringer i 2018. Deler av tiltakene er utbedret. Bl.a. utbedringer på mur. Hvitt beslag i overgang tak - vegg er ikke utbedret, men tas nå i videre i prosess. (Omtalt på side 4 i rapporten til Nordberg)

Gulvet bak alteret og i koret har seget noe, dette er utbedret i den grad det var mulig, men ennå er der litt sig.

Universell utforming

Fysiske tilpasninger for folk i rullestol:

Rullestolbrukere kan komme inn hovedinngang. Det er naturlig flatt terreng til hoveddøren. Rullestolbrukere er avhengig av at andre åpner døren for dem. Dørstokken er litt høyere enn i Moland kirke. Kirken har faste plasser tilpasset rullestol i kirkerommet. Kirken har løse stoler i kirkerommet som rigges ved behov.

Koret og alterringen er ikke tilgjengelig for rullestolbrukere. Det er tre trinn opp til koret.

Det forelå på befaringstidspunkt ikke kunnskap om hvorvidt teleslyngen var i orden.

Det er toalett i nærliggende bygg. Her er det også HC toalett.

Det er ikke avmerket HC parkering ved kirken. Skilting er i prosess og skal informeres om på hjemmesiden.

Oppvarming og energibruk

Kirkens totale volum er på: 226 m³. Det brukes gj. snittlig ca. 78 000. Det er ikke montert digital varmestyring.

Kirkerommet oppvarmes hovedsakelig med rørovn på gulv under benk. I tillegg er det panelovner på vegg.

Energiøkonomisering:

Vinduer: Kirkerommet har enkle vinduer ytterst med koblede vinduer på innsiden. Det er sprekk i et av vinduene.

Inventar

Orgel

Orgelet er et Claus Jensen -orgel fra 1872 (1874) som opprinnelig stod i Gjerpen kirke. I 1908 ble det flyttet til Moland kirke i Fyresdal, der luftforsyningen ble gjort elektrisk i 1946. Orgelet ble restaurert og montert i Veum kirke i 1978 av Ernst Junker. (Norske-kirker.Net) Det er i romantisk stil, har 1 manual, 9 stemmer og pedal. Det rapporteres å fungere svært bra. Det ble reparert og renset sist høst. Kirkerommet har i tillegg et nytt akustisk piano av merket Yamaha, og det rapporteres å fungere fint.

Liturgisk inventar

Liturgisk inventar

Inventar er fylt inn med benevnelse, uten bilder. Det planlegges å ha innholdet ferdig ført inn i løpet av 2026.

Fra leksikonet "Våre kirker- Norsk kirkeleksikon" er alterduker og antependier fra 1957

Messehagler

Messehagler finnes i alle liturgiske farger. Messehaglens oppbevares på godkjente (brede) hengere. Det er gjennomført lysskjermende tiltak for å bevare tekstiler fra falming. Kirkekunst er vurdert av konservator.

De har ikke tilstandsrapport fra gjennomgangen. Det er ikke laget restverdiskjema.

Korsillet er tredelt, med gotiske buer på hver side. Kirken er rikt dekorert.

Døpefont er sprukket.

Beskrivelse/skildring

Døpefont fra Veum kyrkje. Bildet er hentet fra Nasjonalbibliotekets bildesamling. Anmerkninger til bildet var: Fotograf ukjent. Gåstjønn, Tokke, Telemark

Kirkens egnethet

Kirkens lokaler oppleves svært godt egnet for vanlige gudstjenester. Kirkens lokaler er godt egnet for gjennomføring av familiegudstjenester, Hel gudstjenester, ungdomsgudstjenester etc.

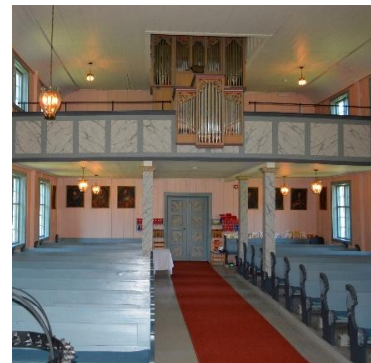
Moland kyrkje

Moland kyrkje er bygget i 1843. Kirken har status som *kirke etter kirkeordningen (§19)* og har vernestatus som *automatisk listeført (1650 - 1850)* Kirketomt er fredet. Det har vært to kirker på Heggland, litt lenger nord for sentrum. Disse var valfartkirker og lovekirker og dateres helt tilbake til 1395 og 1526. Ny kirke ble bygd i 1671. Kirken ble revet da soknet ble delt mellom Moland og Veum i 1845. Moland kirke erstattet da Heggland kirke. Kirken er bygget av Anders Syrtveit.

I kirkebyggdatabasen står kirken oppgitt med 200 sitteplasser.

Kirkens konstruksjon, tilstand og opplysninger om vedlikehold

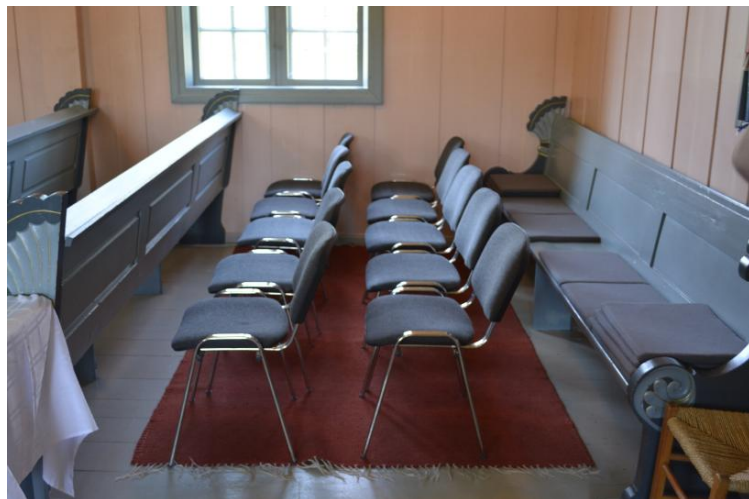

Kirken er bygd som trekirke av reisverk og er kledd med malt trepanel. Sist overflatebehandling var i 2013. Da benyttet man linoljemaling.

Kirken har ikke vært gjennomgått av noen med byggfaglig kompetanse de siste fire årene. Trappen til sakristiet blei renoverert i 2023 og oppleves fin, men det gjenstår noe pussing.

Vinduskarm har litt avflasket maling.

Universell utforming

Fysiske tilpasninger for folk i rullestol:

Rullestolbrukere kan komme inn hovedinngang. Det er naturlig flatt terreng til hoveddøren. Rullestolbrukere er avhengig av at andre åpner døren for dem. Kirken har faste plasser tilpasset

rullestol i kirkerommet. Kirken har løse stoler i kirkerommet som rigges ved behov. Koret og alterringen er ikke tilgjengelig for rullestolbrukere.

Det er tre trinn opp til koret og ikke omsøkt eller laget rullestolrampe. Koret er nokså stort.

Det er toalett i nærliggende bygg. Her er det også HC toalett. Det er ikke avmerket HC parkering ved kirken. God plass mellom første benk og korpartiet.

Oppvarming og energibruk

Kirkens totale volum er på: 419. Det brukes gj.snittlig ca. 81 000. Det er ikke montert digital varmestyring.

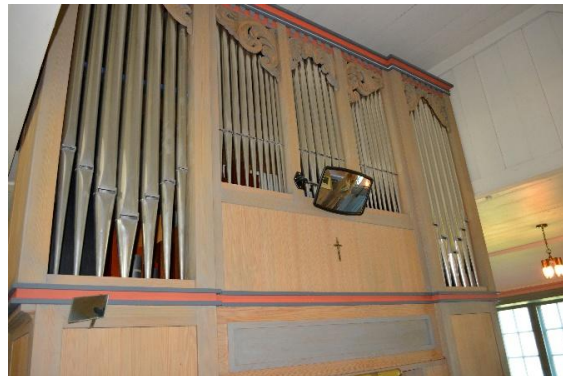
Kirkerommet oppvarmes hovedsakelig med rørovn på gulv under benk. I tillegg er det panelovner på vegg.

Energiøkonomisering:

Vinduer: Kirkerommet har enkle vinduer ytterst med koblede vinduer på innsiden.

Inventar

Orgel

Hovedorgelet er et pipeorgel produsert av Olof Hammarberg og ble installert i 1979. Det er i ny-klassisk stil. Det rapporteres at det fungerer svært bra. Det består av 2 manualer og pedal og 14 stemmer. Kirkerommet har i tillegg et akustisk piano som rapporteres å fungere fint.

Kirkekunst

Fotogjengivelse av portrett av Thomas Olsen Bloch, 1706. Originalt maleri forvaltes av Vest Telemark museum.

Portrettet ble i 2014 av Fyresdal sokneråd søkt deponert til Vest- Telemark museum. Portrettets plassering var på galleriet i kirken, og på grunn av fukt ønsket man en deponering til museet for forvaltning videre. Maleriet måler 192,5 x 93, 2 cm og er malt i olje på lerret. Kunstner er ikke kjent.

Thomas Olsen Bloch var prest i Fyresdal 1672-1717, og skjenket bildet av seg selv til menigheten i Moland kirke, Fyresdal.

I godkjenningssvaret fra biskop går det frem at et foto av portrettet og et skilt med informasjon om at originalen er deponert til museet bør erstatte portrettmaleriets plass på galleriet. Det er i dag kommet opp et stort foto av portrettet, men skilt mangler. En skilt løsning vil komme på plass med det første. Både lokal og nasjonal kirkehistorie er del av dette kjente portrettet som er et epitafium.

Epitafier står i en lang og interessant internasjonal tradisjon. Veggbegravelser var vanlig i syd-europeiske steinkirker fra 1000- årene helt opp til opplysningstiden. Nordover i Europa, der trekirker var vanligere, kunne man ikke ha veggbegravelser. Her kom i stedet en annen type minnesmerker over fortjente menn, nemlig epitafiene, som rett og slett betyr gravtavle, eller «ved graven». Epitafiene gir foruten et lite glimt inn i samtiden, også et glimt inn i tidens formidealer. Epitafier ble satt opp i norske kirker i perioden 1650- 1750. (Kilde: *Sola Gratia. Kunst og kirke i 500 år*, s. 112).

I 2017 var maleriet utlånt fra Vest -Telemark museum til Agder og Telemark bispedømme og Tunsberg bispedømme i anledning markering av Reformasjonsjubileet gjennom den store kirkekunstutstillingen: «Sola Gratia. Kunst og kirke i 500 år». Utstillingen ble vist i Drammens museum og i Telemarksgalleriet på Notodden, med til sammen flere tusen publikummer og visninger i Den kulturelle skolesekken ved begge visningssteder.

Andre portretter

Korportrettene nede i kirkerommet er de 11 første oldenburg kongene. 8 henger i kirkeskipet under galleriet. Tre henger i tårnrom opp mot galleriet. Et av portrettene sterkt skadet. Se forrige visitasrapport. I følge forrige visitasrapport ble det oppfordret til å hente inn konservator for tilstandsvurdering og konsolidering. Etter det vi erfarer er dette ikke fulgt opp.

Inventarliste

Inventar er fylt inn med benevnelse, og man er godt i gang med å legge inn bilder. Det planlegges å ha innholdet ferdig ført inn i løpet av 2026.

Messehagler

Messehagler finnes i alle fire liturgiske farger, hvorav en (rød/hvit) er fra Den norske husflidforening fra 1957. Messehaglene oppbevares på godkjente (brede) hengere.

Det er gjennomført lysskjermende tiltak for å bevare tekstiler fra falming.

Liturgisk inventar

Prekestolen og døpefonten ,begge i tre, er fra 1843, samme år som kirken.

I forbindelse med sistnevnte restaurering ble altertavlen fra Heggland gamle kirke som hadde vært på Brokke gård siden den kirken ble revet i 1845, satt inn i kirken. Tavlen har et nattverdsbilde i

hovedfeltet og ble malt av Halvor Grool (eller Groll) i 1738. Den ble restaurert av Finn Kraft (1962) i forbindelse med flyttingen. Kapitlene, søylenes kapiteler nederst, har sprekker. En trekonservator fra Nordisk konservatorforbund – Norge (NKF-N) vil kunne gi en tilstandsvurdering for videre bevaring og oppfølging.

Ringeanlegg

Hovedklokke ringes med elektrisk ringeanlegg. Kirken har bare én klokke i dag.

Kirkens egnethet

Kirkens lokaler oppleves svært godt egnet for vanlige gudstjenester. Kirkens lokaler er godt egnet for gjennomføring av familiegudstjenester, Hel gudstjenester, ungdomsgudstjenester etc.

Andre merkander

Det er oppdaget mulig sig over dør mellom kirkeskip og våpenhus. Dette bør undersøkes.

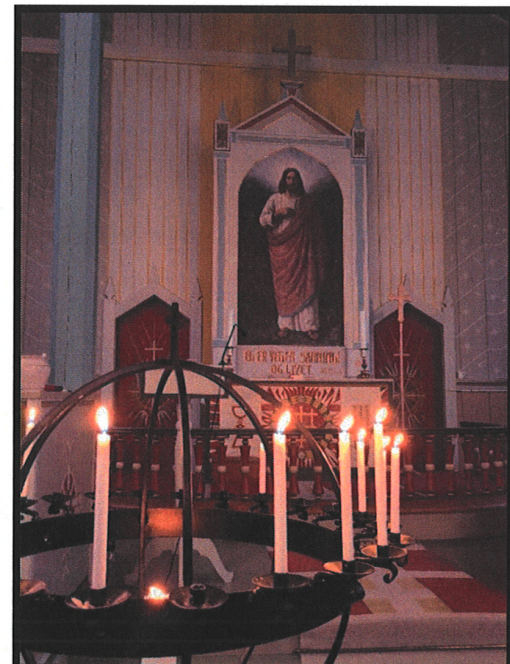
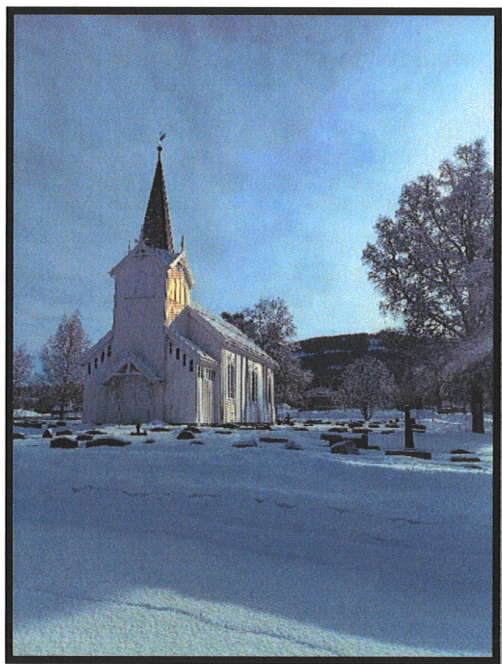
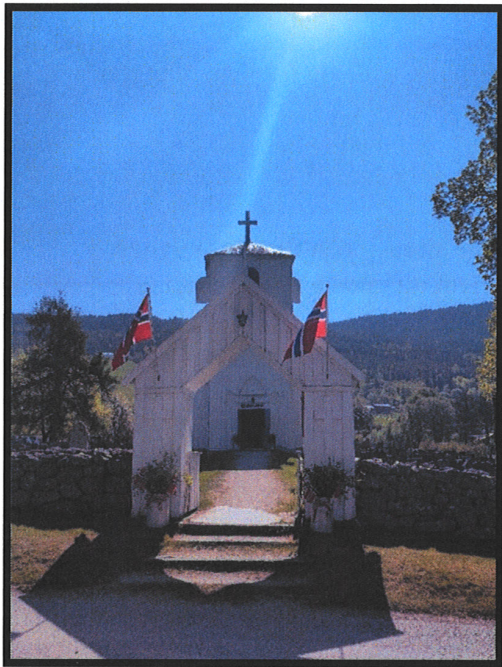

Kirken fikk godkjent gelender på gallerirekkverket i 2020.

VISITASMELDING

Bispevisitas 18. – 23. november 2025

INNHALD

1. INNLEIING

- 1.1 Kart over Fyresdal kommune
- 1.2 Kort historisk riss sidan siste visitas

2. SOKNET

- 2.1 Grenser, folketal, kyrkjemedlemskap
- 2.2 Demografi, sosiologisk skildring (levestandard, trus- og livssynsmangfald)
- 2.2 Lokalsamfunnet- kultur- og samfunnsliv

3. ARBEIDET I KYRKJELYDANE

- 3.1 Strategien og visjonen til kyrkjelyden
- 3.2 Generell vurdering av kyrkjelydslivet/den åndelege situasjonen for kyrkjelyden
 - 3.2.1 Gudstenester: Utvikling av gudstenestelivet og gudstenestedtaking
 - 3.2.2 Kyrkjelege handlingar
 - 3.2.3 Kyrkjeleg undervising og læring og anna barne- og ungdomsarbeid
 - 3.2.4 Vaksenarbeid
 - 3.2.5 Diakoni
 - 3.2.6 Misjon/SMM (Samarbeid Menighet og Misjon)
 - 3.2.7 Givarteneste
 - 3.2.8 Kyrkjemusikalsk verksemd
 - 3.2.9 Integrering av menneske med spesielle behov og nye nordmenn.
 - 3.2.10 Kultur, bla samarbeid med det alminnelege kulturlivet
 - 3.2.11 Arbeidet til soknerådet – korleis dette fungerer
 - 3.2.12 Arbeidet av staben – korleis dette fungerer

4. KYRKJELEGE RÅD OG TILSETTE

- 4.1 Sokneråd, namneliste
- 4.2 Fellestråd, namneliste
- 4.3 Tilsette, namneliste – stilling, stillingsstorleik og arbeidsstad

5. KYRKJEBYGG OG GRAVPLASS

- 5.1 Kyrkjene – kort skildring og vurdering
- 5.2 Andre bygg - kort skildring av kyrkjelydshus og liknande
- 5.3 Kort skildring av tiltak gjort sidan førre visitas

6. KOMMUNEN OG KYRKJA

- 6.1 Generelle vurderingar
- 6.2 Kyrkja i kommuneplanane: Økonomi, helse, oppvekst, kultur mm
- 6.3 Eventuelle nye kommunale prosjekt/planar/saker
- 6.4 Samarbeid kyrkje - skule - barnehage

7. SAMARBEID MED ORGANISASJONAR OG KYRKJELYDAR

- 7.1 Samarbeid med kristne og humanitære organisasjonar/institusjonar.
- 7.2 Samarbeid/forsøksordningar med andre sokn og fellestråd.
- 7.3 Samarbeid med andre kyrkjesamfunn

8. FRAMTIDSPERSPEKTIV

Styrkane og svakheitene til kyrkjelyden. Strategi for kva ein vil jobbe med/ korleis ein vil jobbe framover.

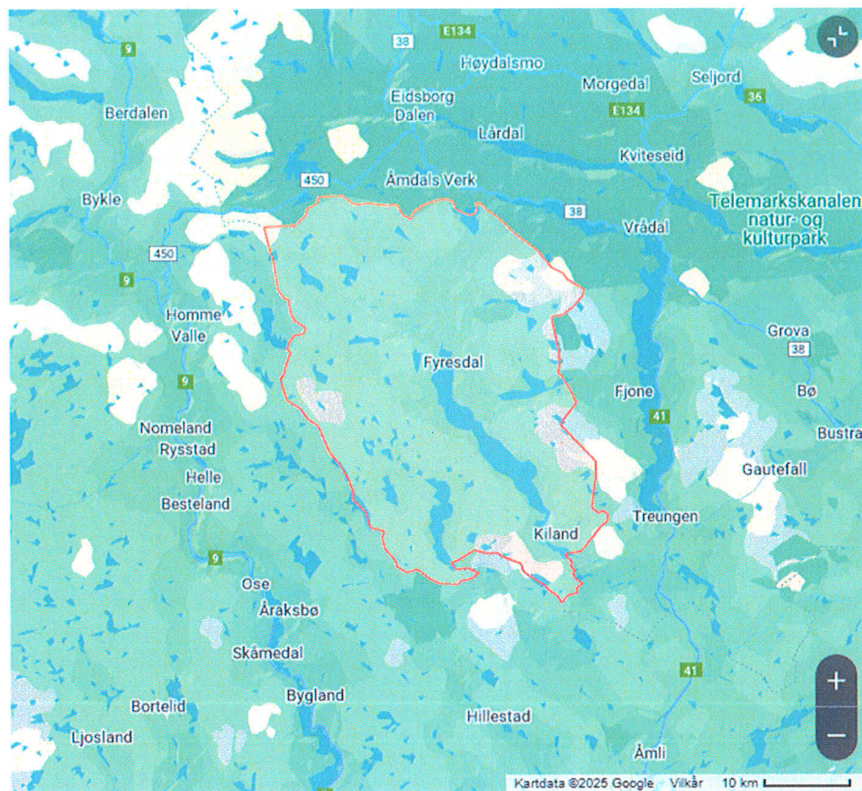
Visitasmeldinga blir vedlagd følgjande vedlegg:

- Strategiplanar og visjonsdokument
- Lokale planar for ulike fagområde
- Siste årsmelding

1. INNLEIING

1.1 Kart over Fyresdal kommune.

Fyresdal kommune er ein kommune med berre eitt sokn, Fyresdal sokn. Fyresdal sokn har såleis samanfallande grenser med Fyresdal kommune.

1.2 Kort historisk riss sidan siste visitas

Visitasen i 2017 var ved biskop Stein Reinertsen biskop.

Hjå oss har det vore ein del utskiftingar i staben, vi har hatt synfaring av båe kyrkjene, utvida reiskapshuset ved Moland Nye kyrkjegard og oppretta namna minnelund på Moland Nye kyrkjegard.

Elles har vi hatt to kyrkjeval, prøva oss på ulike trusopplæringstiltak, og ikkje minst, vigsling av soknepresten vår.

I 2020 vart Skogsleiren i Kleivgrend nedlagt. Leiren hadde hatt mykje å seie for dei innsette, dei tilsette, og for det diakonale arbeidet i bygda

Elles av store hendingar sidan sist visitas, vil vi trekke fram reformasjonsjubileet i 2017. Då markerte den Lutherske kyrkja over heile verda at det var 500 år sidan reformasjonen.

Kyrkjelydane i Øvre Telemark vart inviterte til reformasjonsfest søndag 29. oktober på Notodden. På sjølve reformasjonsdagen, tysdag 31. oktober vart det ringt med klokkene og halde ei enkel preikegudsteneste kl.18.00 i alle kyrkjene i Øvre Telemark, og difor både i Veum og Moland kyrkje. Prost Asgeir Sele hadde skrive preikene.

2. SOKNET

2.1 Grenser, folketal, kyrkjemedlemskap

Fyresdal kommune ligg i Vest-Telemark. Fyresdal (som inntil 1879 vart kalla Moland) vart etablert som ein kommune 1. januar 1838.

Areal: 1 280,6 km².

Fyresdal kommune er sett saman av fleire små grender, med eit kommunalt sentrum i nordenden av Fyresvatn. Dei fleste teneste-, handels- og servicetilboda er samla i sentrum av kommunen. Her finn ein m.a. Fyresdal Næringshage, der oml.20 verksemder held til.

I november 2016 flytte heile den kommunale administrasjonen, NAV og Den norske kyrkja kontora sine ned i Næringshagen.

Dei viktigaste næringsvegane er jordbruk, skogbruk, handel og turisme, samt kraftproduksjon. Fyresdal kommune er ein kommune med bare eitt sokn, Fyresdal sokn. Fram til 1997 var soknet dela i Veum sokn og Moland sokn.

I andre kvartal 2025 er talet på innbyggjarar i kommunen 1271. Innbyggjartalet har halde seg rundt 1230 – 1270 dei siste åra.

Pr. 29.09.2025 har Den norske kyrkja 913 medlemmer i Fyresdal. Vi har ein del innvandrarar i kommunen, og mange av desse er knytte til Den ortodokse kyrkja og Islam.

2.2 Demografi, sosiologisk skildring (levestandard, trus- og livssynsmangfald)

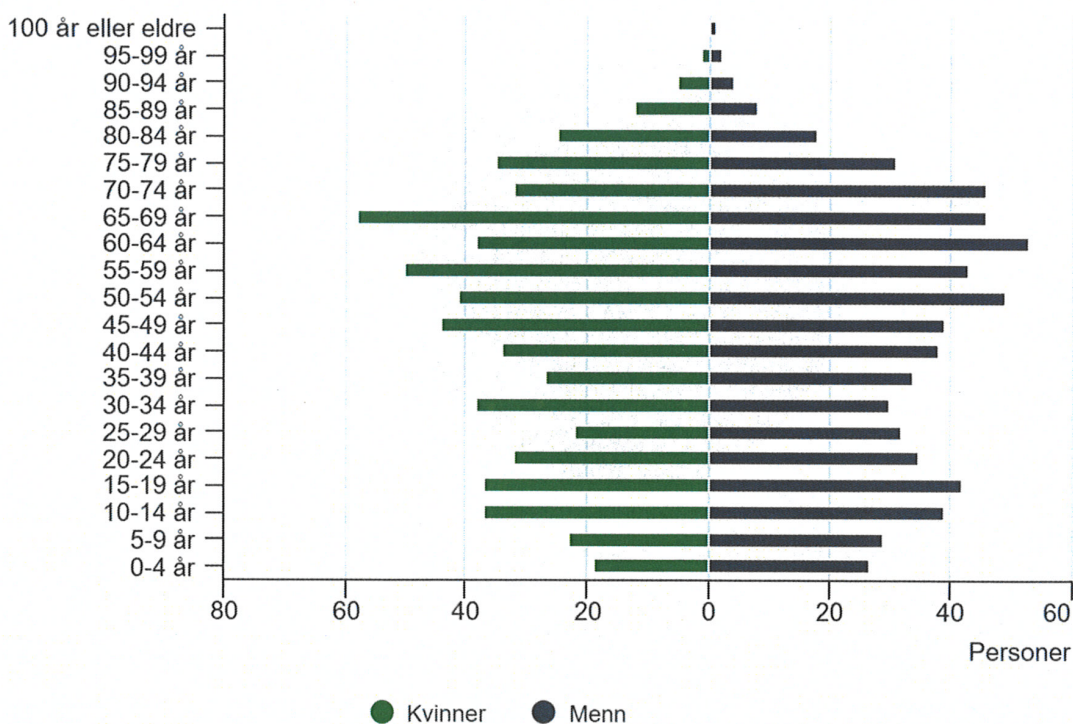
I følge SSB sine kommunefakta frå Fyresdal i 2024 (henta 13.10.2025:

<https://www.ssb.no/kommunefakta/fyresdal>) bur det altså 1271 innbyggjarar i Fyresdal.

Aldersfordelinga i kommunen ser slik ut:

Aldersfordeling for innbyggerne i kommunen

Per 01.01.2025

Kilde: Befolkning, Statistisk sentralbyrå

Innbyggjarane i kommunen jobbar med dette:

Hva innbyggerne jobber med

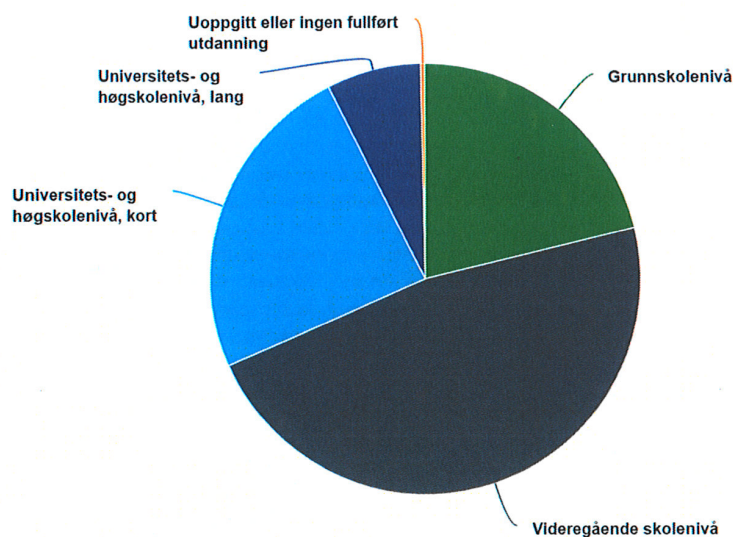

Kilde: Sysselsetting, registerbasert, Statistisk sentralbyrå

I Fyresdal har vi innbyggjarar med mange ulike nasjonalitetar. I følgje SSB er desse landa godt representert: Nederland, Tyskland, Syria og Ukraina er godt representert. 8,9 % av elevane ved skulen får særskilt norskopplæring.

Utdanningsnivået for innbyggjarane i Fyresdal er fordelt slik:

Høyeste fullførte utdanningsnivå

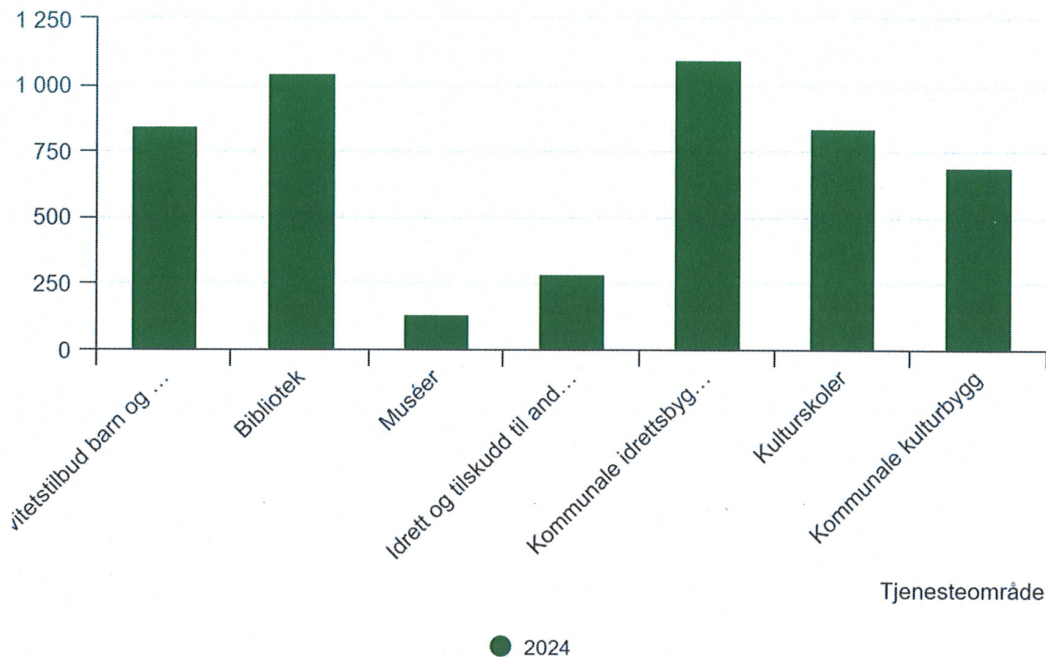
Kilde: Befolkningens utdanningsnivå, Statistisk sentralbyrå

I Fyresdal er det mange hytter, særleg i Birtedalen. I 2025 er det registrera 1333 hytter i Fyresdal kommune. 33,4% av innbyggjarane bur på landbrukseigedomar. Det er i snitt 2 personar per bustad. 5,9% bur trongt.

Det finst mange aktivitetstilbod for innbyggjarane i Fyresdal kommune. Det er registrera 15 friviljuge lag og foreiningar i kommunen. Aktivitetstilbodet til barn og unge er variert, og kulturskulen vert satsa på. Kommunen sine prioriteringar illustrerast slik hjå SSB:

Hva bruker kommunen kulturmidlene¹ til? Utvalg.

Kroner per innbygger

Kilde: Kommuneregnskap, Statistisk sentralbyrå

Sjå elles punkt 2.1. og 7.3.

2.2 Lokalsamfunnet- kultur- og samfunnsliv

Ein kan vel seie at Fyresdal er eit tradisjonelt bygdesamfunn, der folket har sterke band til slekt og familie og til staden dei bur på. "Alle kjenner alle" i bygda, og folk bryr seg om, og har omsut for kvarandre. Dette ser ein særleg i samband med dødsfall og gravferder. Vener og grannar hjelper til, og møter opp i kyrkja på gravferdsdagen.

Fyresdal har satsa på kultur, og har ein godt fungerande kulturskule, der ein har opplæring i song, ulike instrument, teikning, dans og turn. Soknerådet har eit godt samarbeid med kulturavdelinga som vi har nytte av i høve til ulike konsertar og tilstellingar. Kulturavdelinga låner Moland kyrkje ein til to gonger i året til konsertar. Dei siste åra har samfunnshuset vorte pussa opp og utvida, og heiter no «Kulturhuset». Konsertane kulturavdelinga tidlegare har hatt i kyrkja, vert no truleg flytt til Kulturhuset. På førre visitas vart vi oppmoda til å take vare på samarbeidet med det lokale kulturlivet. Sidan dette samarbeidet no ser ut til å vere i endring, må vi tenkje nytt på dette feltet.

Når det gjeld bygdefolket si tilknytning til kyrkja, så kan ein seie at det er folkekyrkje - tradisjonen som rår. Oppslutninga kring gravferder, konfirmasjonar og høgtider, slik som jol og 17. mai, er svært god.

Frammøtet på dei ordinære gudstenestene er noko låg, men kyrkja har mange gudstenester der einskilde grupper er spesielt inviterte, og dersom ein då hentar inn ekstra musikk frå kulturskulen, Fyresdal barnegospel eller andre, så kjem det mange til kyrkje. Dei siste åra har deltakinga på gudstenestene vore oml. 50 i gjennomsnitt.

3. ARBEIDET I KYRKJELYDANE

3.1 Strategien og visjonen til kyrkjelyden

Soknerådet har formulert ein visjon for kyrkja i Fyresdal. Visjonen seier noko om kyrkja, og kva kyrkja ynskjer å stå for:

Kyrkja i Fyresdal - open og inkluderande

Kyrkja bør vere ein stad der ulike menneske, både unge og gamle, kjenner seg velkomne og verdsette. Soknerådet har saman med ulike utval ofte tilstellingar, der ein prøver å engasjere einskildpersonar, og lag og organisasjonar både i kyrkjeromet, i andre lokale, ute i naturen og i grendene for å inkludere flest mogleg.

Kyrkjelyden i Fyresdal har hatt dette som visjon i fleire år, og det nye soknerådet er òg nøgd med denne visjonen og har ikkje hatt trong til å endre han.

3.2 Generell vurdering av kyrkjelydslivet/den åndelege situasjonen for kyrkjelyden

3.2.1 Gudstenester: Utvikling av gudstenestelivet og gudstenestedeltaking

I Fyresdal har vi 47 gudstenester i året. Dei fleste gudsteneste er i Moland kyrkje og Veum kyrkje. I tillegg har vi nokon av familiegudstenestene på Betel, og nokre få gudstenester ute i grendene. I koronatida gjekk gudstenestedeltakinga ned. Vi har ikkje kome tilbake på det same talet som vi hadde før, men det er ei lita auke i gudstenestedeltaking dei siste åra.

På «vanlege gudstenester» er det vanlegvis frå 5-15 som kjem, utanom dei tilsette. Dersom det er dåp eller noko ekstra på gudsteneste, kjem det ofte fleire. Vi har nesten alltid kyrkjekaffi i kyrkja etter gudstenesta. Nokon gonger kan det vere demotiverande å bruke så mange ressursar på gudstenester, særleg når det kjem få. Vi skulle nok ynskje at vi kunne redusere talet på gudstenestene, for å frigjere tid og ressursar til anna rekrutterande arbeid. Men, vi prøvar òg å tenkje litt kreativt rundt korleis vi kan nå ut til fleire.

Eit av dei viktigaste grepa vi har gjort for å auke gudstenestedeltakinga, er å jobbe med familiegudstenester. Når vi inviterer inn barn og unge, kjem gjerne resten av familien òg. Når foreldre ser at barna deira vert inkludert og er medliturgar, får vi tilbakemeldingar på at det er fint å vere i kyrkja. Dette vart vi utfordra av biskopen på ved førre visitas.

Nokre gonger i året har vi familiegudsteneste på Betel kl. 17.00 med kveldsmat etterpå. Vi brukar «Min første salmebok» på desse gudstenestene, har nokon liturgiske ledd med ekko og teikn til tale, bønnevandring, og preike som er retta mot barn. Barna deltek aktiv i desse gudstenestene.

Vi har òg fleire familiegudstenester i kyrkjene våre, for at barn og unge òg skal verte kjende med og kjenne seg heime i kyrkjeromet. I desse gudstenestene brukar vi òg bønnevandring, ekkoliturgi, teikn til tale og «Min første salmebok». I tillegg er Fyresdal barnegospel med på fleire av desse gudstenestene og deltek som medliturgar.

Frå 2025 har vi byrja å utforske å ha salmemesser på kveldstid fire gonger i året. Dette når ut til litt andre enn dei som vanlegvis kjem til gudsteneste. Det synes vi er spanande. Det gjev oss òg høve til tettare samarbeid med kulturlivet i bygda.

Vi har nokon gudstenester ute i grendene kvart år. Folk i grendene, både fastbuande og hytteturistane, stiller opp for å hjelpe til med førebuingar. Dei legg til rette for det praktiske og steller i stand ekstra god kyrkjekaffi. Vi ser at slike messer er ein fin måte å samle dei ulike grendene på.

I mange år har det vore gudsteneste i Birtedalen i påska. Dei siste åra har vi hatt denne på palmesundag, ved eller i den gamle butikken. Vi har sett at det kjem færre og færre på desse gudstenestene, og har no bestemt at vi ikkje kjem til å halde fram med dette.

Kvart år har vi olsokmesse på Heggland gamle kyrkjegard. Dette er stort sett ei gudsteneste med god oppslutning. I 2025 var det dåp. Då laga kyrkjetenar, Laje, ny døypefont av ei bjørkestamme som passar fint til bjørkekrossen som står der allereie.

På jonsokeftan er det gudsteneste ved grendehuset i Kleivgrend. Det hender òg at vi vert inviterte til å ha gudsteneste ute i andre grender. I 2025 tok t.d. grendelaget i Kilegrend initiativ til å feire 140 årsjubileum for Lønnegrav gravplass med ei jubileumsgudsteneste.

3.2.2 Kyrkjelege handlingar

Det er få dåp og vigslar i Fyresdal. Statistikken dei siste åra viser 5-14 dåp og 0-3 vigslar i året. Vi har snakka om å tilby «drop-inn vigsel», kanskje i forbindelse med «Bygdedagen».

Til no har det vore ein stor prosentdel av niande-klassingane som konfirmerer seg. Det er sterke tradisjonar knytt til konfirmasjon i bygda. Fleire har døypt seg ila av konfirmantåret dei siste åra. Men, i 2025/2026 er det berre 8 av 18 niande-klassingar som konfirmerer seg i kyrkja (det er 10 medlemar i dette kullet).

Det er mange som går til kyrkje ved gravferdene i Fyresdal. Det er mellom 15 og 20 gravferder i året. Dei fleste gravferdene vert annonserte og det er pårørande som ynskjer at mange kjem. Det er òg mest vanleg å ha opne minnesamvær, gjerne på Betel. Tilsette i kyrkja vert ofte inviterte til minnesamværa. Vi ser at det har vore litt fleire gravferder «i det stille» dei siste åra, at minnesamværet av og til berre er for dei næraste, og at gravferda vert annonsert etter sjølve gravferdsdagen.

Arbeidet med gravferder i Fyresdal, er noko av det mest meningsfulle og viktigaste arbeidet vi gjer. Sidan kyrkjeveerja tilbyr gravferdshjelp før og under gravferda, er klokkar under gravferdene, og formidlar gravstøtter, er det tett kontakt med pårørande over tid. Pårørande er relativt ofte innom kyrkjekontoret, som gjer at både sokneprest og kyrkjeveerje møter pårørande oftare enn ved andre kyrkjekontor. Kyrkjeveerja og soknepresten er med på sorggrupper i lag med prostidiakonen. Dette arbeidet er med på å bygge relasjonar og skape tillit til kyrkja i bygda.

3.2.3 Kyrkjeleg undervising og læring og anna barne- og ungdomsarbeid

Arbeidet innanfor kyrkjeleg undervising og læring vert i hovudsak drive av «honorerte frivilljuge» i samarbeid med soknepresten og kyrkjeveerja. KUL-utvalet er ein aktiv og engasjert gjeng, som gjerne tek i eit tak når det gjeld aktivitetar i kyrkjeleg undervising og læring.

Av faste aktivitetar har vi utdeling av fadderposar ved dåp, 4-årsbok, 6-årsbibel, tårnagentar og Lys Vaken.

I fadderposane ligg det fadderhelsingar og gåver til eit-, to-, og treårsdåpsdag samt «Dåpsminneboka».

4-åringane vert inviterte til ei samling med bibelforteljing, leik, song og mat i forkant av utdeling på Hausttakkefesten. 6-åringane vert òg inviterte til ei slik samling i forkant av tårnagentgudsteneste, der dei får utdelt ein barnebibel. Oppslutninga om desse samlingane og oppmøte på gudstenestene, varierer frå år til år.

Vi har ein Tårnagentdag i Veum kyrkje som avsluttast med gudsteneste på ettermiddagen. Til Lys Vaken er det opplegg i Moland kyrkje, mat og aktivitet på Betel, og overnatting i kyrkja. Lys Vaken-gjengen er medliturgar og deltek aktivt på gudstenesta første sundag i advent.

Fyresdal Barnegospel har starta opp sidan førre bispevisitas. Det er Berthe T. Heggli som

dirigerer og organist Freddy Brander som spelar piano. Fyresdal barnegospel er eit «prosjektkor» som har øvingar i forkant av nokon utvalde gudstenester og Barnegospelfestivalen i Kragerø. Vi byrjar øvingane med middag på Betel for dei som vil. Det har vore varierende kor mange som kjem på øvingane og er med på å synge i kyrkja, men det verkar som om dette er eit arbeid i vekst.

I 2024 byrja vi eit prøveprosjekt på å ha sundagsskule. Vi har eit mål om å ha opp til fem samlingar i året. Sigrun R. Rekvik, Guro Kristine Heggli og Anders Bergland har vore involvert i dette arbeidet. Det har vore 8-12 ungar på sundagsskulen. Dette er eit spanande arbeid som er viktig for kyrkjelyden vår.

Konfirmantarbeidet er det soknepresten som har ansvar for. Kyrkjevevje, kyrkjetenar og andre frivillige har vore med som vakter på overnatting og hjelpt til på kjøkkenet. Halvparten av konfirmantundervisninga skjer gjennom Ønsket og Elsket, resten skjer lokalt. Det er flest samlingar på Betel, med mat, aktivitet og undervisning. Konfirmantane er ministrantar på gudstenester. Dei siste åra har det òg vore ei overnatting, pilegrimsvandring med prostidiakon Eilev, besøk på POS og besøk hjå «presten og politiet» ila konfirmantåret. Vi sender ut konfirmantar med bøsser til innsamling for Fasteaksjonen etter ei Solidaritetsgudsteneste.

Vi har hatt ulike tilbod innanfor kyrkjeleg undervisning og læring, som av ulike grunnar har vorte avslutta. Nokon gonger har det handla om at engasjerte deltakarar har blitt eldre og flytt frå Fyresdal. Andre gonger har me mangla vaksenressursar. På førre visitas vart vi utfordra til å prioritere trusopplæring i tida framover. Det er eit ynskje frå stab, sokneråd og KUL-utvalet å prioritere barn og unge, men vi ser at ressursane ikkje strekk heilt til. Dersom vi har kapasitet, ynskjer vi å byrje opp att med desse tilboda til barn og unge.

Desse tilboda har vorte avslutta eller lagt på is:

Fyrl Friluftsgruppe var eit tilbod for barn og unge 8-12 år. Dette var eit flott «speidarliknande» arbeid, drive av Andreas Valebjørg heime på garden hans i fleire år.

Hobbygruppa var for 3. klasse og oppover på Betel. Samlingane var om lag ein gong i månaden, der innhaldet var ulike hobbyaktivitetar, song, forteljingar frå Bibelen og litt å bite i. Berthe, Sigrun og trusopplæringsutvalet var primus motor for dette.

BLAKK vart oppretta våren 2022 som ein laurdagskafé for alle frå 5. klasse og oppover. Det var på Betel på kveldstid. Opplegget var lek, spel, quiz, andakt og sal av mat. Berthe, Sigrun, Tone Susanne, Anette og resten av trusopplæringsutvalet var involvert i dette arbeidet.

Kyrkjevevje, Emilie Gravklev, tok initiativ til å starte «Ungdomskveld» for tweens og tenåringer i Fyresdal. Opplegget var mat og anna aktivitet ungdomen sjølv hadde ynskje om å gjere. Samlinga var på Betel, kyrkjekontoret og i reiskapshuset. Mekking var ein av hovudaktivitetane. Ein kokk og ein dyktig «altmoglegmann», båe frå Kragerø, var med i oppstarten. Etter kvart tok kommunen kontakt for eit eventuelt samarbeid om Ungdomskvelden. Slik det ser ut no, har kommunen overteke noko av dette arbeidet.

3.2.4 Vaksenarbeid

Me har ikkje noko fast «vaksenarbeid».

3.2.5 Diakoni

Den store endringa innan diakonien sidan sist visitas er at Skogsleiren Kleivgrend under Arendal Fengsel blei lagt ned i 2020. Leiren var eit stor aktivum for ein liten kyrkjelyd, og dei innsette kjende seg sett og verdsette ved kyrkjebesøka. I leiren fungerte prostidiakonen som fengselsdiakon på oppdrag frå bispedømet, og organisert besøksteneste og kaker til dei innsette.

I år er prostidiakonstillinga 40 år. Sidan opprettinga av denne stillinga har samarbeidstanken vore grunnleggjande for den faglege diakonien i Vest- Telemark. Prostidiakonen kan skjematisk delast inni i seks punkt:

1. Fag møter grasrot og villige hender
2. Samkøying og fellesopplegg
3. Slentre utan kontor- kalla diakonalgang.
4. Informasjon og fagutvikling
5. Nær- men ikkje for nær?
6. Synergieffektar

Ein kna leggje til eit sjuande punkt, kalla solidaritet, og glede over kunne samarbeide om ei fagstilling i diakoni. Ei fagstilling som kan skape tiltak for fleire kyrkjelydar, og ha ressursar til samarbeid mot samfunnet. Dette skjer gjennom ulike pilegrimsarrangement: Å vandre med håp, samarbeid med psykisk helse og rus, og Vandring for etterletne menn etter sjølv mord. Prostidiakonen er og med på å arrangere årleg seminar for alle krisegruppene i Vest-Telemark, samt at det kvart år er Diakonisamlingar for gamle Vest-Telemark prosti.

I samarbeid mellom prest, kyrkjevevje og diakon inviterer ein til tre-fire sorgsamlingar på kyrkjekontoret, eit slags sorg-gruppe light.

Prest og prostidiakon har fast sete i det tverrfaglege Psyko-sosiale kriseteamet.

Elles leier prostidiakon ei Etisk- refleksjons- gruppe på POS, med fem møter i året.

Ei stilling delt på 9 kyrkjelydar og 10 000 menneske treng mange frivillige. I Fyresdal er det ei godt Diakoniutval, med ein oppdatera Diakoniplan (no «Samla plan»). Utvalet har ansvar for:

- Arbeide ut frå diakoniplanen/Samla plan, evaluere og fornye planen.
- Arrangement i samarbeid med prostidiakonen som helgemesse og solidaritetsgudsteneste med påfølgjande fasteaksjon
- Kyrkjeskyss.

3.2.6 Misjon/SMM (Samarbeid Menighet og Misjon)

Fyresdal kyrkjelyd har sidan førre vistas hatt to ulike misjonsavtalar. Vi hadde avtale med Himal Partner i mange år. No har me ei avtale med Misjonsalliansen og prosjektet «Idrett kryssar grenser». Det har vore litt utfordrande å skape engasjement rundt misjon i kyrkjelyden.

3.2.7 Givarteneste

Vi har ikkje fast givarteneste.

3.2.8 Kyrkjemusikalsk verksemd

Kyrkjelyden i Fyresdal er heldig som har ein dyktig kantor som ofte gjer vanlege gudstenester til ei musikalsk oppleving. Han er flink til å få med seg andre musikantar i høgtidene og på særskilte gudstenester.

Både han og resten av staben har gode kontaktar både innan kulturavdelinga og med privatpersonar. Kantoren akkompagnerer Fyresdal barnegospel både på øvingar og framføringar. Elles er det tradisjon med "Vi syng og spelar jola inn" 3. sundag i advent. Dette er eit samarbeid mellom kyrkja, kulturskuleelevar, kor og korps. Fyresdal bygdekor er med på "Vi syng og spelar jola inn" og 17. mai. Musikkorpsset spelar i kyrkja både på 17. mai og på joleftan. Tradisjon har det òg blitt at vi 23. desember arrangerer Svartjolsong i Veum kyrkje, der mange lokale krefter stiller opp med musikk og song. Dette er eit svært populært tiltak som dreg mange til kyrkje. Vi har òg sjølvsagt hatt konsertar av musikarar utanfrå.

Vi har òg byrja ei satsing på «salmemesser». Dei neste åra vil vi prøve ut dette på fire tysdagskveldar i året, i Veum kyrkje. Sjå punkt 3.2.

3.2.9 Integrering av menneske med spesielle behov og nye nordmenn.

I 2025 vart Camp Unik arrangert på Fyresdal Kurs- og leirsted for fyrste gong. Dette har vore ein god anledning for oss i Fyresdal til å ha meir fokus på involvering og integrering av alle menneske. HEL-gudsteneste i Moland kyrkje var ein kjempe suksess!

Me har byrja å bruke meir ekkoliturgi og teikn til tale. Ungane i barnekoret byrjar å verte ganske kjende med dette no. Me har eit håp om at dette arbeidet skal nå ut til fleire i Vest-Telemark, sidan Camp Unik kjem tilbake til Fyresdal neste år.

Vi har litt samarbeid med dei som koordinerer introduksjonsprogram for flyktningar busett i Fyresdal. Dei siste åra har vi møtt flest Ukrainerar. Nokon vil gjerne inn i kyrkja å sjå, andre har vore på gudstenester. Vi har òg hatt besøk av ein russisk ortodoks prest frå Ukraina som har

hatt både gravferd og gudsteneste i Moland kyrkje. Dette er eit samarbeid vi kunne tenkje oss å utvikle. Vi har hatt ein ukrainar på språkpraksis hjå kyrkjetenaren.

Ved fleire anledningar har vi snakka om at det kunne vore fint å ha ein språkkafé. Dette har vi foreløpig ikkje hatt kapasitet til å gjennomføre.

3.2.10 Kultur, bla samarbeid med det alminnelege kulturlivet
Sjå punkt 2.2.

3.2.11 Arbeidet til soknerådet – korleis dette fungerer
Sjå kapittel 4.

3.2.12 Arbeidet til staben – korleis dette fungerer
Sjå punkt 4.3.

4. KYRKJELEGE RÅD OG TILSETTE

4.1 Sokneråd, namneliste pr. 01.01.2025

Medlemer

Berthe Tysvær Heggli, leiar
Sigrun Rørdal Rekvik, nestleiar
Marcus Dahler
Annlaug Bergland
Gunhild Kiland Haakenstad
Guro Kristine Rashid Heggli
Marte Martilla Dybdal, geistleg representant.

Varamedlemer:

1. Sven Erik Skomdal
2. Thor Storerud
3. Åshild Halvorsen
4. Anette Gaaren

Val

Vi hadde val i 2019 og i 2023. Før valet i 2023 vedtok Fyresdal sokneråd å ha fire varamedlemer i staden for fem.

Soknerådsleiarar sidan 01.01.2017: Inger Angell, Solveig Abalone Midtgarden og Berthe Tysvær Heggli.

Sidan Fyresdal sokneråd er ein eitt-sokns kommune så er fellesrådet sett saman av dei same medlemene som i soknerådet, men med ein representant og varamedlem frå kommunen.

4.2 Fellesråd, namneliste pr. 01.01.2025

Medlemer

Berthe Tysvær Heggli, leiar
Sigrun Rørdal Rekvik, nestleiar
Marcus Dahler
Annlaug Bergland
Gunhild Kiland Haakenstad
Guro Kristine Rashid Heggli
Marte Martilla Dybdal, geistleg representant.
Henning Barlund, kommunal representant, med Tone Susanne Kvasjord som vara

Varamedlemer:

1. Sven Erik Skomdal
2. Thor Storerud
3. Åshild Halvorsen
4. Anette Gaaren

4.3 Tilsette, namneliste – stilling, stillingsstorleik og arbeidsstad

Tilsette pr. 01.01.2025::

Marte Martilla Dybdal	sokneprest i 100% stilling.
Emilie Gravklev	kyrkjevevje i 100% stilling. Klokkartenesta ligg i stillinga.
Laje Bendik Gaaren	kyrkjetenar / gravar i 100% stilling.
Freddy Brander	kantor i 50% stilling.

Sidan førre visitas har det vore ein del utskiftingar i staben.

Soknepresten:

Øyvind Mæland tok til i stillinga som sokneprest i Fyresdal 8. februar 2015 og slutta 16.juni 2019.

Frå 1. september 2019 overtok Tore Samuelsen og vart verande i stillinga fram til 31.08.2022.

Marte Martilla Dybdal fekk stillinga som vikarprest/prest under udanning frå 15.08.2022.

Ho vart ferdig utdanna våren 2024 og vigsla til prest i Moland kyrkje 23. juni same året.

Ho er tilsett i 100% stilling, 75% som sokneprest i Fyresdal og 25% i prostiet.

F.o.m. 1. august 2025 t.o.m. 1. august 2027, har ho redusert til 80% stilling.

Kyrkjevevja:

Else Berit Mandt Gaaren, var kyrkjevevje frå 2007 og til ho gjekk av med pensjon 1. juni 2024.

Emilie Gravklev vart tilsett i stillinga frå 1. mai 2024.

Klokkarteneste ved gudstenester og gravferder ligg i stillinga.

Kantoren:

Kantor Freddy Brander, har vore tilsett i 50% stilling sidan 2003.

Forutan å spele til gudstenester, gravferder og bryllaup, så er det han som står bak dei fleste song- og salmekvelder og diverse konsertar.

Kyrkjetenaren:

Ingebret Gaaren var tilsett som kyrkjetenar i 100% stilling frå 01.08.2008 til han gjekk av med pensjon 1. mai 2018.

Bjarne Tveit Mandt vart så tilsett i stillinga frå 01.05.2018 til 01.07.2024.

1.mai 2024 overtok Laje Bendik Gaaren, og er i stillinga pr. dags dato.

I stillinga ligg både kyrkjegardsarbeid, graving, vedlikehald av kyrkjer og andre bygningar og tenester ved gudstenester og andre kyrkjelege handlingar.

Andre stillingar:

Eilev Erikstein er tilsett i 100 % stilling som prostidiakon i samarbeid med dei andre sokna i Vest-Telemark.

Asgeir Sele vart tilsett som prost i Øvre Telemark prosti, gjeldande frå 01.01.2015.

Kyrkjekontor

I oktober 2016 flytte heile den kommunale administrasjonen, NAV og Den norske kyrkja kontora sine ned i Næringsshagen. Til å byrje med var det bare presten og kyrkjevevja som hadde kontora sine der, men i 2019 vart vi spurde om å byte kontor med NAV, og då fekk kantoren òg sitt eige kontor, i tillegg til eit stort felles rom, møterom og arkiv/lagerrom.

Kontora ligg i fyrste etasje, er ljose og fine, og med gode praktiske møblar.

Kyrkjetenaren har eige opphaldsrom / kontor i same bygget som båreromet ved Moland kyrkje, og han har òg eit opphaldsrom i reiskapshuset ved Veum kyrkje.

Stabsfellesskapet

Staben treffast ofte i samband med det daglege arbeidet, på kontoret eller i kyrkja. Sidan vi er fire tilsette, er det oversiktleg og lett å ha kontakt. Vi har stabsmøte minst ein gong i månaden. På tysdagar før kvar gudsteneste har vi salmemøter. Soknepresten, kantoren og kyrkjevevja (som òg er klokkar) er med på desse møta for å planlegge gudstenesta. Kyrkjevevja og soknepresten har kontor vegg i vegg. Dette legg eit godt grunnlag for samarbeid. Kyrkjetenaren er flink til å kome innom fleire gonger i veka. Kantoren er på kontoret minst ein dag i veka. Vi prøvar å ta oss tid til ein kaffikopp og snakke om «laust og fast», for å byggje eit godt og trygt stabsfellesskap. Det er ofte rundt kaffikoppen vi finn dei gode løysingane.

Kyrkjevevja og soknerådet

Kyrkjevevja er sekretær for soknerådet, og har i samarbeid med leiaren og arbeidsutvalet ansvar for sakshandsamingane.

Fyresdal sokneråd har frå tidlegare eige reglement for delegering av oppgåver frå soknerådet til leiar, kyrkjevevja, arbeidsutval og administrasjonsutval. Arbeidet med eit nytt delegeringsreglement er i gang, og vi håpar å få dette ferdig i løpet av våren 2026.

I **arbeidsutvalet** sit leiar, nestleiar og sokneprest. Kyrkjevevja er sekretær for utvalet.

Kyrkjeleg administrasjonsutval er eit partsamansett utval, og er eit fagorgan for soknerådet i ulike saker.

Sidan valet i 2023 er kyrkjeleg administrasjonsutval sett saman av dei same medlemene som arbeidsutvalet, men då med ein representant frå dei tilsette i tillegg.

Kyrkjevevja er sekretær for utvalet.

Når det gjeld kyrkjelydsarbeid så har soknerådet delegert ulike oppgåver til diakoniutval og trusopplæringsutval. Dei siste åra har vi ikkje hatt eige gudstenesteutval. Vi tenkjer det er nok at soknerådet, saman med staben, er delaktige i planlegging og evaluering av alle gudstenester og andre kyrkjelege arrangement.

Gravferdshjelp

Soknepresten har sjølv sagt ei eiga rolle i høve til pårørande ved dødsfall. Men soknerådet ynskjer òg at kyrkjekontoret skal ha eit utvida tilbod om praktisk hjelp i høve til sjølv gravferda. Pårørande får sjølv sagt hjelp til å finne gravstad, men òg hjelp med annonsering, salmeark, planlegging av gravferda, og hjelp på sjølv gravferdsdagen, dersom dei ynskjer det. Det er kyrkjevevja som utfører dette arbeidet i samarbeid med prest og organist.

Kyrkjevevja har dette som ein del av stillinga, og som såleis ligg i den kommunale løyvinga. Tenesta er eit gratis tilbod, og kan såleis sjåast på som konkurranse i høve til gravferdsbyråa, men dette er avklara med KA, og med tilsette i det byrået som blir mest bruka. Det næraste byrået ligg i Tokke kommune, og byrået blir bruka til frakting av båra og til å fylle ut ulike skjema og meldingar. Sidan kyrkjevevja er klokkar i gravferdene så er det òg fint å hjelpe til med praktiske saker knytt til gravferda.

Vi kjenner på at løysinga er svært god, noko som vi ofte får tilbakemelding på òg. Løysinga blir rimelegare for dei pårørande, og ho gjev ei god kontaktflate mellom kyrkja og menneske i sorg. Kyrkja arbeider saman med familie, vener og grannar, og på denne måten vert gravferda til ei handling som mange i lokalsamfunnet vert ein del av. I løpet av 2024 vart det laga ein faldar som syner hjelpa kyrkjekontoret kan tilby.

Det er heilt frivillig for dei pårørande om dei vil bruke gravferdsbyrå eller oss.

Formidling av gravminne

Fyresdal sokneråd tek på seg formidling av gravminne for Evje og Fevik Steinindustri. Soknerådet får 20% i provisjon av salsinntektene. Inntektene går attende til arbeidet på gravplassane, og eventuelt utstyr eller oppussing av gravminne med kulturhistorisk verdi. Formidlinga har òg på eit vis blitt ein del av gravferdshjelpa. Dei fleste pårørande kjem attende til kontoret for å få hjelp til å bestille tilføyningar av namn, omsliping av stein, eller nye gravsteinar. Om sommaren brukar kyrkjevevja og kyrkjetenaren mykje tid på arbeidet, men dette har på mange måtar blitt ein viktig del av kontakten med familiane i etterkant av gravferda.

5. KYRKJEBYGG OG GRAVPLASS

5.1 Kyrkjene – kort skildring og vurdering

Fyresdal har to kyrkjer, Moland kyrkje i sentrum og Veum kyrkje 12 km lenger nord i dalen. Kyrkjene er i god stand, og på kvar sin måte har dei særskilte kvalitetar som folk set pris på. Båe kyrkjene er vel utstyrte med gode orgel, piano, lydanlegg tilkopla teleslynge, brannvarslingsanlegg og elektronisk klokkeringing. Det er montert nykelboksar på utsida av kontora / reiskapshusa ved sida av kyrkjene. Det er lagt rør ut frå boksane slik at ein ved eit seinare høve kan kople dei til alarmsystemet om ein ynskjer det.

Moland kyrkje

Moland kyrkje vart innvigd 2. juli 1843 av bisp von der Lippe. Kyrkja er bygd av Gunnar Tarjeisøn Klauv Reid under tilsyn av byggmeister Anders Syrtveit frå Evje. Ei av slottsarkitekt Linstows sine enkle typeteikningar vart nytta som utgangspunkt. Grunna dei ofte harde vindkasta på staden er nåverande kyrkje bygd med lågt tårn. Moland har truleg vore kyrkjestad sidan 1342.

Moland kyrkje, sett frå baksida. Foto: O.J.Tveit

Otto Irgens framfor altaret i Moland kyrkje. Oppunder taket girlander som var måla av Olaus Pettersen i 1906. Vidare ser ein ljosekronene som Bendik Veum hadde skore ut, og den opphavlege altartavla.

Foto og tekst: Kyrkjene i Fyresdal

Benkane vart restaurerte i 1906 og kyrkja vart måla innvendig og pryda i 1908. Romet var då kvitt med benkar i grønt og gull. I tillegg var det måla ein grøn girlander oppe under taket.

I kyrkja er det oljemålarstykke av dei 11 fyrste Oldenburgerkongane. Dei hang i koret i den gamle kyrkja så tidleg som i 1785. Nokre av desse er flytte opp på gallerigangen.

På gallerigangen heng det ein kopi av måleriet av den tidlegare presten; "Block". Originalen av måleriet er deponert til Vest-Telemark Museum.

Foto: Anders Kvåle Rue

Kyrkjerommet vart på nytt restaurert i 1962. Veggane fekk då ein varm rosa farge. Det vart montert inn ny ljøsarmatur og altartavla vart skifta ut. Den nåverande tavla stod i gamle Heggland kyrkje og er frå 1738.

Nytt orgel kom på plass i 1979. Orgelet er bygd av orgelfirmaet Olof Hammarberg. Det gamle orgelet som vart bygd av orgelbyggjar Claus Jensen i 1872, og vart gjeve til Moland kyrkje i 1908, vart flytt til Veum kyrkje.

Kyrkjerommet gjev eit ope og romsamt inntrykk og har særskild god akustikk.

Foto: Lars Veum

Gamal messehakel.

Ny

I 2020 vart rekkverket på galleriet utbetra. Norheimsmia v/Øivind Klausen utførte arbeidet.

Det var òg Øivind Klausen som laga rekkverket til den nye trammen ved sakristiinngangen i 2017.

Veum kyrkje

Veum kyrkje vart vigsla 14. august 1863 av bisp von der Lippe.

Kyrkja er ei langkyrkje bygd etter ei typeteikning av arkitekt C. H. Grosch.

Kyrkja vart bygd av byggmeister K. Svenkesen frå Kviteseid og måla av G. Steinsland frå Fyresdal.

Veum kyrkje (Foto: O.J. Tveit)

Kunstnaren Kristian Kildal har laga fargedekorasjonane som er i kyrkja i dag. Resten av målararbeidet er gjort av lokale handverkarar. Det nymåla indre vart innvidd i 1957, og kyrkja vart i denne samanhengen kalla "Den glade bodskaps kyrkje". Fargerikdom og fargeglede pregar kyrkja inne. Fargane er halde i gult, raudt, blått og kvitt.

Altartavla er måla av Eivind Nielsen i 1914, og syner bilete av Jesus og Joh.14,6, EG ER VEGEN, SANNINGI OG LIVET.

I samband med arbeidet inne på 50-talet vart det store rosevinduget over inngangsdøra fjerna utan at det kom noko nytt.

*Veum kyrkje 2.pinsedag 1909.
Foto: Frå Kyrkjene i Fyresdal*

På gamle bilete, som er teke før 1900, kan ein sjå at det hang ei prismeljosekrone framme i kyrkjeromet. Ho låg i fleire år lagra, men vart for ein del år sidan teke fram att og restaurert, og så hengt opp att på den gamle plassen sin i midtgangen.

Orgelet er det tidlegare orgelet i Moland kyrkje, restaurert og montert i 1979.

Foto: Lars Veum

Det vart kjøpt inn nytt digitalt piano, Yamaha Clavinova i 2023.

Nå det gjeld kyrkjetekstilane i Veum kyrkje, så er desse ei blanding av gamle og nyare.

Nokre av tekstilane vart flytte frå Moland kyrkje då dei nye kom på plass der, men ikkje alle passar like godt inn i kyrkja. Det gjeld særleg den lilla messehakelen og det lilla preikestolkledet. Vi har tala ofte om å byte ut preikestolkledet.

Veum kyrkje har heller ikkje kvitt preikestolklede, og prosessen med å få lage dette har vore i gang heilt sidan 2018. Soknerådet har vedteke at soknerådsmedlem Annlaug Bergland skal få oppgåva med å veve eit kvitt i om lag same storleiken som det grønne vi har.

Det skal broderast kors på midten. Arbeidet er i gang, og klart til å sendast til godkjenning.

Kyrkjejubileum

På same dagen (15.08.2022), som Marte vart innsett som prest under utdanning feira vi at Veum kyrkje (innvigd 14.auguat 1843) var 160 år (innvigd 14.auguat 1843) og Moland kyrkje 180 år (innvigd 2. juli 1843).

Til jubiléet vart det bestilt handmåla jolekuler frå Misje Collection med motiv av kyrkjene våre, og som vart lagt ut for sal denne dagen.

Synfaring av Veum kyrkje og Moland kyrkje 11.10.2018.

Det har skjedd ein del endringar med veggen frå koret mot sakristiet i Veum kyrkje slik som sprekkar i målinga og sig i golvet.

Ein har spekulert om årsaken kan ha noko med oppvarminga å gjere, om det er for stor skilnad på temperaturen i sakristiet og kyrkjeromet når kyrkja ikkje er i bruk, luftfukten i romet, eller om det er grunnmuren / fundamentet som er for dårleg. Grunnmuren er bygd opp av heller små steinar.

Ein tok opp bekymringa under visitasen i 2017, og det vart då anbefala at vi skulle ta kontakt med sakkyndige for å få hjelp til å undersøkje kva årsakene kunne vere.

Etter råd frå KA tok vi kontakt med Petter Nordberg, rådgjevar FDVU, «Rådgiving, byggvurdering, prosjekt -og byggleidelse, opplæring av fag –og driftspersonell». Han hadde då ei innvendig og utvendig synfaring av Veum kyrkje 11. oktober 2018. Nordberg kom med råd om å stemple betre under golvet ved altaret.

Det var vanskeleg å kome til der, så arbeidet måtte utførast så enkelt som mogleg, men pilarane under er laga noko høgare, og innvendig er det lista på nytt mot sakristiet og golvet i koret vart måla. Hola i grunnmuren er òg reparerte.

Etter synfaringa av Veum kyrkje tok han òg ei enkel synfaring av Moland kyrkje. Det vart peika på at vassborda på sørsida av kyrkja var rotne og at dei burde bytast ut, og at det skulle nyttast materialar av kjerneved. Dette vart gjort i 2020.

Det var ny synfaring av Veum kyrkje og Moland kyrkje 12.06.2025, i samband med årets visitas.

I tillegg til gravplassane knytt til Veum kyrkje og Moland kyrkje, har vi Lønnegrav gravplass i Kilegrend. Denne gravplassen vart teke i bruk i 1885 og er framleis i bruk.

Vi har òg Heggland gamle kyrkjegard i Hegglandsgrend. Denne gravplassen er ikkje i bruk, men vi har olsokmesse der kvart år.

Foto av Lønnegrav gravplass: Marte M. Dybdal

5.2 Andre bygg - kort skildring av kyrkjelydshus og liknande

Betel

Fyresdal sokneråd overtok Betel etter Fyresdal Normisjon 01.01.2012.

På førre visitas vart vi oppmoda av biskopen til å fylle Betel med gode aktivitetar.

Dette har blitt ei god kyrkjestoge, der vi har større kyrkjekaffiar, ulike møte og festar, konfirmantundervisning og diverse andre aktivitetar innan kyrkjeleg undervisning og læring.

Betel blir mykje bruka til minnesamvær, men vi leiger det òg ut til dåps- og konfirmasjonsselskap, og til andre ulike møte og arrangement.

Betel er bygd i 1890, og har etter det blitt restaurert og ombygd fleire gonger.

Etter overtakinga har vi restaurert kjøkken, veslesal og storsal. Det elektriske anlegget har òg blitt mykje oppgradert.

Dei fyrste elektriske ljuskronene og lampettane i Moland kyrkje vart restaurerte og hengde opp i storsalen. Lampene var laga og gjevne av Bendik Veum i 1937. Ein privat gjevar gav oss pengar til restaureringa.

I 2016 / 2017 vart det sett opp eit tilbygg med to nye toalett og ein liten gang. I tillegg blei den gamle gangen restaurert. Dette vart ferdig til visitasen i 2017.

I det vi overtok måtte uthuset restaurerast grunna vindskadar. I 2019 vart det laga eit brannsikkert arkivrom / lager i uthuset.

Forutan rørleggjar- og elektrikararbeid, så har kyrkjetenarane gjort det meste av arbeidet sjølve.

Då vi overtok Betel hadde vi ein del oppsparte midlar som vi kunne bruke til oppussinga.

Vedlikehald og drift av huset ligg inne i budsjettet, men det er viktig for oss å leige ut huset, og ta opp offer, for å skaffe eigne midlar til drifta.

Prestegardsstabburet

Soknerådet har hatt avtale med OVF, og nå med Den norske kyrkja sentralt/Dnk eiendom AS, om å bruke prestegardsstabburet som lagerplass for gamle benkar og anna utstyr. For mange år sidan vart stabburet aktivt nytta til kyrkjeleg verksemd, men ut frå brannføreskriftene var det ikkje lenger lov. OVF renoverte stabburet i 2016.

Nå har det vore tale om at stabburet skal pussast opp og vere ein del «Landsbyovernatting» i Fyresdal.

Dnk eigedom AS leiger for tida ut prestegarden til private.

Bårerom / Reiskapshus

Det er eit godt reiskapshus ved Veum kyrkje, bygd i 1990, med handikaptalett og opphaldsrom for kyrkjetenaren. Båreromet ligg inne i kyrkja, og er ein del av våpenhuset.

Reiskapshuset / bårhuset ved Moland kyrkje vart renoverert i 2002. Kyrkjetenaren fekk betre plass med eige toalett og dusj.

Det blei bygd eige kjølerom i bårhuset slik at tilhøva for syning vart betre.

Kjøleromet romar to kister, noko som ved einskilde tilfelle syner seg å vere litt lite. Er det t.d. tre kister der samstundes så må vi byte om på kistene kva morgon og kveld. Men som oftast dreiar det seg om eit par døgn.

Vi har tala om å byggje det om, men kome fram til at dei gongene det er trang for meir plass, så gjer vi slik som nemnt ovanfor eller brukar båreromet i Veum kyrkje.

Ved Moland Nye kyrkjegard vart det sett opp dobbel garasje for reiskap og anna utstyr sommaren 2006.

Etter kvart har det kome fleire maskiner, og det var trang for betre plass. I 2021 vedtok soknerådet å byggje ut reiskapshuset, men sjølv arbeidet vart byrja på i 2022. Det vart tenkt på fleire løysingar, men enda opp med å gjere det på den enklaste og rimelegaste måten. Vi måtte søkje Statsforvaltaren om å gjere endringar på bygget.

Den eksisterande garasjen vart heva 40 cm, fekk eit tilbygg på 30 kvm, og eit ope sidebygg mot sør.

Av- og påkøyringsrampa vart òg utbetra.

Fyresdal sokn er lokal gravplassmynde. Lokal gravplassmynde vert finansiert over kommunebudsjettet og ved brukarbetaling, t.d. festeavgifter. Etter gravplasslova, § 3, så er det kommunen som «greier ut» om utgifter til anlegg, drift og forvaltning av gravplassar etter budsjettforslag frå gravplassmynda.

Den totale kostnaden for utbetringa av reiskapshuset vart kr. 276 000.

Kommunen tok heile kostnaden. Arbeidet med planane og sjølv byggjearbeidet vart gjort av kyrkjetenaren og noko dugnadshjelp. Dette var med på halde kostnadane så låge.

Minnelund på Moland Nye kyrkjegard.

Fyresdal sokneråd vedtok i samråd med Fyresdal kommune å opprette ein namna urneminnelund på ein del av NC-feltet på Moland Nye kyrkjegard.

Minnelunden har fått namnet NF.

Som monument har vi bruka ein gamal obelisk, og til namnplatene to gamle gravminne.

Feltet er ramma inn med hogne brusteinar.

Minnelunden vil ha plass til 135 urnegraver.

Minnelunden vart ferdig og teken i bruk hausten 2024. Arbeidet er gjort av kyrkjetenarane.

Steinar og skilt er levert av Evje og Fevik Stein AS.

Minnelunden er godkjent av Statsforvaltaren i Vestfold og Telemark.

Graving av kabelgrøfter på Veum kyrkjegard

Det vart funne jordfeil på den eine ljoskastaren, og det var problem med å lokalisere kvar koplingspunktet mellom jordkastarane var.

Det vart grave grønne til kvar av ljoskastarane for å leggje penrør. Elektrikaren kunne leggje leidningar gjennom røra.

Leidningane frå dei to ljospunkta/kastarane vart kopla saman inne i kyrkja. Ved ny måling var jordfeilen borte. Gravearbeidet vart gjort av kyrkjetenarane.

5.3 Kort skildring av tiltak gjort sidan førre visitas

1. Stempling under golvet i Veum kyrkje, reparering av grunnmuren. Nye listar mot sakristiet. Måling av golvet i koret.
2. Lagt nye kablar til ljoskastarane ved Veum kyrkje.
3. Kjøpt digitalt piano til Veum kyrkje.
4. Ny tram ved sakristiinngangen til Moland kyrkje.
5. Nye vassbord på Moland kyrkje.
6. Utbetra rekkverk på galleriet på Moland kyrkje.
7. Bytt ut ein del skifersteinar på Moland kyrkje.
8. Utbetring av reiskapshuset ved Moland Nye kyrkjegard.
9. Namna minnelund på Moland Nye kyrkjegard.
10. Endra vedtektene for gravplassane i 2018 og i 2024.

I 2018 vart dei godkjende av Agder og Telemark bispedømeråd, og i 2024 vart dei godkjende av Statsforvaltaren i Agder og Telemark.

11. Felt nokre tre og fjerna gamle stubbar på gravplassane.

12. I 2021 fornya vi skrifta på «Amerikasteinen».

Steinen vart send frå Amerika kring 1920. Han vart gjeven av born for å heidle far sin, som dei sette svært høgt, men som døydde føre mora og borna drog til Amerika på 1870 talet. Faren heitte eigentleg Håvard Gunnarson S. Geitestad, og familien i Amerika tok etternamnet Howard etter Håvard.

Steinen er svært spesiell, og har stor kulturhistorisk verdi.

Amerikasteinen

Sovjetisk krigsgrav

Same året, i 2021, vart gravminnet på den sovjetiske krigsgrava på Moland Nye kyrkjegard òg pussa opp. Kostnaden vart betala av Kulturdepartementet.

6. KOMMUNEN OG KYRKJA

6.1 Generelle vurderingar

Tilhøvet mellom kyrkja og kommunen er svært bra. Kommunen sin representant i soknerådet er medlem av kommunestyret. Soknerådet er i god dialog med kommunen om både budsjett- og rekneskapsarbeidet.

Sjølv om vi dei to siste åra ikkje har fått auke i budsjettet, så kjenner vi likevel på at kommunen ser med velvilje på kyrkja og det kyrkjelege arbeidet. Dette har vi særleg fått erfare i samband med flyttinga til nye kontor, noko som vi set stor pris på.

Kyrkja har det strammare økonomisk nå enn tidlegare. Oppsparte midlar er bruka opp, lønene og andre driftsutgifter har auka, og vi kjenner på at tilskotet frå kommunen ikkje har auka tilsvarande.

Likevel må vi seie at kommunen har vore positive til bygginga av reiskapshuset og minnelunden.

Moland kyrkje vart måla utvendig i 2012 og Veum kyrkje i 2013. Kyrkjene stod kvite og fine til kyrkjejubileet i 2013. Etter såpass lang tid er det utfordrande å halde dei frie for svartsopp. Vasking varer bare ei lita stund, og dei burde snart vore måla på nytt. Å måle kyrkjene har ein stor kostnad, så dette treng ein ekstra løyving til. I langtidsbudsjettet er måling av kyrkjene oppført i 2026 og 2027. For å fordele kostnadane over fleire år kan ein vurdere å ta dei veggane der det er mest prekært fyrst.

Elles har soknerådet ei god tenesteytingsavtale med kommunen. Avtala inneber mellom anna kontorlokale, arbeidet med løn og rekneskap, kopiering, telefon og data. Kyrjekontoret er knytt til det kommunale nettverket.

På Fyresdal kommune sin nettstad, ligg det lenke til vår eiga nettside. Kommunen gjev ut «Kommuneinformasjonen» kvar månad, med informasjon om kva som skjer i Fyresdal. Vi har faste sider i denne som heiter «Kyrkjedøra», der vi informerer om det som skjer i kyrkja.

6.2 Kyrkja i kommuneplanane: Økonomi, helse, oppvekst, kultur mm

Soknepresten og prostidiakonen er medlemmer i kommunen sitt kriseteam og kyrkja er med i kommunen sitt planverk i høve til krisehandtering.

Kyrkja, ved prostidiakonen, er ein del av psykiatriplanen for Fyresdal kommune.

Kyrkja vart teken med på råd i høve til planlegginga av nye kontor i Næringsshagen, og i høve til vegen forbi Moland kyrkje og ned parkeringsplassen og bryggeparken.

6.3 Eventuelle nye kommunale prosjekt/planar/saker

Sjå «Prestegardsstabburet» under punkt 5.2.

6.4 Samarbeid kyrkje - skule - barnehage

Kyrjekontoret, kyrkja, prestegarden, skulen og barnehagen ligg i nærleiken av kvarandre. Det er lett å kome seg frå skulen til kyrkja på besøk. Kvart år har vi anten besøk av ei skuleklasse i Moland kyrkje, eller på ein av kyrkjegardane rundt kyrkja.

På siste skuledagen før jol vert det arrangert både skulegudsteneste og barnehagesamling.

Desse gudstenestene er godt innarbeidde, og er ein del av tradisjonen i bygda, og skulen ser på det som sjølvstøtt at elevane skal til kyrkje før jol. Dei siste åra har vi hatt det slik at 10. klasse elevane går inn i prosesjon saman med 1.klasse. Av di dei då får sitje på dei fremste benkane, så er dette med på å skape ro blant store og små. Songen og deltakinga elles syner at elevane er godt førebudde til gudstenesta.

Sokneprest har teke initiativ til eit møte med rektor for å få på plass eit meir formelt kyrkje-skule samarbeid.

7. SAMARBEID MED ORGANISASJONAR OG KYRKJELYDAR

7.1 Samarbeid med kristne og humanitære organisasjonar/institusjonar.

Sjå punkt 2.2. og 3.2.

7.2 Samarbeid/forsøksordningar med andre sokn og fellesråd.

Vi har samarbeid om felles prostidiakon i Vest-Telemark og om konfirmantarbeidet gjennom Ønsket og elsket.

Det er sett i gang ein prosess for at Ønsket og elsket skal verte ein landsdekkande, friviljug ungdomsorganisasjon. Dette håpar vi kan styrke det lokale ungdomsarbeidet.

I 2024 hadde Kviteseid og Fyresdal felles konfirmantovernatting. I 2026 prøvar Fyresdal, Kviteseid og Nissedal å få til ei felles konfirmantovernatting.

Bortsett frå samarbeidet mellom sokneprestane i Nissedal og Fyresdal om ferieavvikling m.m., har vi ikkje så stort samarbeid, men delar av stabane møtast frå tid til annan.

7.3 Samarbeid med andre kyrkjesamfunn

Pinsevenene her i bygda leiger ofte Betel til møta sine, samstundes som det er fleire av dei som frå tid til annan kjem på messer og gudstenester og kyrkjekaffi. Og det er hyggeleg.

Sarepta leiger Betel nokon gonger i året for å ha møtekveldar.

Andrii Pinchuk er ukrainsk prest frå den russisk ortodokse kyrkja. Han har vore tilknytt kyrkja i Bø og har i den forbindelse hatt både ukrainsk gudsteneste og gravferd i Moland kyrkje.

Pinsemenighetene i Telemark eig Fyresdal kurs- og leirstad har mykje aktivitet. Me har gjort nokon forsøk på å ha tettare kontakt. Men, sidan det er ulike kyrkjelydar frå mange stadar i Noreg som kjem dit for å ha eigne arrangement, har det vore utfordrande å vite kven ein evt. skal ha kontakt med.

8. FRAMTIDSPERSPEKTIV

Kyrkja i Fyresdal sin visjon er «Open og inkluderande». Vi ynskjer at alle skal kjenne seg velkomne, verdsette, og inkluderte i kyrkja og arbeidet vårt. Det diakonale perspektivet skal altså vere med i alt me gjer. Dette er noko vi heile tida må vurdere og utvikle.

Vi vil at fleire skal få høyre om Jesus og erfare Guds nåde i liva sine. I ei tid der mange er engstelege for situasjonen i verda og opplever indre uro, trur me at fellesskapet og bibelforteljinga me formidlar i kyrkja er relevant.

Arbeid vi ynskjer å prioritere framover er:

Barne- og ungdomsarbeid

Vi har lyst til å satse på barn og unge i Fyresdal. Vi trur at barn og unge treng trygge rom med vaksne som ser dei og oppmodar dei til å utfalde seg og engasjere seg. Når barn og unge vert inkludert, ser vi at fleire kjem til kyrkja og involverer seg i vårt arbeid.

Fyresdal barnegospel er ei viktig brikke i denne satsinga. Korøvingane, med måltid, er eit viktig fellesskap i seg sjølv. Gudstenestene koret deltek på skapar glede og engasjement. Medlemene av koret har vorte tryggare og modigare som medliturgar på desse gudstenestene. Vi håpar at dette arbeidet vil vekse.

Familiegudstenester og konfirmantarbeid vil vi òg særleg satse på. Vi vil bygge inkluderande fellesskap og skape ein tettare kontakt med kyrkja gjennom dette arbeidet. Formidling av bibelforteljingane vil ha ekstra fokus framover i familiegudstenestene og i konfirmantarbeidet.

Salmemesser

Vi vil halde fram med å ha salmemesser på tysdagskveldar fire gonger i året. Vi håpar å nå ut til fleire og andre enn dei som vanlegvis går på sundagsgudstenester. Det kan gje oss høve til å samarbeide med musikarar i bygda.

Ope kyrkjekontor

Vi vil at kyrkjekontoret skal vere ein stad ein kan kome innom, få ein kaffikopp og oppleve at nokon tek seg tid til det. Det er ein del folk som kjem innom kontoret vårt. Mykje på grunn av at vi tilbyr utvida gravferdshjelp. Vi ynskjer difor at kyrkjekontoret skal vere ope så mykje som mogleg på kvardagar. Vi trur at dette er med på å skape tillit og kontakt til folk i bygda.

Kyrkjene og gravplassane

I Fyresdal er vi stolte av kyrkjene våre, og vil jobbe vidare for å verne om desse.

Vi ynskjer å få nok av midlar slik at kyrkjene kan sjå fine ut, både utanpå og inni.

Vi opplever at folk har eit engasjement for gravplassane våre. Det er ein møteplass for mange, og vi vil at det skal vere stelt og fint å besøke graver.

Vi bør lage enkle reglar for kva vi skal ta vare på av gravminne, kva slag ansvar vi har som gravplassmynde, og kva ansvar pårørande har.

Fyresdal, oktober 2025

Marte M. Dybdal

Marte Martilla Dybdal

sokneprest

Else Berit Mandt Gaaren

Else Berit Mandt Gaaren

kyrkjevevjarvikar

KYRKJEVERJA I FYRESDAL

295/334

DEN NORSKE KIRKE

Agder og Telemark biskop

Adresseinformasjon fylles inn ved
ekspedering. Se mottakerliste nedenfor.

Dato: 03.02.2026

Vår ref: 25/01843-3 THS

Deres ref:

Protokoll fra bispevisitas i Moland sokn 2026

Bokmål:

Biskopen takker igjen for flotte visitasdager i Moland sokn.

Vedlagt er visitasprotokollen som inneholder:

- Biskopens visitasforedrag
- Menighetens visitasmelding
- Kirkebyggrapport
- Visitasprogram

Med vennlig hilsen

Stein Reinertsen
Biskop

Trine H Syvertsen
Kirkefagsjef

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Vedlegg:

Biskopens visitasforedrag Moland 2026
Moland Befaring av kirkebygg
Visitasmelding Moland sokn 2026
Program for visitas Moland

Kopi til:

Agder og Telemark bispedømmeråd

Postboks 208

4662
KRISTIANSAND S

Mottakere:

Prosten i Arendal prosti

Postboks 123

4891 GRIMSTAD

Postadresse:
Postboks 208
4662 KRISTIANSAND S

E-post: agder.biskop@kirken.no
Web:
Org.nr.: 818 066 872

Telefon: +47 38 10 51 20
Telefaks:

Saksbehandler
Trine H Syvertsen

2 av 2

Arendal kirkelige fellesråd
Soknepresten i Moland sokn
Moland menighetsråd
Arendal kommune

Postboks 1823
Nesgt. 13
Nesgata 13
Enhet/avdeling
Postboks 123

4858 ARENDAL
4810 EYDEHAVN
4810 EYDEHAVN
4891 GRIMSTAD

DEN NORSKE KIRKE

Agder og Telemark biskop

Visitasforedrag ved bispevisitasen i Moland sokn 27.1 – 1.2.26

Kjære menighet!

Nåde være med dere og fred fra Gud vår Far og Herren Jesus Kristus.

Det har vært en stor glede å være sammen med dere denne visitasuken. Det er 8 år siden jeg var her på forrige visitas, så det var fint å komme tilbake. Vi har vært igjennom et innholdsrikt og spennende visitasprogram, og jeg har blitt bedre kjent med menighetsrådet, ansatte og frivillige. Det har vært en stor berikelse, og jeg ser tilbake på denne uken med takknemlighet. Takknemlighet for alt som skjer, for alle som finner sin plass i menigheten, for at dere har som mål å vekke og nære det kristelige liv i soknet!

Det ligger mye planlegging bak en visitasuke. Prost Jorunn Raddum har ledet prosessen sammen med ansatte og menighetsråd. Menigheten har levert en fyldig visitasmelding før visitasen, og dere har laget et imponerende program som viser mye av bredden i menighetslivet og kontaktpunktene dere har ut i lokalsamfunnene.

Selve visitasuken startet med morgenbønn i Stokken kirke. Organist Kristi Møllerup Skaten, kirketjener Edgaras Grigonis og sokneprest Simen Heggelund Knutsen sørget for at dette ble en god måte å starte dagen på. Deretter var det møte med staben og leder av menighetsråd der vi sammen gjennomgikk programmet for visitasuken.

På Saltrød bo- og omsorgssenter ble det hyggelige samtaler med både ansatte og beboere, ikke minst rundt et godt måltid. Her var det merkbart at både beboere og ansatte trives godt.

Når jeg er på visitas, er jeg gjerne også på bedriftsbesøk dersom det er mulig. Det er viktig for meg å møte bedrifter som på en eller annen måte preger stedet, og høre hva de er opptatt av. Det ble et veldig spennende og lærerikt besøk på Arendal Havn, Eydehavn Terminal, der jeg møtte havnefogd Rune Hvass, assisterende havnefogd Gordon Fuglestad, prosjektleder Rune Ljøstad, avdelingsleder for teknisk Bjarte Skjønhaug og saksbehandler Magdalena

Pawlik-Bak. Det var spennende å høre om hvordan de jobber, og ikke minst hvilke tanker de har for videre utvikling av Arendal Havn. Tiden gikk fort i dette møtet!

Det er mye som er viktig under en visitas, og en av disse tingene er å samtale med de ansatte. Jeg fikk gode samtaler med flere, der vi fikk snakket sammen om ulike ting.

Tirsdag kveld ble avsluttet med konfirmanttime, der konfirmantene stilte meg spørsmål. Når det er slike spørreunder får de spørre om alt mulig, og her var det veldig mange spørsmål som viser at konfirmantene er opptatt av tro. Jeg fikk blant annet spørsmålene

- Hvorfor er de fleste kristne i Norge protestanter?
- Hvorfor tror du på Gud?

Onsdag startet dagen med besøk i Strengereid barnehage. Her ble jeg møtt med flagg på utsiden, og inne satt det en spent gjeng med 3 – 6-åringer klar i sirkel, og de hadde vært opptatt av at de måtte sitte sånn at de kunne se meg med én gang jeg kom inn døra! De hadde forberedt seg godt med sanger, og så viste jeg dem hva jeg hadde med meg i kofferten: De liturgiske klærne som en prest og biskop har på seg. Det ble også en hyggelig stund rundt formiddagsmaten, med nybakte rundstykker fra styrer John Oland. Så heldige barna er som får gå i en barnehage der styreren også er baker!

Jeg møter alltid kommunens ledelse når jeg er på visitas, og det var et hjertelig gjensyn med ordfører Robert Cornelis Nordli, som jeg har hatt gleden av å møte ofte. Det var også veldig hyggelig å få møte den nye kommunedirektøren Børge Toft, og så hadde de med seg to praksisstudenter fra statsvitenskap på UIA. Her er Arendal kommune forbilledlige i hvordan dere jevnlig har studenter inne i kommuneadministrasjonen. Jeg fikk høre et eksempel på noe av det studentene har fått lov til å jobbe med.

Det er alltid svært hyggelig å møte Arendal kommunes ledelse, og jeg setter stor pris på hvordan dere samarbeider med kirken på ulike måter. At ordføreren årlig møter prestene er et godt eksempel på at man verdsetter kirkens arbeid.

Det var en god tråd mellom besøket i Arendal Havn og møte med næringssjef Kåre Andersen og to av hans medarbeidere. Samtalen her ga godt innblikk i hvordan man tenker rundt næring, og ikke minst hvordan sikre at bedrifters medarbeidere fra andre land forblir i Arendal. Tiden gikk også her så alt for fort, for det er mye jeg skal rekke under en visitas.

Det blir mange møter i løpet av visitasdager, og det var derfor ekstra hyggelig at turen gikk videre til et privat hjem. Hos Jorunn og Gjert Arnt Gjertsen ble det tid

til både mat og prat sammen med deler av bønneringen som samles ukentlig i Stokken kirke. Takk for at dere bruker tid til å be for menigheten og for alt som skjer i menigheten. Jeg vet at dere blant annet ber for hver konfirmant.

Moland er nå ett sokn, og dere har et stort menighetsråd som på en god måte representerer alle de tre tidligere soknene. Menighetsrådet kunne fortelle at man ser at menigheten klarer å bevege seg mellom de tre kirkene i stadig større grad. Det er godt å høre!

Leder av menighetsrådet, Sunniva Fowels Holberg, ledet oss gjennom en presentasjon av menigheten etter visitasen i 2018. Noe av det som utpeker seg er det gode økumeniske samarbeidet, et bredt arbeid innen kirkelig undervisning og læring, HEL-samlinger, varierte gudstjenester med god kirkekaffe, samt et godt samarbeid med frivillighetssentral og skoler.

Så ser man at det er krevende med tre kirkebygg, at selv om frivilligheten er stabil så er det behov for å rekruttere nye frivillige, og at det er behov for å styrke givertjenesten. Det er også ønskelig å få på plass en konfirmantplan, en skriftlig kirke-skoleplan og et samarbeid med Flosta skole. En drøm om å få til tiltak rettet mot yngre voksne ble også nevnt.

Når jeg er på visitas, er det viktig for meg å møte ledere fra andre kirkesamfunn i området, og snakke om hva man kan være felles om. Vi er ikke flere enn at vi må kunne stå sammen om det sentrale. Det var derfor fint å avslutte onsdag med et møte på Eydehavn bedehus, som er eid av Normisjon. Her var der folk fra Normisjon, Filadelfia, Den norske Kirke og Frikirken. Det opplevdes godt å på denne måten vise at vi kan stå sammen, og jeg fikk dele en tenkt samtale med evangelisten Johannes med forsamlingen, etterfulgt av god tid rundt bordene med mat og prat.

Torsdag morgen møtte jeg Flosta skole. To elever fra 7. trinn viste meg rundt på den flotte skolen, og det er ikke annet å si enn at de som går på denne skolen er utrolig heldige! Tenk å ha egen svømmehall, flotte uteområder – og ikke minst: Så fine ansatte som det var der!

Jeg var innom to og to klassetrinn der tiden gikk veldig fort, for elevene hadde forberedt seg godt og hadde mange spørsmål å komme med. Siden tiden gikk så alt for fort, brukte vi like godt litt SFO-tid også, slik at 1. og 2.klasse skulle få spurt ferdig om alt de lurte på – og nå vet jeg hvilke favorittgodteri en del av dem har!

På Flosta bo- og omsorgssenter har man en liten avdeling C (for mennesker med funksjonsvariasjoner), med plass til 7 beboere. Her er organist og prest jevnlig på besøk, og jeg fikk være med og oppleve dette, og møte de som var der. Kirken gjør mye diakonalt arbeid, og tilstedeværelse på institusjoner er en viktig del av dette.

I Moland er det et godt samarbeid mellom Den norske Kirke og Dalen misjonshus, som eies av Normisjon. Også noen av gudstjenestene holdes her. Jeg fikk gleden av å besøke Ettermiddan, som er et flott tilbud etter skoletid, der et stort flertall av elevene fra Nesheim skole kommer. Denne gangen var de 50 barn, og flere frivillige av både voksne og ungdommer. Jeg vet dere er spent på hvordan det vil gå med dette fine arbeidet når Nesheim skole legges ned, og jeg håper dere klarer å finne en god løsning på en eller annen måte.

Mens Dalen har Ettermiddan-tilbudet, har Stokken tiltaket «Supertorsdag», som jeg fikk oppleve og være med på. Her samles man til et godt måltid og samtale rundt bordene, og så var det en samling i kirkerommet der jeg blant annet fikk høre barnekoret synge. Selv om de ikke er mange, så imponerte de veldig med sin fine sang.

Denne dagen fikk en veldig fin avslutning med HEL-samling på Kuben. Der var det mange! Jeg koste meg over å få være sammen med alle de som pleier å være med i HEL-arbeidet, og det gleder meg at dere har fått til dette svært viktige arbeidet i Moland. – Et arbeid som dere gjør på vegne av hele prostiet.

Utfordringer og veien videre

En visitas er ikke over når jeg drar; på en måte er det nå det begynner. Alt forarbeidet, møtene og samtalene peker ut en retning for veien videre. En retning for arbeidet med å vekke og nære det kristne liv i menigheten. Jeg har derfor behov for både å bekrefte alt dere får til og å oppmuntre dere til videre arbeid i tiden fremover:

1. Relasjonen mellom kirke og kommune i Arendal er svært god. Takk til kommunen for hvordan dere har åpne dører og god kontakt med kirkeverge, prost og prester. Fortsett å pleie de gode relasjonene.
2. Det er gledelig å se at dere i Moland er så gode til å jobbe sammen på tvers av organisasjoner og kirkesamfunn! Her har dere lange tradisjoner for dette, som jeg håper dere fortsetter å pleie. Dere er ikke flere enn at dere trenger hverandre.
3. Menigheten har vært gjennom noen år med mange presteskifter, sykdom i staben og vikarbehov. Koronatiden la jo også store begrensninger på våre samlinger og fellesskap. Slike perioder er alltid utfordrende, både for et stabsfellesskap, og for menighetsarbeidet. Jeg forstår at det ikke har vært bare enkelt, men håper at ting vil legge seg til rette fremover. Vi vil ta vår del av ansvaret for å bidra til dette.

4. Dere har selv pekt på at selv om dere har mange svært stabile frivillige, trenger dere å styrke frivilligheten. Jeg merker at de frivillige jeg har møtt er engasjerte og trives, og samtidig har dere antydning at dere ønsker å jobbe med hvordan dere enda mer kan vise at dere verdsetter alle som har et frivillig engasjement i menigheten.
5. Dere har en etablert givertjeneste, men ser behovet for å styrke denne. Det gjør dere klokt i. Se på hvordan dere kan jobbe med dette, både slik at flere blir med i denne viktige tjenesten, og noen av deres allerede trofaste givere øker sine bidrag.
6. Møtet med Flosta skole ser jeg på som starten på at dere får til et samarbeid der. Vi fikk tid til en liten prat om samarbeid mellom kirke og skole, og jeg vet at sokneprest Simen og rektor Casper Schoombie har avtalt å snakke videre om dette.
7. Det er viktig å ha gode strukturer i en menighets arbeid, og planer kan være en god måte å strukturere arbeidet på. I møtet med menighetsrådet ble det nevnt behov for en konfirmantplan og å få på plass skriftlige planer for samarbeid mellom kirke og skole. Jeg vil oppmuntre dere til å jobbe med dette.
8. Det finnes et godt digitalt verktøy som heter «Kirka Vår», og som er gratis for alle menigheter i Den norske kirke. Dette er først og fremst et strategisk verktøy for soknet, men her skal det også rapporteres inn alt av blant annet kirkelig undervisning og læring og diakoni – slik at menigheten får de økonomiske tilskuddene den skal ha. Bruk dette verktøyet, også til å legge inn planer for konfirmantarbeid, den fine strategiplanen som dere allerede har, og andre planer dere har for menighetens arbeid. «Kirka Vår» gjør det lettere for stab og menighetsråd til å få en oversikt over alt dere holder på med i menigheten. Ikke vær redde for å ta kontakt med mitt kontor for å få hjelp til både dette og andre ting vi har snakket om!

Jeg drar fra visitasen i Moland sokn fylt med takk, og jeg hilser dere med Paulus sine ord til menigheten i Tessaloniki: Vi takker alltid Gud for dere alle når vi husker på dere i våre bønner. For vår Gud og Fars ansikt husker vi stadig på hvordan dere er virksomme i tro, arbeider i kjærlighet og holder ut i håp til vår Herre Jesus Kristus.

Agder og Telemark bispestol 1.februar 2026
Stein Reinertsen, biskop

Rapport fra befaring før visitas i Moland sokn

Befaring 7. november 2025

Om befaringen og befaringsrapporten

Befaringen fant sted 07.11.25. Med på befaringen var Bjørg Løhaugen kirkeverge, Petter Gjerulf Norberg, Edgaras Grigonis, kirketjener Flosta og Stokken, Gerald Ottersland, kirketjener Austre Moland, Simen Heggelund Knutsen, sokneprest og Geir Myre, rådgiver kirkefag fra biskopens kontor.

Befaringsrapport utgjør sammen med visitasmeldingens del om kirkebygg, inventarlistene fra kirkebygdatabasen og bilder tatt under befaringen, rapporteringen til biskopen om kirkebyggene før visitasen. Rapporten er laget med utgangspunkt i skjema kirkevergen har fylt ut i forkant og samtaler under befaringen. Sist visitas i var i 2018 og det foreligger befaringsrapport for kirkene fra denne gang. Kapittel 6 i Årsmeldingen for 2024 gir en grundig status for kirkebyggene i 2024.

Fokus på universell utforming

Etter Lov om likestilling og forbud mot diskriminering kapittel 3 har offentlige og private virksomheter rettet mot allmennheten, plikt til universell utforming av virksomhetens alminnelige funksjoner. Kirkemøtet har i [sak 7/23](#) satt et økt fokus på likeverdig tilgjengelighet og tilhørighet - universell utforming av kirken.

Med universell utforming menes utforming eller tilrettelegging av hovedløsningen i de fysiske forholdene, inkludert informasjons- og kommunikasjonsteknologi (IKT), slik at virksomhetens alminnelige funksjoner kan benyttes av flest mulig, uavhengig av funksjonsnedsettelse. Det finnes byggetekniske standarder som definerer universell utforming. Byggets antikvariske verdi vil kunne gjøre at man i arbeidet med tilpasning i enkelte tilfeller må dispensere fra kravene. Der det er gjort endringer eller fakta ikke lenger stemmer med kirkebygdatabasen, må dette oppdateres. Opplysninger om tilgjengelighet hentet fra kirkebygdatabasen gjøres også tilgjengelig i publikumsdatabasen «Kirkesøk».

Fokus på inventarregistrering og oppdateringer i kirkebygdatabasen

Etter § 20, 4. ledd i Kirkeordning for Den norske kirke, skal menigheten føre register over kirkens inventar. Dette er utdypet i Regler for inventar og utstyr (Fastsatt av Kirkemøtet 15 april 2015) Kap. 7 § 29: «Menighetsrådet har ansvar for at alt permanent og kirkelig inventar og utstyr registreres i et nasjonalt register. Ved visitas og prostebesøk gis det rapport om registreringen. Jfr. følgende § 30 skal registeret oppdateres med anskaffelser, endringer, avhendinger og større reparasjoner.» Vi viser videre til Rundskriv om forvaltning og registrering av kirkeinventar (Rundskriv P-2/2010 fra Fornying-, administrasjons- og kirkedepartementet). Her omtales bl.a. bruken av Kirkebygdatabasen som kirkens offisielle verktøy for registrering i nasjonalt inventarregister. For kirkekunst og kirketekstiler bør minimum årstall og navn på billedkunstner/ håndverker/ tekstilkunstner bør legges inn der dette fortsatt er kjent. Dette er kunnskap som lett kan gå tapt. Det er viktig at inventardatabasen oppdateres ved nyanskaffelser, avhendinger og tap. Gjenstander tilhørende nåværende eller tidligere kirke som er donert eller utlånt til museér eller som man har kunnskap om finnes andre steder, bør føres inn i inventarlisten med anmerkning om hvor det er oppbevart/donert.

Der antall sitteplasser eller forhold angående universell utforming ikke lenger stemmer med kirkebygdatabasen bør dette oppdateres.

Bygg

Arendal kirkelige fellestråd forvalter 11 kirkebyggbygg med status som *Kirke etter kirkeordningen (§19)*: Trefoldighet (LF), Barbu (LF), Bjorbekk, Øyestad (AF), Engene (ALF), Tromøy (AF), Hisøy (ALF), Færvik (LF), Austre Moland (ALF), Stokken, Flosta (ALF) (DNK).

Generelt om status for vedlikehold

Oppsummerte verdier for kirkene i Moland i KA sin kirkeundersøkelse 2021

Bygning_navn	byggeår	Summer av Yttertak og tårn	Summer av Yttervegger	Summer av Grunn og fundamenter	Summer av Interiør og inventar	Summer av Sikring av verdigjenstander	Summer av Brann- og tyverisikring
Austre Moland kirke	1673	1	1	2	1	1	1
Flosta kirke	1632	0	1	1	1	1	1
Stokken kirke	1878	1	0	0	0	0	0

Verdi 0-3. 3 er dårligste resultat.

Om overflatebehandling

I rundskriv Q06/2020 - Forvaltning av kirke, gravplass og kirkens omgivelser som kulturminne og kulturmiljø (kirkerundskrivet) vises det under punkt 2.5 til at «Innvendig og utvendig overflatebehandling på fredede kirker er søknadspliktig etter kulturminneloven»
Når det gjelder listeførte kirker står det i punkt 2.3.4: «Mindre utvendige og innvendige arbeider kan utføres uten å konsultere Riksantikvaren, dersom de går ut på å videreføre eksisterende overflatebehandling i form av malingstyper og farge etc.» Å videreføre eksisterende overflatebehandling viser da til den typen maling som er brukt tradisjonelt. I praksis vil dette på listeførte kirker med malt trepanel si at man viderefører tradisjonell overflatebehandling med linoljemaling. Vi viser her til Riksantikvarens artikkel om bruk av linoljemaling på deres hjemmeside.

Om søknader etter midler fra Bevaringsprogrammet

Gjennomgang av Flosta for hovedprosjekt knyttet til drenering, utbedring av råteskader både i gulv-, vegg-, tak- og tårnkonstruksjon. I tillegg bør flere vinduer rehabiliteres. Istandsetting vil kreve betydelige økonomiske ressurser. Se sak og godkjenningsbrev 23/04034-4 3.01.24 og 23/04034-8 13.05.24.

Austre Moland kirke

Austre Moland kirke er bygget i 1673. Det er ikke kjent at det har vært andre kirker på stedet tidligere. Kirken har status som *kirke etter kirkeordningen (§19)* og har vernestatus som *automatisk listeført (1650 - 1850)*. Kirketomt og deler av kirkegård er fredet.

Der finnes et godt resyme av kirkens historikk bl.a. på [Agderkultur](#) med utgangspunkt i boka til Bjarne Karsten Nenseters bok fra 1993 PÅ KIRKEVANDRING I AUST-AGDER.

I kirkebyggdatabasen står kirken oppgitt med 415 sitteplasser.

Kirkens konstruksjon, tilstand og opplysninger om vedlikehold

Kirken er laftet av tømmer og er kledd med malt trepanel. Sist overflatebehandling var i 2015. Da benyttet man linoljemaling. Kirken ble sist vasket for svartsopp før sist maling. Den hadde en del svartsopp ved befaring. Dette er ikke farlig for bygget, men kan være skjemmende. Fasadevask kan med fordel gjøres mellom maleintervallene.

Kirken har ikke vært gjennomgått av noen med ekstern byggfaglig kompetanse de siste fire årene, men fellesrådet har god faglig kompetanse i sin stab.

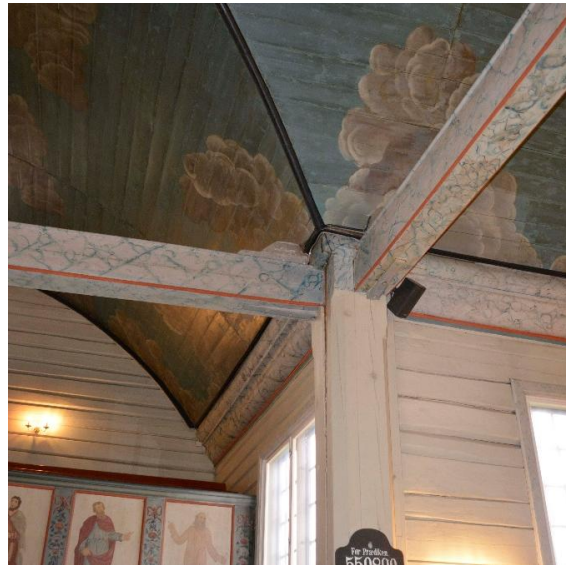
Eventuelle kommentarer som gjelder kirkens tilstand: Kirkens tilstand må defineres som god. Det ble under befaringen sett på om hjørnene likevel bør undersøkes grunnet utglidninger av bete/bindebjelke. Eventuelt kan det plasseres gipsplomber der det har vært tegn til bevegelse, for videre kontroll.

A og B) Vannbord til ringeluke forbedret med malt stålbeslag. C-E) Nytt og gammelt treverk med sammenføyninger av god kvalitet. Gjenbruk av smidd spiker.

Det er gjort større utbedringer i tårn. Kjente skader er utbedret, herunder råteskade i tårn. Dette er gjort av eksternt firma (Bøylestad og Moen) med stor kunnskap til antikvariske bygg, noe som viser igjen i detaljene, blant annet sammenføyningene.

Det er noe synk i SV hjørne på korsarm. Vi ser også at det er/har vært noe bevegelse i bjelkene i korsene. Det er ikke registret bevegelse senere år, men dette bør måles/plomberes slik at man kan holde dette under oppsyn.

Tydelig utglidning av bindebjelke/bete i hjørnet i nordøst. Tidligere montert kne i hjørnet i sørvest.

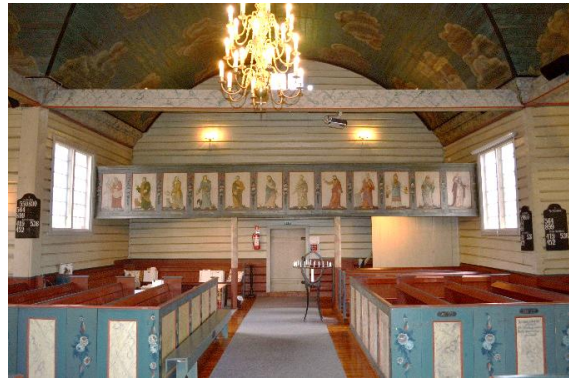
Universell utforming

Fysiske tilpasninger for folk i rullestol:

Rullestolbrukere kan komme inn sideinngang. Det er permanent rampe som fører til denne inngangen. Det er to lave trinn opp til hovedinngang og slakt terreng.

Men terskelen er høy og rullestolbrukere er avhengig av at andre åpner døren for dem. Kirken har ikke faste tilpassede plasser til rullestol i kirkerommet, men kan bruke barnekrok.

Koret og alterringen er ikke tilgjengelig for rullestolbrukere. Det er ett trinn opp til koret. Kirken har fungerende teleslynge eller andre løsninger for hørselshemmede.

Det er vurdert rampe opp til koret, men man har ikke funnet en god løsning. Korsillet gjør at man i så fall må etablere en permanent skrårampe under teppet, noe som ikke vil være umulig og heller ikke spesielt kostbart. Biskopen tar gjerne imot en søknad, om dette er ønskelig fra menighetens og fellesrådets side.

Det er toalett i nærliggende bygg. Her er det også HC toalett. Det er ikke avmerket HC parkering ved kirken.

Oppvarming og energibruk

Kirkens totale volum er på: 475. Det brukes gj.snittlig ca 39000 kwh. Det er montert digital varmestyring som er klarert for fjernstyring, men som pr i dag styres lokalt.

Kirkerommet oppvarmes hovedsakelig med infrarøde ovner på underside av benk. I tillegg er det panelovner på vegg.

Energiøkonomisering:

Vinduer: Kirkerommet har enkle vinduer ytterst med koblede vinduer på innsiden.

Inventar

Orgel

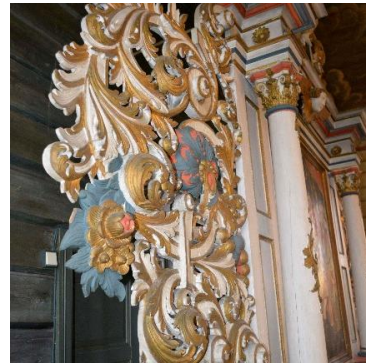
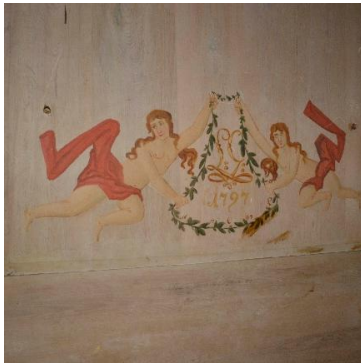

Hovedorgelet er et Pipeorgel produsert av Vestlandske orgelverksted og ble installert i 1973. Det rapporteres at det fungerer bra.

Kirkerommet har i tillegg et Akustisk piano.

Inventarliste

Inventar rapporteres er fylt inn med noe utfyllende tekst og bilder. Det planlegges å ha innholdet ferdig ført inn i løpet av 2026. Løpende gjennomgang og oppdatering. Inventar er imidlertid ikke synlig i Plania/Ordna eiendom. Vi ber FR sjekke ev manglende godkjenning/publisering i databasen.

Kirken er rikt dekorert. Mye av dette forsvant i 1870, men ble restaurert tilbake etter 1922 av Finn Kraft.

Det hadde vært behov for på sikt å planlegge for overordnet hovedprosjekt for gjennomgang av inventar og konstruksjon.

Messehagler

Messehagler finnes i alle liturgiske farger. Messehaglene oppbevares på godkjente (brede) hengere. Det er gjennomført lysskjermende tiltak for å bevare tekstiler fra falming.

Det er ikke laget restverdiskjema.

Liturgisk inventar

Altertavle er laget av Ole Nilsen Weierholt og er fra ombyggingen til korskirke i 1779. Den er en kopi av altertavlen i Holt kirke. Men alterbildet kjenner man ikke maleren bak. Hvor den gamle altertavlen fra 1735 endte, kjenner man ikke til. Altertavlen i rokokko er et utsøkt arbeide. Maleriet i altertavlen ble skadet av en tidligere luftfukter.

Døpefont er en gave laget i 1754 og malt og staffert i 1797.

Ringeanlegg

Hovedklokke ringes med elektrisk ringeanlegg.

Der er et lokalt ønske om å henge opp en tredje klokke.

Kirkens egnethet

Kirkens lokaler oppleves egnet for vanlige gudstjenester. Kirkens lokaler ikke godt egnet for gjennomføring av familiegudstjenester, Hel gudstjenester, ungdomsgudstjenester etc.

Fremover

Bygget er ikke godt egnet for flere rullestoler. Korsille, alter etc. er av antikvarisk høy verdi og må behandles med respekt. Kirken står på tur for utvendig vedlikehold, renhold og maling i løpet av ca. 3 år. Vi anbefaler imidlertid å undersøke om det først og fremst er behov for vask og flekking av kirken.

Flosta kirke

Flosta kirke er bygget i 1632. Dette er den andre kjente kirke på stedet. Kirken har status som *kirke etter kirkeordningen (§19)* og har vernestatus som *automatisk listeført (1650 - 1850)* Kirketomt og deler av kirkegård er fredet.

Kirken har 290 sitteplasser. (I kirkebyggdatabasen står oppgitt 290.)

I boken fra 2003 *Flosta kirke* av Hans Olaf Aanensen, Ingrid Ytterdal og Sigrid E. Nilsen summerer de opp arbeidet med historieskrivingene slik: «Vi har fulgt kirkens historie fra 1400-tallet, forlenget i 1700, ombygd til korskirke i 1747, utvidet i 1864 og til slutt restaurert i 1977. De fleste stilepokene er representert, fra renessanse, barokk og rokokkoperioden til sveitserstilen i den siste ombyggingen.»

Kirken er usedvanlig rikt dekorert, men man har som i så mange andre kirker måttet hente fram tidligere dekor fra overmaling og måtte gjenskape dekor ødelagt av overmalinger, tidligere ombygging og brann.

Måten kirken har blitt utvidet og ombygget på opp gjennom historien slår nesten alle rekorder.

Med utvidelsene har også innredningens skiftet fra langkirke med kor i øst til korskirke med koret i nord, så tilbake til kor i øst og atter tilbake til kor i nord, da det nye koret ble menighetssal. Kirken har også hatt en dramatisk historie der hele tre branner har blitt stoppet før de tok kirken.

Kirkens konstruksjon, tilstand og opplysninger om vedlikehold

Kirken er laftet av tømmer og er kledd med malt trepanel. Sist overflatebehandling var i 2021. Da benyttet man linoljemaling. Kirken ble sist vasket for svartsopp før sist maling.

Det er pr i dag ikke oppdaget råteskade som ikke er utbedret. Det er pr i dag ikke oppdaget sopp eller muggproblem som ikke er behandlet.

Kirken har vært gjennomgått med byggfaglig kompetanse. Kirken har en del skader som er registrert i egen rapport. Enkelte skader på takbukker er av kritisk karakter. I tillegg er det råteskader i et hjørne av tårnet som har ført til noe sig. Opplevs likevel stabilt.

Universell utforming

Fysiske tilpasninger for folk i rullestol:

Rullestolbrukere kan komme inn sideinngang eller annen sekundær inngang til begge sideskipene. Det er også flatt terreng inn hovedinngang, men her er litt høy terskel. Inngangen i sør er like mye brukt som hovedinngang som den egentlige hovedinngang i vest. Inngang i nord er mindre brukt og har gressdekke utenfor.

Rullestolbrukere er avhengig av at andre åpner døren for dem. Kirken har ikke faste plasser til rullestol i kirkerommet. Koret og alterringen er ikke tilgjengelig for rullestolbrukere.

Det er vurdert rampe opp til koret, men man har ikke funnet en god løsning. Selv om det kun er ett trinn opp til koret er trolig den trange passasjen mellom kors skillet og alterring en større utfordring enn å få til en permanent rampe. Man må for å få til en god løsning til med en mer omfattende endring der enten hele kors skillet flyttes bakover i kirkerommet eller alterringen gjøres mindre.

Det er toaletter (også HC toalett) i «kirkestua» på andre siden av vegen. Dette bygget trenger imidlertid oppussing om det skal brukes videre. Menigheten ønsker i stedet å bedre fasilitetene i kirkebygget, eventuelt med et påbygg til menighetssalen slik at man kan etablere toaletter der. En mulighet er også å flytte kjøkken til veggen mellom menighetssal og kirkerom for å frigjøre dagens kjøkken til toaletter.

Kirken har fungerende teleslynge eller andre løsninger for hørselshemmede. Det kan være lurt å ta en befaring sammen med riksantikvaren før en går i gang med en søknad om endring.

Det er ikke avmerket HC parkering ved kirken.

Oppvarming og energibruk

Kirkens totale volum er på: 499. Det brukes gj.snittlig ca 30600 kwh. Det er montert digital varmestyring som må styres lokalt.

Kirkerommet oppvarmes hovedsakelig med rørovn på gulv under benk. I tillegg er det panelovner på vegg.

Kirkerommet har kun enkle vinduer.

Inventar

Orgel

Hovedorgelet er et Pipeorgel produsert av Peter Collins og ble installert i 1990. Det rapporteres at det fungerer bra. Kirkerommet har i tillegg et Akustisk piano.

Inventarliste

Inventar er fylt inn med noe utfyllende tekst og bilder. Det planlegges å ha innholdet ferdig ført inn i løpet 2026. Det rapporteres om at det gjøres løpende gjennomgang og oppdatering.

Messehagler

Messehagler finnes i alle liturgiske farger. Messehaglene oppbevares på godkjente (brede) hengere. Det er gjennomført lysskjemende tiltak for å bevare tekstiler fra falming. Det foreligger ikke restverdiskjema.

Liturgisk inventar

Dåpshuset er skåret av Christian Suchow, Staffert av Jørgen Schulz i 1858.

Altartavle er laget av Samuel Dorn i 1705. Den ble kraftig brannskadet i 1988, men restaurert (malt på nytt) av Terje Norsted hos Riksantikvaren. Altartavlen laget av Brun i nygotisk stil i 1882 står i menighetssalen .

Flosta kirke er trolig landets eneste kirke som er blitt reddet fra å brenne ned hele fire ganger: 1731, 1823, 1980, 1988.

Sommeren 2009 foretok NIKU en tilstandsvurdering av inventar og laget en rapport. Maleriet «Golgata» som da hang i våpenhuset ble karakterisert som dårlig.

Ringeanlegg

Hovedklokke ringes manuelt. Med tau. Den gamle klokken fra 1506, som er sprukket, er utstilt i det nordre våpenhuset. Adkomst til klokken er rimelig god.

Kirkens egnethet

Kirkens lokaler oppleves lokalt egnet for vanlige gudstjeneste, men ikke godt egnet for gjennomføring av familiegudstjenester, Hel gudstjenester, ungdomsgudstjenester etc.

Kirkerommet er svært historierikt og oppleves mer autentisk enn det i virkeligheten er, takket være restaureringen fra 1977. Kirkerommet er både vakkert og forteller en lang historie. Men det begrenser samtidig bruken av kirkerommet. Vi opplever likevel at kirkesalen oppfyller tilleggssbehov og gir kirken større potensiale. Dette oppfatter vi også at man lokalt opplever i møte med hytteturistene som kommer til kirken.

F.v.: Menighetssalen med skyvedøren inn mot kirkeskipet. Kjøkken som fikk ny innredning i 2017. Galleriet på nordveggen er ikke lenger i bruk.

F.v. Det er fra tidligere laget to skap for utstilling av gamle gjenstander. Det er nå laget et skap i samme stil for brannslangen.

Det er sprang mellom nivåene i kirken og redusert antall plasser for rullestol, ikke HC WC i bygget, svak belysning

Det er utarbeidet en omfattende rapport om tilstanden på kirken.

Kirken er i behov av større oppgradering rent bygningsmessig.

Mulighet for HC toaletter diskutert i form av et tilbygg bak nyeste del av bygget. Det ble også spilt inn under befaringsmulighet for å lage kjøkkenkrok i menighetssalen og bygge om dagens kjøkken til toaletter.

Man ønsker å selge «kirkestua» ved siden av, grunnet vedlikeholdskostnader.

Huset til Andreas Mortensen ble kjøpt av menigheten 1867. Det er bygget i 1736 og stod opprinnelig mellom minnebautaen til Even Thorsen foran kirken og minnesmerket over falne under krigen. Et av argumentene i 1867 for å kjøpe huset var å flytte det for å gi plass til en utvidelse av gravplassen og fordi man mente det utgjorde en brannfare for kirken så nær kirkebygget. Det ble imidlertid stående og brukt til menighetsarbeid. Under befaringen ble det snakket om at man nå vurderer å selge huset igjen. Et slik salg vil i så fall reguleres gjennom kirkeordningen.

[Siden sist visitas har biskopen godkjent disse sakene:](#)

23/04034 Inngrep ved gjennomføring av tilstandsanalyse

22/02702 Etablering av brannslange og skap

21/03041 Reparasjon av kirkeklokke og restaurering av klokkestol

20/02642 - 20/01900 Skifte av drenskum og Dreneringsrør og dreneringskum

18/02881 Adkomstvei

Stokken kirke

Stokken kirke er bygget i 1878. Det er ikke kjent at det har vært andre kirker på stedet tidligere. Kirken har status som *kirke etter kirkeordningen (§19)* og har vernestatus som *ikke vernet*. Hverken

kirketomt eller kirkegård er fredet. Kirken ble ikke befart i 2025. Siste befart i 2017. Det er imidlertid ikke gjort betydelige endringer etter sist visitas i kirken. Kirken har 604 sitteplasser. (I kirkebyggdatabasen står oppgitt 400.)

Kirkens konstruksjon, tilstand og opplysninger om vedlikehold

Kirken er bygd i mur og tre som bindingsverk og er kledd med malt trepanel. Sist overflatebehandling var i 2017. Da benyttet man linoljemaling. Kirken ble sist vasket for svartsopp/smuss mindre enn to år etter sist maling. Den viser igjen behov for vasking for svartsopp/smuss.

Det er pr i dag ikke oppdaget råteskade som ikke er utbedret. Det er pr i dag ikke oppdaget sopp eller muggproblem som ikke er behandlet.

Kirken har ikke vært gjennomgått av noen med byggfaglig kompetanse de siste fire årene. Eventuell kommentarer som gjelder kirkens tilstand: Kirken er i god stand, den får jevnlig tilsyn.

Universell utforming

Fysiske tilpasninger for folk i rullestol:

Rullestolbrukere kan komme inn sideinngang eller annen sekundær inngang. Det er permanent rampe som fører til denne inngangen. Rullestolbrukere er avhengig av at andre åpner døren for dem. Kirken har ikke faste plasser til rullestol i kirkerommet. Koret og alterringen er ikke tilgjengelig for rullestolbrukere. Kirken har fungerende teleslynge eller andre løsninger for hørselshemmede.

Folk i rullestol kommer seg ikke opp til koret. Det er kun ett trinn opp til koret. Det ville vært mulig å søke om en form for rampe opp til koret. Det er toaletter (også HC toalett) i kirkebygget (kirkestuen). Det er avmerket HC parkering ved kirken.

Oppvarming og energibruk

Kirkens totale volum er på: 498. Det brukes gj. snittlig ca. 674500 kWh, omfatter også kirkestue (+ 220m²). Det er montert digital varmestyring som kan fjernstyres.

Kirkerommet oppvarmes hovedsakelig med rørovn på gulv under benk. I tillegg er det panelovner på vegg.

Energiøkonomisering:

Vinduer: Kirkerommet har enkle vinduer ytterst med koblede vinduer på innsiden.

Inventar

Orgel

Hovedorgelet er et Pipeorgel produsert av JH Jørgensen og ble installert i 1928. Det rapporteres at det fungerer bra. Kirkerommet har i tillegg et Flygel.

Inventarliste

Inventar er fylt inn med benevnelse og bilder. Det planlegges å ha innholdet ferdig ført inn i løpet av løpende gjennomgang og oppdatering.

Messehagler

Messehagler finnes i alle liturgiske farger. Messehaglene oppbevares på godkjente (brede) hengere. Det er ikke utarbeidet restverdiskjema.

Liturgisk inventar

«Døpefont er en avstøpning av fonten i Vartov kirke, Grundtvigs egen kirke, i København. Den ble gitt som en gave til Grundtvig på hans 75-års dag i 1858, og den er utført i marmor av den norske billedhuggeren Christoffer Broch.» (Svein Ellingsen, Oddvar Andre Engrav og Erling Magnar Jørgensen, 1979, s. 28)

Altartavle er laget av Ludvig Karlsen, sønn av daværende prest Hans K. Larsen og er fra kirken var ny 1879. Alterbildet malt før 1869 og tilføyet avrundet topp for å passe inn i tavlen. Opprinnelig kjøpt inn til Austre Moland, men gitt videre hvor soknepresten, Dietrichson ønsket å skifte 1869. (Svein Ellingsen, Oddvar Andre Engrav og Erling Magnar Jørgensen, 1979)

Glassvindu og tårnur

Kirketårnet har tårnur. Elektrifisert urverk.

Ringeanlegg

Hovedklokke ringes manuelt.

Kirkens egnethet

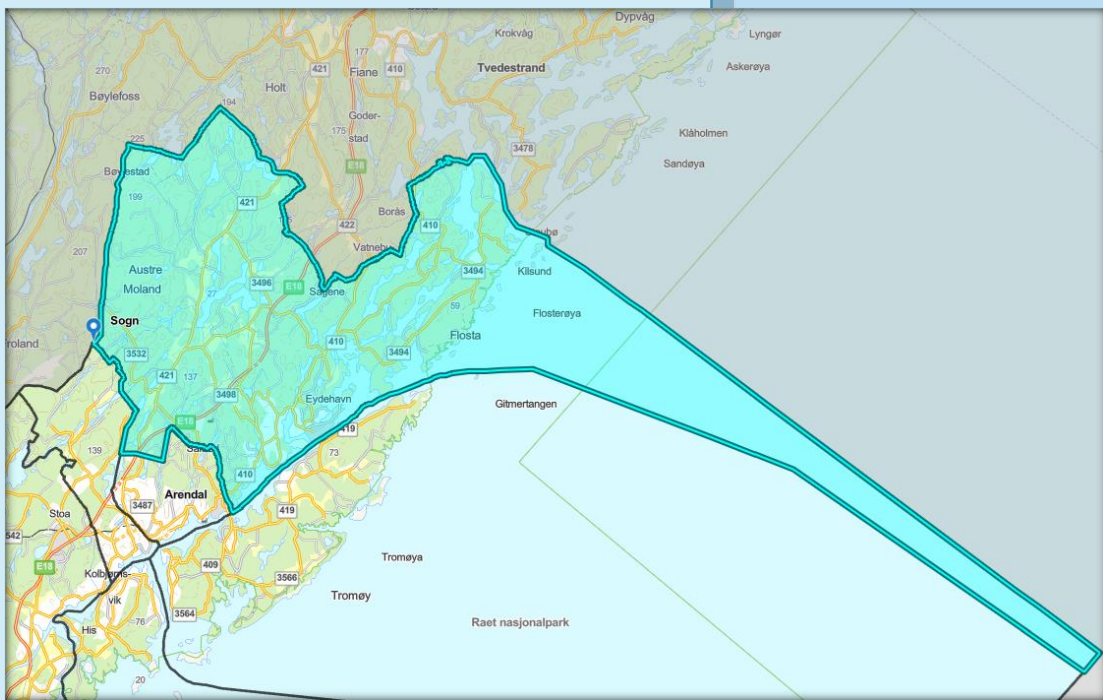
Kirkens lokaler oppleves svært godt egnet for vanlige gudstjenester og er godt egnet for gjennomføring av familiegudstjenester, Hel gudstjenester, ungdomsgudstjenester etc.

Siden siste visitas

I 2025 ble tak mellom kirke og kirkestue tekket om, lekkasje inn i kirkestue stoppet (24/00625)

2025

Bispevisitas, Moland menighet

2025

1. INNLEDNING

1.1 Bispevisitasen i Moland menighet gir oss anledning til å reflektere over menighetens utvikling, fellesskap og engasjement de første årene etter at de tre menighetene Flosta, Austre Moland og Stokken slo seg sammen til en menighet.

Vi vil vise hvordan menigheten er utviklet til glede for lokalsamfunnet og kirken som helhet.

1.2 Kort historisk riss siden siste visitas

Covid19 fikk stor innvirkning på besøkstallene, men nå er besøkstallene på vei oppover igjen. De ansatte i Fellesrådet har holdt seg forholdsvis stabilt, og prestesituasjonen har stabilisert seg etter at Moland menighet har hatt noen år med mye utskiftning og vikarbruk.

I forbindelse med revisjonen av liturgien har menighetsrådet hatt en viktig og aktiv rolle. Liturgien ble jobbet mye med, og det ble blant annet søkt om dispensasjon til å kunne beholde Tore Aas sin versjon av Kyrie.

Menighetssammenslåingen har fungert over all forventning, og vi opplever at medlemmer fra de tidligere tre soknene går på gudstjenester på tvers av de gamle soknegrensene. Det arbeides også litt med å få frivillige som klokkere og kirkeverter til å kunne bevege seg mer på tvers.

Menigheten har lagt fokus på familie gudstjenestefeiringen, samt et ønske om å trekke yngre mennesker til kirken.

2. SOKNET - Moland

2.1 Grenser, folketall, kirkemedlemskap

Moland sokn deler grense med flere sokn i Arendal prosti: Tromøy, Barbu, Trefoldighet og Froland. I tillegg til dette grenser Moland til alle tre sokn i Tvedestrand kommune: Holt, Tvedestrand og Dypvåg.

Før Moland kommune slo seg sammen med Arendal hadde Moland en befolkning på 8148. Etter sammenslåing i 1992 var den totale befolkningen i Arendal kommune 36836. Molands befolkning utgjorde da 22% av kommunens befolkning. I dag har Arendal en befolkning på 46609 innbyggere, noe som vil tilsi at Moland har en befolkning på om lag 10254, som fortsatt svarer til 22% av befolkningen i kommunen.

I Moland menighet er det 5460 medlemmer. Dette tilsvarer 50,33 % av innbyggerne.

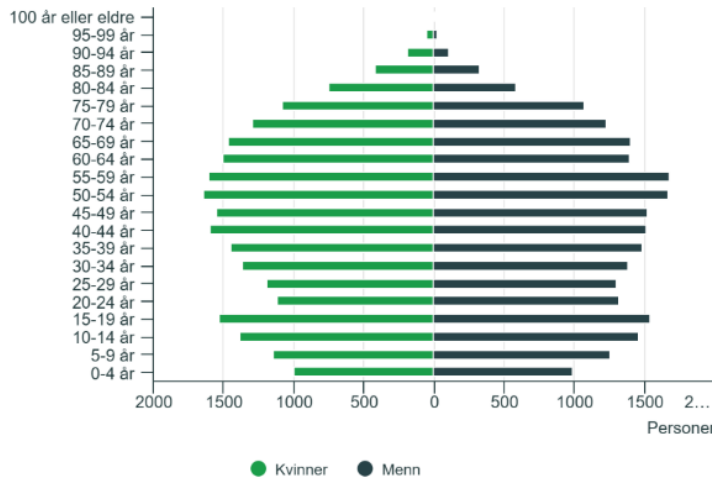
Totalt i Arendal er 62,53 % menighetsmedlemmer.

2.2 Demografi, sosiologisk beskrivelse, lokalsamfunnet- kultur- og samfunnsliv

Antall: 46 609 per første kvartal 2025

Aldersfordeling for innbyggerne i kommunen

1.01.2025

Kilde: Befolkning, Statistisk sentralbyrå

Prognose: Statistisk sentralbyrå forventer en økning i befolkningstallet frem mot 2050. Det spås et befolkningstall per 2050 på 48 284 innbyggere

Sosiale forhold:

Om sosiale forhold i Moland kan en fremholde at Moland sokn geopolitisk sett er en god representasjon av kommunen som helhet, dog med en gjennomgående dårligere score enn resten av kommunen på punktet barn med barnevernstiltak. De tidligere soknene, Austre Moland, Flosta og Stokken har svært forskjellige oppvekst- og levevilkår. Austre Moland (representert ved Nesheim) skårer høyt på de fleste punkter, med unntak av utdannelsesnivå, unge uføre og barn med barnevernstiltak. Flosta skårer høyt på det meste med unntak av både høyt og lavt utdannelsesnivå i aldersgruppen 30-39, samt at Flosta innehar den laveste skåren på barn med barnevernstiltak. I Stokken (representert ved Saltrød og Eydehavn) har man en gjennomsnittsscore på ca. 20 (hvorpå 1 er best og 30 dårligst) på helheten av oppvekst og levekårsstatistikken. De mest prekære punktene i dette er utdanningsnivå, arbeidsledighet og barn med barnevernstiltak.

Se graf hos Arendalkommune:

<https://www.arendal.kommune.no/politikk-og-medvirkning/kommunens-planer/arendalstall/folkehelseoversikt/kunnskapsgrunnlag-med-folkehelseoversikt-2024/oppvekst-og-levekar/>

Næringsliv:

Næringslivet i Arendal kommune som helhet er på en oppadgående kurve, med en reduksjon i arbeidsledigheten fra 2019 og til i dag:

<https://www.arendal.kommune.no/politikk-og-medvirkning/kommunens-planer/arendalstall/folkehelseoversikt/kunnskapsgrunnlag-med-folkehelseoversikt-2024/naringsliv-og-okonomi/>

Næringslivet i Moland omfatter ulike sektorer, men er spesielt kjent for sin grossistvirksomhet og transportnæring. Flere bedrifter, spesielt innen frukt- og grøntbransjen, har etablert seg i området, og benytter Moland som base for distribusjon til kunder i regionen og utover.

Moland har imidlertid opplevd utfordringer knyttet til endringer i infrastruktur og logistikk, spesielt relatert til økt kjørelengde og kostnader for bedrifter som er avhengige av transport.

Av større selskaper kan der særlig nevnes Arendal Havn som driver med: Utleie av areal, lager, industribygg, kaier, håndteringsutstyr, småbåtplasser og gjestehavns plasser. Havnen tilbyr store mobile havnekraner, langtidsleie; grønn landstrøm og håndterer alle typer last.

3. ARBEIDET I MENIGHETENE

3.1 Menighetens strategi og visjon

Det overordnede målet er å gjøre en god jobb for lokalbefolkningen i Moland. Å være til stede som en støtte i samfunnet, i sorg og glede. Moland menighet har siden sammenslåingen hatt mottoet «En plass for alle», noe som etterstrebes i Menighetens arbeid, blant annet gjennom et aktivt Hel-tilbud, et tilbud for menighetsmedlemmer med funksjonsvariasjoner. Våren 2025 hadde menigheten en strategisamling, hvorpå det overordnede målet i menigheten er å tilpasse og etablere tilbud som vil være treffende for særlig unge voksne.

3.2 Generell vurdering av menighetslivet/ menighetens åndelige situasjon

Moland menighet er en aktiv menighet som favner om ett stort antall av soknets medlemmer. Dette gjør seg til kjenne i at mange medlemmer som ikke går i kirken på regelmessig basis likevel kommer i kirken på mange av de arrangementer som holdes der.

Menighetsråd og faste kirkegjengere er opptatt av kirkelivet, og viser stort engasjement rundt gudstjenestefeiringen, så vel som andre arrangementer i kirkelig regi.

3.2.1 Gudstjenester: Utvikling av gudstjenestelivet og gudstjenestedeltakelse

Moland Menighet tilbyr en rekke forskjellige gudstjenester. Det er ønske om å inkludere mangfoldet i Folkekirken. Gudstjenestene strekker seg derfor fra spennet høymesser og utegudstjenester til Taizemesser og familiegudstjenester, i tillegg til alt det som er i mellom.

3.2.2 Kirkelige handlinger

	2020	2021	2022	2023	2024
DØPTE i Moland Sokn	37	54	48	38	35
KONFIRMERTE	59	59	66	63	63
VIGSLER	15	9	15	11	9
GRAVFERDER	53	50	62	77	62
INNMELDTE	5	2	2	15	6
UTMELDTE	13	21	17	21	15
GUDSTJENESTER	73	80	88	87	82
DELTAGERE PÅ GUDSTJENESTENE	3972	3348	7373	6475	6728
GUDSTJENESTER MED NATTVERD	16	10	28	32	34
NATTVERDGJESTER	568	200	933	1420	1652
OFFERKOLLEKT I KIRKEN TOTALT KRONER	186 038	191 745	294 816	304 247	307 352
HERAV KOLLEKT TIL MENIGHETEN	52 956	120 043	185 651	145 147	137 801

3.2.3 Trosopplæring og annet barne- og ungdomsarbeid

Moland menighet har en rekke trosopplæringstiltak med grei oppslutning. Av faste tiltak kan nevnes: «Dueslipp» (dåpssamling) i januar, «Kode B-samling» og «Krøllesamling» i februar, Tårnagenter og utdeling av 6-årsbok i mars, gave og forbønn for 1. klassinger i august, utdeling av 4-årsbok i september/oktober og «Lys våken» i november. I tillegg er babysang en fast aktivitet. Konfirmasjonsundervisningen har god oppslutning i Moland med et snitt på 50-60 konfirmanter per kull. Av andre tiltak for barn og unge er: «Supertorsdag»: et månedlig familietilbud med middag, en sosial eller

kreativ aktivitet og en samling i kirkerommet. «Ettermidda'n»: Et etter-skolen-tilbud i samarbeid med Dalen misjonshus, hovedsakelig med elever fra Nesheim skole. Her får elevene mat, gjør aktiviteter sammen og får en andakt.

Barnekoret Mobagos: Se 3.2.8.

NUF: Normisjonens UngdomsForening, en ungdomsklubb hvor også mange av våre konfirmanter er/ blir involvert. Dette er et samarbeid med Dalen misjonshus.

PUST: Ungdomsarbeid på prostinivå hvor vår kapellan og noen ungdommer er involverte.

En gang i måneden feirer vi gudstjenester for barn og unge med familiegudstjeneste. Dette er en viktig del av vårt arbeid for å styrke deltakelsen av barn og familier på våre gudstjenester.

I tillegg har vi to «Helt-ærlig-gudstjenester» i halvåret som er særlig rettet mot ungdommer.

3.2.4 Voksenarbeid

Menighetskorset Amos er et tallrikt kor, som favner medlemmer både i og utenfor Molands soknegrenser. Amos er jevnlig med på gudstjenester i Moland sokn, i tillegg til at de holder konserter andre steder enn Moland. De er ansvarlige for julekonsert i Austre Moland kirke, en konsert som ofte har omkring 350 publikummere.

Misjonsringen Saltrød - Se 3.2.6 Misjon

HEL-arbeid – Se 3.2.5

Mandagsbønnen: En bønnegruppe som samles i Stokken kirkesenter hver mandag til bønn og lunsj.

Quiz-kveld: Faste quizkvelder i menighetssenteret.

Samtaletilbud fra prest og menighetspedagog.

Menighetene har mange frivillige som stiller opp på arrangementene og deltar i gudstjenestelivet.

3.2.5 Diakoni

Menighetens diakoniutvalg har i hovedsak ansvar for planleggingen og gjennomføringen av menighetens Hel-arbeid. Dette er samlinger for personer med funksjonsvariasjoner. Diakoniutvalget har også en sentral rolle i forbindelse med feiringen av Allehelgensdag. Utover dette har menighetsrådet vedtatt å bli del av arbeidet til «Tilstede Arendal», som er et hjelpearbeid i felleskristen regi i Arendal kommune. I tillegg deler menigheten ut blomster til de eldre i desember, og har også delt ut pengegaver til trengende, slik at de kan kjøpe noen ekstra matvarer rundt julehøytiden.

3.2.6 Misjon/ SMM (Samarbeid, Menighet og Misjon)

Moland menighetsmisjonsprosjekt er NMS Thailand, i samarbeid med NMS på Saltrød. Det drives en misjonsring i Stokken kirke som møtes hver mandag til bønn. Denne misjonsringen har også ansvar for julebasar i Stokken kirkesenter.

Utover dette har menigheten en vennskapsmenighet i Eger i Ungarn. Dette arbeidet startet under arbeidet til LOGG – «Liv Olsens Glade Gutter», som siden den gang har blitt inaktivt. Vennskapet med Eger ivaretas som del av kollektformål, samtidig som det også driftes en vedhoggergruppe der inntektene av vedsalget går til menigheten i Eger.

3.2.7 Givertjeneste

Givertjenesten i Moland har gått nedover de senere årene, på tross av forsøk på å etablere sterkere giverånd. Hovedgivertjenesten i menigheten retter seg inn mot menighetspedagogstilling som er delfinansiert av menigheten.

3.2.8 Kirkemusikalsk virksomhet

Menigheten har variert kirkemusikalsk virksomhet, blant annet sommerkonserter i Flosta kirke, Earth hour-konsert i Stokken kirke og andre konserter gjennom året (varierer fra år til år). Kirken har eget barnekor, Mobagos – Moland barnegospel, i tillegg til blandakoret Amos. Hvert år er det julekonsert i alle våre tre kirker. Det er også babysang i Menighetssenteret.

3.2.9 Integrering av mennesker med spesielle behov og nye nordmenn.

Menigheten er sete for ett velfungerende Hel-arbeid, som favner på tvers av prosti. Hel-samlingene foregår på Kuben Frivillighetssentral på Eydehavn. Tilbudet kan beskrives som en kaffestund med sang, bønn, andakt og velsignelse. Samlingene legges gjerne tematisk opp mot den delen av kirkeåret en er i.

Når det gjelder integrering av nye nordmenn vil Moland trolig få økt behov for tilbud i denne kategorien i forbindelse med etablering av batterifabrikken Morrow. Det er ett klart ønske om å tilrettelegge for aktivitet som integrerer. Kanskje kan det tenkes at Moland med tiden begynner med språkkafe?

3.2.10 Kultur, bla samarbeid med det alminnelige kulturliv

1. mai-markering: Arbeiderbevegelsen har tradisjon for å markere 1. mai på Eydehavn, med en samarbeidsgudstjeneste på bedehuset.

Samisk kirkeliv: Nåværende sokneprest i Moland har vektlagt fokus på integrering av samisk kirkeliv. Etter konferering med samisk kirkeråd har vi kartlagt at der er om lag 70 mennesker med samisk opprinnelse bosatt i Arendal kommune. Som følge av dette har vi knyttet søndagsgudstjenesten nær 6. februar (Samefolkets dag) opp mot samisk kirkeliv, ved å ta i bruk samisk språk i forbindelse med enkelte liturgiske ledd.

3.2.11 Menighetsrådets arbeid – hvordan dette fungerer

I Moland menighet har vi ett aktivt menighetsråd, som ønsker å få til mye. Rådet arbeider strukturert og har gjennomføringskraft til det de setter seg mål om.

3.2.12 Stabens arbeid – hvordan dette fungerer

Moland menighet har en liten stab, som er tilpasningsdyktig, og som arbeider godt sammen.

4. KIRKELIGE RÅD OG ANSATTE

4.1 Menighetsråd, navneliste

Sunniva Fowels Holberg (Leder)
Helle Langerød (Nestleder)
Beate Skeid Venås
Hanne Berthelsen Ottersland
Målfrid Kvåle
Åge André Brømnes
Kristen Bjormyr
Anine Hofman Lindland
Line Stiansen
Camilla B. Johansen
Simen Heggelund Knutsen
(Sokneprest)
Sverre Bjørn Ledaal (Vara)
Torill Time Eimind (Vara)
Kristin Heskje (Prestevera)

4.2 Fellesråd, navneliste

Kristen Bjormyr (Leder)
Torgeir Fossetøl (Nestleder)
Tom Tjensvold Knutsen
Jorunn Raddum (Prost)
Elisabeth Lilleholt
Hans Andreas Hansen
Tone Jørgensen Dahlsveen
Steinar Ostermann (Bystyrets rep.)

4.3 Ansatte, navneliste – stilling, stillingsstørrelse og arbeidssted

Simen Heggelund Knutsen – Sokneprest 100%

Kristin Heskje – Kapellan 100%

Kristi Møllerup Skaten, Kantor 100%

Inger Dose Kristiansen, Menighetssekretær 60% (Sykemeldt)

Janicke Jacobsen, Menighetssekretær vikar 40%

Martina Nikolaisen, Menighetssekretær vikar 20%

Liv Olsen Straume, Menighetspedagog 100%

Edgaras Grigonis, Kirketjener Flosta og Stokken 70%

Gerald Ottersland, Kirketjener Austre Moland 30%

5. KIRKEBYGG

5.1 Kirkene – kort beskrivelse og vurdering

I menigheten er det tre kirkelige bygg: Austre Moland kirke, Flosta kirke og Stokken kirke.

5.2 Andre bygg - kort beskrivelse av menighetshus og lignende

Menigheten etterstreber aktivitet på Dalen misjonshus (eid av Normisjon). Dette menighetshuset har en andreetasje som er utformet som en arbeidskirke, og det driftes barnehage i byggets første etasje.

5.3 Kort beskrivelse av tiltak gjort siden forrige visitas

Se eget skjema etter befaring av vigslede bygg ved biskopens bygningsrådgiver.

6. KOMMUNEN OG KIRKEN

6.1 Generelle vurderinger

Arendal kirkelige fellesråd har hatt et langvarig, godt og etablert samarbeid med Arendal kommune og tidligere kommunedirektør gjennom mange år. Det har siden han sluttet ved årsskiftet 2024, vært bytter både av kommunedirektør og i administrasjon av ulike årsaker. I februar 2025 startet nåværende kommunedirektør. Det har vært ukomplisert å få til en god dialog med ham. Sammen med kommunalsjef oppleves det enkelt å kommunisere med kommunens administrasjon.

Det er opprettet en fast ordning med årlig møte mellom politisk og administrativ ledelse i kommune og fellesråd, i juni måned. Her legger Fellesrådet frem informasjon om sitt arbeid og aktuelle saker, og tonen i disse møtene er svært god. Møtene oppleves gjensidig nyttige.

Arendal bystyret stilte seg enstemmig bak søknader som er sendt Kirkebevaringsfondet, om å støtte Trefoldighetskirken med midler når renovering skal starte. Dialogen i saksbehandlingen i Bystyret kan ikke oppfattes som annet enn svært positiv innstilling til kirken, Fellesrådet og det arbeidet som gjøres.

Generelt er de økonomiske rammene som overføres fra kommunen begrenset, særlig med tanke på større tiltak i kirker og på kirkegårder. Svært krevende økonomiske rammer i kommunen, blir også merkbart i overføringene til Fellesrådet. budsjettet for 2026 legges det opp til kutt i overføringene som merkes både i fellesrådets administrasjon og i menighetene. Det jobbes med at ingen stillinger skal kuttes, og foreløpig ligger det an til at dette blir realiteten i 2026. Dersom økonomien svekkes ytterligere i 2027, vil det imidlertid kunne ramme også ansattes arbeidsforhold.

6.2 Kirken i kommuneplanene: Økonomi, helse, oppvekst, kultur mm

Ved Arendal kirkelige fellesråd er det slik at kommunen bevilger to summer – en sum til driftsmidler og en til investeringsformål. Fellesrådet disponerer disse uten ytterligere drøftinger med kommunen.

I det årlige budsjettmøtet avklares rammene for kommende budsjettår. Den avtalte rammen legges til grunn for kirkevergens budsjettforslag til fellesrådets behandling i september.

Nåværende kommuneplan samfunnsdel ble vedtatt i februar 2025 og går frem til 2040. Den norske kirke er ikke omtalt særskilt, slik heller ikke andre tros- eller kirkesamfunn er. Men i planen er det understreket hvor viktig samarbeidet er med frivillige organisasjoner og at det er et mål at innbyggerne har ulike former for felleskap også utenfor jobb og skole. Det er også særlig omtalt som et mål å redusere utenforskap i alle aldersgrupper. Her vil kirken være en viktig bidragsyter.

6.3 Eventuelle nye kommunale prosjekter/planer/saker

Arendalsuka er et enormt arrangement som får stor oppmerksomhet både i Norge og også utenfor landets grenser. Kirken har etter hvert blitt mer og mer synlig i dette arrangementet og Trefoldighetskirken brukes dag og kveld gjennom hele uken. Både kirkerommet og kirkekjelleren.

I Moland sokn er det ikke prosjekter pr i dag som berører samarbeidet mellom Fellesrådet og kommunen. På sikt vil det være nødvendig å søke om midler til oppgradering av Flosta kirke, som har behov for vedlikehold ut over det som vårt investeringsbudsjett gir rom for.

6.4 Samarbeid kirke - skole - barnehage

Moland menighet har et godt samarbeid med barnehager og skoler i prostiet. Til påske inviteres barnehager til påskevandring og vi har et samarbeid med Nesheim skole om påskekudstjeneste. Skolen arrangerer selv påskevandring som ender opp i kirken. Til jul inviteres alle barnehager i prostiet til julesamling i kirken. Nesheim skole har en julesamling hvor vi er medarrangører og Stokken barne- og ungdomsskole kommer på henholdsvis julesamling og julegudstjeneste. Vi har også et godt samarbeid med ungdomsskolen knyttet til konfirmantarbeidet.

7. SAMARBEID MED ORGANISASJONER OG MENIGHETER

7.1 Samarbeid med kristne og humanitære organisasjoner/institusjoner.

«TilStede Arendal» – Frivillige som ønsker å hjelpe der det trengs. TilStedes arbeid er drevet av menigheter i Arendal, og Moland menighet er en av menighetene bak denne organisasjonen.

Kirkens Nødhjelp – Moland menighet bidrar blant annet ved at konfirmantene arrangerer bøssebæring ved fasteaksjonen.

NMS – Menigheten støtter NMS sitt arbeid i Thailand, og gjennomfører «Dele-gudstjeneste» og andre gudstjenester med fokus på misjon.

Normisjon – Moland menighet samarbeider godt med Normisjonsforeningen tilknyttet Dalen misjonshus, både med gudstjenester, fellesskapskvelder, frivillighetskvelder, menighetsweekend m.m.

KFUK/KFUM – Moland menighet samarbeider med KFUK/ KFUM gjennom barne- og ungdomsarbeid, LIV-kurs og diverse leirer.

7.2 Samarbeid/forsøksordninger med andre sokn og fellestråd.

Foruten prostiets fellesaktivitet, forsøker «Sone øst» (Moland og Tromøy) å få til noen samarbeidspunkter gjennom året. Blant annet gjennom ønske om felles Olsokfeiring.

7.3 Samarbeid med andre kirkesamfunn

En særlig fordel i Moland sokn er at de andre kristelige aktører i lokalmiljøet samarbeider godt med Den norske kirke. Det drives samarbeid med blant annet Filadelfia menighet og Eydehavn bedehus.

8. FREMTIDSPERSPEKTIV

Moland menighet ønsker å arbeide videre med å være en menighet etter sammenslåingen i 2017. Det vil si at gudstjenestelivet også skildrer at vi er et felleskap på tvers av gamle soknegrenser. Søndagsgudstjenestene legges derfor med en fordeling på 2+1+1, altså to i Stokken kirke pr måned, en i Austre Moland og en i Flosta. Det legges sjeldent opp til dobbeltaktivitet på en søndag, med unntak av der målgruppene er helt forskjellige. Eksempelvis ordinert gudstjeneste klokken 11, og «Helt ærlig»-gudstjeneste på kvelden klokken 18.

Samtidig er det et ønske om å satse på Flosta kirke mer i sommerhalvåret da det er mye turisme der. Dette medfører at det i sommerperioden er gudstjenester 2 ganger pr måned i Flosta og 1 gang i de andre kirkene.

«Messe for alle»-konseptet er ønsket opprettholdt som del av menighetens familiegudstjeneste tilbud, men da på Dalen Misjonshus. Disse gudstjenestene tas henholdsvis fra Stokken og Austre Moland.

Ett annet satsningsområde er markedsføring av menighetens arrangementer. Det har vært jobbet med å bedre særlig nettside og tilgjengelighet i sosiale medier.

Videre kan der nevnes at Moland menighet har begynt å arbeide med å gjenopprette søndagsskoletilbudet.

Visitasmeldingen vedlegges følgende vedlegg:

- Strategiplaner og visjonsdokumenter
- Lokale planer for ulike fagområder
- Siste årsmelding

Tirsdag 27.jan

Klokke	Hva	Hvor	Hvorfor	Mat/ servering	Ansvarlig	Hvem møter	Oppgaver for biskop Stein	Hvem sjekker opp	Status
09:30-09:50	Morgenbønn	Stokken Kirke	Liturgisk oppstart		Sokneprest, Organist	Åpent - legge ut Facebook			Ok
10:00-11:00	Åpningsmøte	Moland Menighetskontor	Gjennomgang av dager	Kaffe	Prost	Stab + sekretær + repr fra MR		Simen	Ok
11:30-12:30	Lunsj/andakt	Saltrød bo og omsorgssenter	Sykehjem	Lasagne + foccacia	Sokneprest, Sekretær	Beboere Saltrød BOS, åpent for alle. Simen holder andakt.	Lyser velsignelsen	Simen	Ok
13:00-15:00	Arendal Havn	Arendal Havn, Kristen Stakenes vei 61, 4810 Eydehavn	Bedriftsbesøk	Kaffe	Prost	Biskop, prost, prest		Jorunn	Ok
15:15-16:00	Samtale Kirkeverge	Moland Menighetskontor	Tilsyn	Snacks og drikke + enkel mat	Biskop	Kirkeverge Bjørg Løhaugen			Ok
16:05-16:25	Samtale Kirketjener AM	Moland Menighetskontor	Tilsyn	Snacks og drikke + enkel mat	Biskop	Gerald Ottersland			Ok
16:30-17:15	Samtale Sokneprest	Moland Menighetskontor	Tilsyn	Snacks og drikke + enkel mat	Biskop	Simen Heggelund Knutsen			Ok
17:20-17:40	Samtale Menighetspedagog	Moland Menighetskontor	Tilsyn	Snacks og drikke + enkel mat	Biskop	Liv Olsen Straume		Sunniva	Ok
18:00-19:30	Konfirman kveld	Stokken Kirkesenter	Sporretime	Kveldsmat v/ Sissel Åbusland	Sokneprest, Åbusland fikser kveldsmat	Aktuelle + Konfirmanter	Sporretime med konfirmentene		Ok

Onsdag 28.jan

Klokke	Hva	Hvor	Hvorfor	Mat/ servering	Ansvarlig	Hvem møter	Oppgaver for biskop Stein	Hvem sjekker opp	Status
10:00-11:30	Barnehagebesøk	Strengereid naturbarnehage	Kirke-/ barnehage samarbeid. Samtale med de ansatte. Inntil 1/2 time i møte med barna.		Sokneprest	Aktuelle	30 minutters opplegg for barnehagebarna	Simen (Målfrid)	Ok
12:00-13:30	Møte med kommunen	Kommunehuset	Bygge relasjon	Rundstykker	Kirkeverge	Aktuelle + Kommune		Bjørg	Ok
14:00-15:00	Besøk næringsssjef Kåre Andersen	Eurekabygget Kystveien 2, 4841Arendal	Bedriftsbesøk, fremtidsplaner i Arendal kommune		Prost	Aktuelle		Jorunn	Ok
15:00-16:30	TBD - Middag	Filadelfia	Samarbeidsmøte + felles måltid	Catering/ middag	Sokneprest	Biskop m/ følge		Simen?	
16:30-18:30	Møte med MR	Stokken Kirkesenter	Samtale rundt fokus, muligheter og utfordringer, o.l.	Enkel servering (Helle)	MR-leder	MR, Biskop m/følge			
19:00-20:30	Onsdagsmøte	Eydehavn Bedehus	Samhandling med andre trossamfunn	Kveldsbolle	Sokneprest og biskop	Biskopen holder andakt		Simen	Ok

Torsdag 29.jan

Klokke	Hva	Hvor	Hvorfor	Mat/ servering	Ansvarlig	Hvem møter	Oppgaver for biskop Stein		
10:15	Skolebesøk	Flosta skole	Kirke/skole samarbeid		Sokneprest			Simen	Ok
11:10		3.-4. trinn		Omvisning og lunsj					
11:40		5.-6. trinn							
12:10		1.-2. trinn							
12:45	Kirkevisitt	Flosta kirke							
13:15-14:00	Sykehjemsandakt	Flosta Bos Avdeling C		Her får vi trolig kake	Sokneprest, Organist			Simen	Ok
14:15-15:45	Entermiddan	Dalen misjonshus				Jorunn Skjulestad + Ingrid Neset	Hva gjør en biskop?	Simen	Ok
16:00-17:15	SuperTorsdag	Stokken kirkesenter		Middag				Simen	Ok
17:30-19:00	Hel	Eydehavn Frivillighetssentral			Diakoniutvalg		Simen Spør biskop litt om hans rolle	Simen	Ok

Søndag 01.feb

Klokke	Hva	Hvor	Hvorfor	Mat/ servering	Ansvarlig	Hvem møter	Oppgaver for biskop Stein		
11:00-12:00	Visitagudstjeneste	Austre Moland kirke			Soknepresten	Alle			Ok
12:00-12:30	Visitasforedrag	Austre Moland kirke			Biskopen				Ok